1 Opening

Petra voorzitter Dassen-Housen
Van

5.1 Algemene beschouwingen fractie Hart voor Vrijheid

Arnold Otten
woensdag 13 november. Aan het begin van deze vergadering, waarin we samenkomen om de belangen van de gemeente Kerkrade en haar inwoners te dienen, spreken wij de hoop uit dat onze inspanning vrucht zal dragen? Mogen wij kracht en inspiratie putten uit elkanders geloofs en levensovertuiging met de juiste waardering voor elkanders mening? Hiermee is deze bijzondere vergadering geopend. We hebben een aantal afmeldingen van mevrouw Visser, Otten, de heer Bosma en de heer Essers is afgemeld en we wensen hem mijnheer Essers vooral ook een spoedig herstel, want hij heeft nog een ingreep moeten ondergaan. Dan ben ik bij agendapunt twee het vaststellen van de agenda. Natuurlijk weet u allemaal dat vanavond de begroting op de agenda staat. Ook heel van harte welkom natuurlijk de bezoekers op de publieke tribune en de kijkers thuis. Het presidium heeft vast voorgesteld om meer tijd te nemen voor de begroting door de eerste termijn 7 minuten per fractie, 15 minuten voor het college in totaal en in tweede termijn 5 minuten per fractie en 10 minuten voor het college. De vraag is en ik verzoek u om aan te geven of u daar allemaal mee kunt instemmen. Ja, dan is dat zo vastgesteld en gaan we ook de agenda ongewijzigd behandelen. Uiteraard is het college voltallig uitgenodigd voor vandaag en wij trekken nog even een lootje voor de eerste en tweede termijn. Volgorde van spreken dus niet de algemene beschouwingen per partij, maar voor dat wat daarna komt. En dat was nummer 26. En dat is mevrouw Looman. De laatsten zullen de eersten zijn, want u was de laatste op de lijst, dus u mag vandaag in de eerste termijn straks de eerste reactie geven. Dan ben ik bij de agendapunt drie goedkeuring van de besluitenlijst van de raadsvergadering van 30 oktober. Is die besluitenlijst akkoord?. Ja, dan stel ik vast dat die is vastgesteld. Dan ben ik bij agendapunt vier de ingekomen stukken. Wil iemand nog reageren op de procedure wijze van afdoening?. Dat is niet het geval. Dan is ook de lijst met ingekomen stukken hierbij vastgesteld en dan zijn wij bij agendapunt vijf. Dat is natuurlijk de hoofdmoot van deze vergadering. Het ontwerpbesluit inzake de vaststelling van de gemeentebegroting 2025, inclusief de meerjarenraming van 2026 tot en met 2028 en de eerste formele bijstelling van 2024. We starten zoals gebruikelijk met de Algemene Beschouwingen. Toch wel voor iedere gemeente het moment van het jaar. We hebben een volgorde afgesproken en die ga ik aanhouden en naar ik geloof. Na vier partijen doen we even één, twee, drie, vier. Na vijf partijen doen we even een eerste korte stop. Dan kunt u ook even gebruik maken van de sanitaire voorzieningen en dan gaan we daarna verder en het hele schema verder. Dat weet u, dat heeft u gezien. En er is ook tussendoor ook nog gezorgd voor de inwendige mens. Wij starten. Meneer Otten, u heeft de eer. De tijd loopt. Op het moment dat u hier staat. Moet vooral vriendelijk zijn tegen de voorzitter. Want wie gaat dat vandaag bepalen? Uiteraard heel objectief. Gewoon 10 minuten hard rijden. Ik weet nog. Twee jaar geleden, toen was ik hier het eerst. Ik had nog nooit voor een publiek gestaan en hier in de politiek was ik het eerste. Dus ik stond hier met knikkende knieën en het eerste wat de voorzitter toen zei Maar ik ben heel erg streng op de tijd. Dat is niet bevorderlijk natuurlijk. Als je hier voor de eerste keer staat natuurlijk, maar je bent toch goed. Ik was in de tijd. Ik heb heel goed geluisterd, dus. Algemeen beschouwen wij ook als hard of hij het mogen wij. De aftrap doen. En. Heel veel vragen zijn er al gesteld over de begroting. Dus ik wil. In deze wil ik wel even in de algemene beschouwingen erop terugkomen wat wij als partij heel erg belangrijk vinden. En in deze moeilijke tijd hebben heel veel mensen toch wel moeite wat er allemaal in de. Politiek en in de verkiezingen gebeurt. In 2020 zijn we allemaal opgesloten en. Alle. Problemen zijn er geweest. Toen waren er verkiezingen. En kwam er ook nog een wappie hier binnenlopen. Toen was ik bekeken als een vreemde eend in de bijt. En ik hoop dat ik in de loop der jaren als mens weer erkend ben door jullie allemaal. Want toen ik de eerste dag binnenkwam, mede door wat er allemaal geschreven en gedaan was over ons omdat wij een bepaalde prik niet namen, werden we als alien bekeken. Een half jaar geleden heeft Wilders de verkiezingen gewonnen. Was weer hetzelfde en vorige week. Heeft Trump gewonnen. Meer als de helft van Amerika. Die heeft voor hem gestemd. En als je dan leest. En hoort. Dat er duizenden keren al

Petra voorzitter Dassen-Housen
gemaild en gedaan wordt, dat hij met Hitler wordt vergeleken. Dan zeg ik van. Probeer eerst te kijken wat iemand doet voordat je oordeelt. Want dat is wat ik bij ons hier in de gemeenteraad wel heb gezien. Dat mensen eerst in eerste instantie vreemd naar je kijken omdat ze allerhande verhalen hebben gehoord en waar iedereen maar denkt dat die waar zijn. En die nemen

5.2 Algemene beschouwingen fractie VVD

Petra voorzitter Dassen-Housen
dat maar voor waarheid aan. En dan als je iets vertelt dan wordt dat direct afgedaan als zijnde van. Dat komt van een wappie af, daar hoef ik niet naar te luisteren. Ik heb er wel eens iemand op aangesproken die zei ja, wat jij vertelt is bullshit. Dus diegene weet wel wie ik waar ik het over

Roger Creusen
heb. Maar dat is niet zo als je met mensen omgaat. Iedereen is voor mij gelijk totdat het tegendeel bewezen is en daarom probeer ik in deze algemene beschouwingen daarop terug te komen iedere keer. Dat is ook Mijn insteek geweest omdat ik al een paar keer bij macht een boeman ben geweest. Het pestgedrag op scholen is daar de eerste aanzet toe, want er wordt heel veel gepest op school. Dan zijn mensen die plegen zelfmoord na een x aantal jaren. Als ze er niet meer uitkomen worden van de trappen afgeduwd. Ze hebben benen gebroken, ze hebben trauma's opgelopen, was hun hele leven mee blijven lopen. En. Als je dan op de school komt en je komt daar een derde keer omdat je volhardend blijft, dat je vindt dat het pestgedrag een vast onderdeel van het lesprogramma moet zijn en dat je dan van een lerares hoort. Daar krijg ik de kriebels van wat je me vertelt, maar dan in negatieve zin. Niet positief, omdat ik probeer terug te komen op het pestgedrag. Dan vind ik. Ligt het aan mij dat ik het niet goed heb overgebracht? Of de mensen willen het niet begrijpen, maar daarom. Probeer ik iedere keer daarop terug te komen zonder dat iedere keer tussendoor. De mensen te confronteren met andere gedachten die ik heb. De mensen die moeten voor zichzelf beslissen als ze iemand tegenover zich krijgen. Wat heb ik daaraan en niet wat anderen geven? Daarom hebben wij als eerste, toen wij de begroting voorlazen. En je bent nog heel aandachtig als je de eerste bladzijde leest. Na de vijftigste is dat minder, maar op de eerste bladzijde kwam ik tegen burgerparticipatie. En ik denk dat de wethouder die geschreven heeft die eerste bladzijde. En ik denk ook dat ik weet van zijn hobby is nu, want die heeft. In de eerste bladzijde van burgerparticipatie heeft hij daar geschreven dat iedereen wel. Mee kan en mag doen. Maar het is een vis document, dus ik denk dat zijn hobby vissen is. In de eerste pagina. Maar in ieder geval het visiedocument van burgerparticipatie heeft al heel veel uren gekost. Maar. Op de antwoorden van alle partijen zag ik dat wij. Combinatiefunctionarissen tegenwoordig hebben die een tussenstop moeten zijn en een tussenschakel moeten zijn tussen jeugd verenigingen. En dan miste ik. De omschrijving bij dat zij ook bij verenigingen gaan kijken. Wel als ze problemen hebben met het bestuur. Maar waar ik in de loop der jaren ben achtergekomen dat heel veel besturen hele verenigingen. Stoppen a. Voor het aantal leden wordt verminderd, maar b ook voor het aantal bestuursleden dat heel lang blijft zitten tot op de oude dag alle touwtjes in handen houden en we geven moment,. Kiepen ze om of ze willen of durven niet meer. En dan moet er een nieuw bestuur komen. Maar niemand weet hoe, wie, wat waar. Dus de jeugd is daar niet voor opgeleid. Dus ik vind dat wij de combinatiefunctionarissen die daarvoor zijn. Een tool kunnen aanbieden dat ze die voor de verenigingen kunnen gebruiken, zodat er een toekomstbestendige vereniging in Kerkrade is. En dat is een van de dingen die ons. Na aan het hart gaat. Vandaar dat ik dit in de algemene bespreking doe. Heeft weliswaar niets met de begroting te maken, maar wel in ons samenzijn in de toekomst. Want als ze straks geen verenigingen meer hebben,. Ja, wat is er dan in de wijk? Wat is er dan nog te doen?. Grote. Roda heb je dan. Formule één kijken en de laptop heb je dan. Wat heeft de jeugd dan nog? Dus het is onze insteek voor te promoten dat wij als gemeente. Handvaten geven aan verenigingen zodat ook het buurtleven, het verenigingsleven, dat die weer opbloeien. En als ze problemen hebben dat ze altijd weten waar ze terecht kunnen. Dat is een van de dingen waarom wij al twee jaar proberen te promoten voor een gemeenteblad uit te brengen. Want dat is de aangewezen medium. Via internet. En zo wordt er al veel gedaan. Maar het gemeenteblad. Daar kan iedereen in kijken of je wel of niet thuis bent en of je moeite met lezen hebt. Dan kun je het rustig thuis nog eens nalezen. Dan kan iedereen over alle regelingen, van alle dingen die nodig zijn. Opgezocht worden,. Bij welke. Loketten dat ze terecht kunnen. Dat is burgerparticipatie. Participatie. Daar komt nog een hele hoop bij. Maar in eerste instantie zijn wij als gemeente verplicht voor die burger te informeren. Dan zeggen we wel. De burger is ook verplicht voor te kijken wat de mogelijkheden zijn. Maar aan de andere kant hoor je ook toevallig hadden we het daar vorige week nog over,. Dat het alfabetisering in Kerkrade minimaal is. Dus mensen kunnen vaak niet. Goed lezen, maar. Als ze rustig dat krantje thuis

hebben kunnen ze altijd rustig kijken kunnen nakijken. Dus dan kunnen ze wel hun gegevens ophalen. Ze weten waar ze terecht moeten. Dus voor ons hoop ik dat binnen afzienbare tijd dat krantje nog komt.. En daarbij. Hebben wij voor de burgerparticipatie gedacht dat daar het inspreek recht voor de burgers. Wat ik vorig jaar al aankondigde dat wij een. In het voorstel zou het doen. Dat hebben wij intussen met hulp van de griffie ingediend. Ligt bij het college een initiatiefvoorstel? Dat er een referendum mogelijkheid is in Kerkrade? Als er in de toekomst grote dingen op de planning staan en er is een groot gedeelte van de bevolking het niet mee eens, is dat een tool voor hen voor. Hun spreekrecht gebruik te maken of kenbaar te maken. Ook wij als gemeente. Als er straks een herindeling zou zijn, wat tegenwoordig de mode is in Nederland, kunnen wij als gemeente die tool ook gebruiken voor te laten zien dat wij als gemeente en het groot gedeelte van de burgers daar niet achter staan voor een herindeling. Dus dat is één van de initiatieven die wij dit jaar hebben gedaan. Gelukkig is de griffie nu. Redelijk op orde, dus dat zou ons hebben geholpen. Dus nu is die. Nog even kwijt,. Maar in ieder geval ijs is onderweg. Laat ik het zo zeggen. Dan vind ik dat wij als Kerkrade. Op sommige dingen goed voorbeeld geven, zoals de jeugdraad en de jeugd burgemeester. Dan hoeven we niet te zeggen van dat hebben wij gedaan. Maar ik hoorde van de week wel dat het voorbeeld in het buitenland gevolgd wordt. Want ik zie. Dat,. Want ik zie dat in Aken of in Herzogenrath sinds dit jaar ook een jeugd burgemeester is. Dus als je de dingen gewoon doet en niet de anderen de wil oplegt of zegt van kijk zo moet je doen en iedereen ziet hoe het is, dan nemen ze het automatisch over. Sorry. Afronden. Nog een minuutje. Is en dan is de tijd al over. Omdat u over die knikkende knieën van twee jaar geleden begon, durfde ik niks meer te. Zeggen, maar heeft het toch geholpen dat ik mijn. Tijd niet altijd om. Dus dan zal ik jullie allemaal bedanken en dan hoop ik. En mocht er nog mensen zijn die. Dingen willen weten die bij ons spelen of die ik zeg van dat is niet waar of wel waar, ik wil altijd het gesprek aangaan. Dank u. Dank u wel, meneer Otto van Hart voor Vrijheid. Het woord is aan de VVD, meneer Kruse. Ik vind dat altijd zitten. Bij de mensen. Nettie. Drop. Voorzitter. Overige leden van het college en de raad. bezoekers op de tribune. En kijkers thuis. De begroting van de gemeente Kerkrade voor 2025 ligt voor ons. In begroting die de koers bepaalt voor de komende jaren en daarmee direct invloed heeft op de leefbaarheid en de kwaliteit van onze stad. Halverwege de huidige beleidsperiode sta ik stil bij wat wij van ons coalitieprogramma hebben gerealiseerd. Al eerder heb ik gesteld dat het coalitie plan een afgeleide kon zijn van ons eigen verkiezingsprogramma. Kerkrade blijft goed, wordt beter. In de kern blijft Kerkrade goed, maar ons doel als

Petra voorzitter Dassen-Housen

VVD is dat Kerkrade nog beter wordt. Dit vraagt om een scherpe blik op de plannen en het beleid en om een weloverwogen keuzes in de financiering.

5.3 Algemene beschouwingen fractie CDA

Petra voorzitter Dassen-Housen

Namens de VVD zal ik onze kijk op deze begroting uiteenzetten, waarbij ik voorstellen aandraag om verstandig met met Te verstandig met de gemeentelijke financiën om te gaan. In de afgelopen jaren zijn in Kerkrade. Belangrijke stappen gezet. Neem bijvoorbeeld de realisatie van het Martin Buber dat dit schooljaar echt

Mark Meijer

werkelijkheid is geworden. En niet te vergeten de nieuwbouw van het Integraal Kindcentrum De Doolhof in geschoven. We zien ook een woon offensief. Dat is toch niet in volle omvang gerealiseerd? Maar we zien wel dat bijvoorbeeld de oplevering van de eerste woningen in het Duco Veld aanstaande is. Verder zien wij aanvalsplannen tegen woon en drugsoverlast. Dit zijn zaken die wij als VVD volledig ondersteunen. Veiligheid en kwaliteit van leven vormen de ruggengraat van een sterke gemeenschap. We blijven echter kritisch op de uitvoering. Projecten moeten niet alleen ambitieus, maar ook efficiënt en effectief worden aangepakt. Een ander punt dat wij onderschrijven is de positionering van de hub als een toegankelijke voorziening. De hub speelt een essentiële rol in het sociale en culturele leven van Kerkrade. We willen erop toezien dat deze voorziening toegankelijk blijft voor iedereen en dat die verantwoord mee wordt omgegaan in het kader van de begroting. Ook de aanpak van schulden en armoede in Kerkrade staat hoog op onze agenda. De impact van inflatie en stijgende kosten raakt de kwetsbaarste inwoners het hardst en het is onze verantwoordelijkheid hen te ondersteunen. Tegelijkertijd willen wij benadrukken dat de steun structureel en doelgericht moet zijn. We moeten niet enkel pleisters plakken, maar ook naar duurzame oplossingen kijken die onze inwoners helpen financieel zelfredzaam te worden. De financiering van de plannen van 2025 En dit brengt mij bij een van de meest omstreden punten in de begroting de geplande verhoging van de

onroerendzaakbelasting OZB met maar liefst 10%. En onze wethouder heeft het in de krant over een minimale stijging van € 1 onder het landelijke gemiddelde. Laat ik eens een vergelijking maken. In de reële situatie wat betekent de OZB stijging van maar liefst 10% voor een doorsnee gezin in Kerkrade?. Neem als voorbeeld vader is politieagent en moeder. Onder welke les in deeltijd? De bedragen die daar zijn genoemd. Dat zijn de bedragen bij een fulltime betrekking. Zij wonen met twee schoolgaande kinderen in een doorsnee twee onder een kapwoning met een OZB waarde van € 385.000, zoals gelegen aan de Grasvelden tien in de wijk Kaal Heden. Dat pand staat nu in de verkoop. Afgezet tegenover omringende gemeenten betaalt dit gezin de hoofdprijs. Stel, dit gezin woont in landgraaf. Dat betaalt het gezin in 2025 liefst € 177 minder ten opzichte van de gemeente Weert. Qua inwonersaantal en voorzieningen vergelijkbaar met Kerkrade scheelt. Dat is € 337. En nu komt het zelfs als we de bedragen corrigeren met de gemiddelde WOZ waarde van die gemeentes die daar zijn afgebeeld. Ben je in Kerkrade Kerkrade tot wel 12% duurder uit dan in andere Parkstad of Limburgse gemeenten. We moeten eerlijk zijn. Deze woning in Graz, Zweden tien vergelijkbaar zal in de gemeente Weert dik zes ton kosten, maar dan nog. Hebben we het over 12%. Dit gezin betaalt in 2024 al de hoofdprijs, maar het verschil wordt in 2025 alleen maar groter. Toch. Twee andere kosten, zal het zorgpremie ook alleen maar stijgen en de senioren grafiek? Het verschil wordt kleiner. En we waren al het hoogst. Dat is in feite wat er gebeurt. De VVD vindt de OZB verhoging die de inflatie overstijgt onverantwoord. In tijden waarin veel gezinnen, ondernemers en ondernemers vooral het al moeilijk hebben. Maar daar heeft dat ook vooral effect op. Het alternatief. Laat ik verder een ja, laat ik een voorstel doen. Ons voorstel is het om de OZB verhoging te beperken tot 3,5%. Dat is een voorstel, de zogenaamde inflatie waarden. Dan lopen we in de pas met andere gemeenten buurgemeente Heerlen naar Kerkrade. De gemeente met de hoogste stijging van Limburg kiest voor een OZB stijging van niet meer dan 5% en dekt de stijgende kosten door besparing op de eigen organisatie. Hoe gaan we dan het resterende tekort dekken?. Terechte vraag. Dat kan gedekt worden door een zeer bescheiden besparing van ongeveer 1% binnen de ambtelijke organisatie. Wat was dan waarvan wij denken dat het mogelijk moet zijn zonder de kwaliteit van dienstverlening in gevaar te brengen?. Hierbij officieel wij ons op de cijfers die laten zien dat het aantal ambtenaren in de afgelopen vijf jaar met 30% is toegenomen. Kijk maar naar de grafiek. Het ambtenaren bestand in Kerkrade ligt daarmee hoger dan het landelijk gemiddelde en met de voorgestelde besparing van 1,2%. Dan heb ik het ongeveer over zes fte. Op 493 ambtenaren die Kerkrade nu telt, ligt ons percentage nog steeds ruim boven het landelijk gemiddelde. Dit kunnen jullie ook zien op de DIA en dat hogere aantal begrijpen wij volledig met de uitdagingen waarmee wij als gemeenten geconfronteerd worden. Kortom,. In plaats van een hoge lastenverhoging willen wij een discussie oproepen over alternatieve ombuigingen en efficiëntere manieren om de begroting rond te krijgen. Het lijkt ons alleszins redelijk dat tegenover de forse uitbreiding van het ambtenarenapparaat en de loonsverhoging van ambtenaren voor ruim 10% in 2025. Ook dat is aanstaande. Ook een kleine productiviteitsverbetering van 1,2% mag staan. De geplande verbouwing van het stadskantoor aan het raadhuis. Ook die 4 miljoen zal hopelijk helpen aan verdere verbetering van deze productiviteit. Oproep tot samenwerking Onze insteek als VVD is om de lasten voor onze inwoners en ondernemers zoveel mogelijk te beperken zonder concessies te doen aan de kwaliteit van onze stad. We willen daarom een raadsbrede Brede discussie aangaan over mogelijke alternatieven. Besparingen. Daar kiezen andere gemeenten, zoals Heerlen en Landgraaf ook voor. Samen kunnen we werken aan een Kerkrade dat financieel gezond blijft, maar ook aantrekkelijk en leefbaar is voor iedereen. De begroting van 2025 biedt kansen en uitdagingen. We hebben een gedeelde verantwoordelijkheid om keuzes te maken die recht doen aan de ambities van Kerkrade. Zonder de druk op onze inwoners en ondernemers onnodig te vergroten. Wij zullen kritisch blijven op elke euro die wordt uitgegeven en zoeken naar mogelijkheden om Kerkrade nog beter te maken. Vandaar dat we vanmiddag in amendementen een amendement dempen OZB verhoging indienen zoals afgebeeld op de DIA. In dit amendement wordt voorgesteld de voorgenoemde OZB verhoging te dempen tot maximaal het niveau van de indexatie 3,5%. De ontbrekende middelen die hierdoor ontstaan worden verkregen door een productiviteitsverbetering van de ambtelijke organisatie van om en nabij de procent, die een besparing oplevert van circa zes fte. Uitgaande van een gemiddelde personeelslasten van de gemeente Kerkrade. En nogmaals, de VVD staat open voor raadsbrede discussie omtrent alternatieve ombuigingen waarbij wij dit voorstel doen. Ik dank u voor uw aandacht. Dank u wel. Dan is het woord aan de fractie van het CDA. Meneer Meijer. Saddam. Ja. Voorzitter college gehad en kerkeraden houden na de landelijke verkiezingen van het begin van het jaar even tot de zomer geduurd voordat er een nieuw kabinet kwam. Met het wegvallen van een aantal vertrouwde gezichten is enerzijds veel kennis en ervaring verloren gegaan en anderzijds kunnen nieuwe politici en bestuurders een frisse, frisse wind brengen. Laten we juist in deze tijd van verharding, individualisme en polarisatie de kernwaarden van de christen democratie niet uit het oog verliezen. Deze zijn nu harder nodig dan ooit. Het zogenaamde ravijn, jaar voor onze, veroorzaakt door de bezuinigingen opgelegd door Den Haag staat voor de deur en de eerste effecten hiervan gaan wij komend jaar met zijn allen merken. Lastenverzwaring en bezuinigen worden vanaf 2026 zichtbaar en voelbaar. Met

een verwacht jaarlijks tekort op de kerk had de begroting van meer dan € 2 miljoen. Als CDA Kerkrade spreken wij onze zorgen uit en voelen wij onze verantwoordelijkheid om in deze raad de koers van het huidige beleid nauwkeurig te toetsen en kritisch te

Petra voorzitter Dassen-Housen

volgen. Juist nu het aankomt op de toekomstbestendigheid van onze stad. De inwoner van Kerkrade verdient een veilig, vitaal en leefbaar Kerkrade.

5.4 Algemene beschouwingen fractie Ouderenpartij Kerkrade

Petra voorzitter Dassen-Housen

Een krachtig Kerkrade. Wij vragen ons dan ook af of het college de juiste prioriteiten heeft gesteld. De begroting die voorligt markeert een spannende balans, ambities en uitdagingen. Er wordt nog volop geïnvesteerd, ook in majeure projecten, terwijl tegelijkertijd een grote financiële druk

Leon Schlenter

ontstaat. Om samen aan een vitaal Kerkrade te kunnen werken, is draagvlak van de inwoners en goede burgerparticipatie nodig. En minder ambitieuze projecten met grote uitdagingen op financieel gebied. We onderschrijven het belang van wijkontwikkeling, investeren onderwijs zoals het Martin Buber, veiligheid en een evenwichtig woonbeleid. Echte ambities moeten wel haalbaar zijn als plannen het ambtelijk apparaat overbelasten, er onvoldoende eigen of ingehuurd personeel te vinden is. En we weten dat procedures langer duren dan we gewend zijn. Dat dienen de plannen te worden herzien. Er zullen keuzes gemaakt moeten worden. Zou de financiële bijdrage aan evenementen bijvoorbeeld niet wat teruggeschroefd kunnen worden? CDA CDA Kerkrade vindt dat er meer focus aangebracht dient te worden om de echte problemen en uitdagingen in onze stad aan te pakken. Denk aan winkelleegstand, het hoge sociale woningbouw percentage en de steeds vaker optredende wateroverlast. Of neem de oplevering van de parkeergarage. Inmiddels zijn we meer dan 160 € 0 aan juridische kosten verder. Los van de vele interne en externe kosten en het negatieve beeld. Een project van 42 miljoen en het terrein als entree ligt er braakliggend bij. Dit zou zo de meeste kijkcijfers trekken bij het programma. Help, mijn man is klusser!. Een krachtig college is bereid om de balans op te maken en van koers te veranderen. Een krachtig college durft te kiezen. We vernemen graag van de wethouders hoe zij hier tegenaan kijken, of zij bereid zijn om deze keuzes te maken. Over het woonbeleid gesproken. Voorzitter. Wij wijzen daarop voor het derde jaar op rij dat het percentage sociale woningbouw à 40% in Kerkrade te hoog is, 10% boven het landelijk gemiddelde en zelfs 20% hoger dan omliggende gemeentes, enkele omliggende gemeentes. Hoe vaak moeten wij dit college nog wakker schudden? Bij woningbouwprojecten waar de gemeente de regie in handen heeft, zien wij woningen en appartementen in het midden en hogere segment nauwelijks terugkomen. Wat we wel zien is een beperkt aantal vierkante meters. Prijzen van meer dan 45 € 100, de vierkante meter, een postzegel, tuin of balkon of inbreuk op de privacy. Dit college vindt het blijkbaar belangrijker om snel te bouwen en snelle winst te behalen. En dan afvragen waarom het gemiddelde bestedingsruimte niet omhoog gaat. De ene na de andere winkel of horecagelegenheid verdwijnt. De komst van de Martin Buber heeft gelukkig een positief effect op de aantrekkelijkheid van Kerkrade. Wij willen dat er meer woningen in het midden en hogere segment gerealiseerd worden om kapitaalkrachtige inwoners aan te trekken die meer besteden aan lokale voorzieningen zoals winkels, restaurants, cultuur en recreatie. Dit bevordert de lokale economie, werkgelegenheid en investeringen. Ook zal er een betere doorstroming staan voor de starters en jonge gezinnen 111 woning vinden.. Zo kan Kerkrade de midden en hogere inkomensgroepen behouden in plaats van dat ze onze mooie stad verlaten. Ook zal het bijdragen aantrekkelijke straatbeeld, een positief imago van Kerkrade als aantrekkelijke woongemeente en een positief effect hebben op bedrijven investeerders. We vernemen graag van de wethouder of die bereid is de koers vanaf nu echt te veranderen en concreet stappen te gaan zetten. Dan gedifferentieerder de woningmarkt. De cijfers laten zien dat het huidige beleid niet het gewenste effect heeft. We vragen dan ook een wethouder om in kwartaal één met een evaluatie te komen en middels een verdiepingsslag samen met de raad het beleid aan te passen met als doel een gedifferentieerder Woningaanbod. Tegengaan van uitstroom van midden en hogere inkomensgroepen en het aantrekken van deze doelgroep. We verwijzen ook graag naar de twee moties die we hebben ingediend. Voorzitter, de financiële uitdagingen voor Kerkrade worden groter en vanaf 2025 zelfs zorgwekkend. Ondanks dat de gemeente inzet op een forse verhoging van de OZB met 10%. Jullie horen het goed 10%. En ondanks dat er

een flinke hap uit de algemene reserves wordt genomen. Verhoging is noodzakelijk, alleen over de hoogte valt te twisten. Wij maken ons dus ook hier weer enorm zorgen over. Dit soort lastenverzwaringen raakt onze inwoners en bedrijven direct en is in onze ogen geen duurzame oplossing. We pleiten er dan ook voor om deze verhoging met minimaal 2% te reduceren. En ook zijn we benieuwd wat het college en onze collega raadsleden ervan vinden dat we dadelijk in het rijtje van duurste OZB gemeentes behoren. Wat doet dit met de aantrekkelijkheid van het vestigen in onze stad? We hadden graag vandaag een amendement ingediend. Gelukkig heeft collegepartij heeft VVD dit nu gedaan om een reductie op de verhoging voor te veilig te stellen?. Maar gezien de korte tijd die wij hadden om dit uit te werken,. Stellen wij vragen om dit amendement bij de tarieven nota en december voor te leggen. We horen graag welke partijen dit mee willen onderzoeken en steunen. En we zijn ook benieuwd. Van de wethouder hoe de begroting van 2016 zal uitzien. Komt hier weer een forse verhoging van de OZB? Om dit te voorkomen doen wij een appèl aan de wethouder om in het jaar dat nu voor ons ligt een keuze voorspellen te maken en besparingsmogelijkheden op te stellen en deze voor te leggen. Gehad Na de bespreking in de raad kan deze output meegenomen worden in de begroting van 2026. Henri Bonte was de fractievoorzitter van het CDA Landelijk heeft in zijn Algemene beschouwingen gezegd We moeten een samenleving opbouwen die gestoeld is op verantwoordelijkheid, burgerschap en vertrouwen,. Niet op afhankelijkheid van de overheid. Vertaald naar Kerkrade betekent dat het college meer moet doen om deze inwoners daadwerkelijk bij besluitvorming te betrekken. Het studiejaar roept dit college dan ook op om burgerparticipatie en initiatief werkelijk te stimuleren. Laat inwoners niet alleen meepraten, maar luister ook echt naar hun wensen. Geef ze echt een stem, zodat we samen bouwen aan een krachtig en betrokken Kerkrade. Betrek burgers bijvoorbeeld bij Nu, Integraal Kindcentrum, Gemeenschapshuis Kaleido Bruis en de aanpak van winkelleegstand of de herbestemming en verplaatsing van de brandweerkazerne. Ook hebben wij al vaker opgeroepen om met alternatieven naar de raad te komen. En dan niet alleen de optie met bijgevoegde reeds afgevallen alternatieven, maar echte uitvoerbare varianten waar de raad een keuze kan maken. Dan het sociaal beleid. Voorzitter, het CDA staat het principe van zorg voor de meest kwetsbare inwoners. Maar dit betekent geen vrijbrief voor een bodemloze put. De stijgende uitgaven voor jeugdzorg en Wmo maken duidelijk dat het cruciaal is om een efficiënt met deze middelen om te gaan. Zonder ingrepen kunnen deze kosten onhoudbaar worden en komt de kwaliteit van de zorg onder druk te staan. Het CDA roept op tot een krachtig en preventief beleid en meer samenwerking met de zorginstellingen om de stijgende kosten terug te dringen. Het CDA steunt de wens om de werkgelegenheid te versterken via samenwerkingsprojecten zoals met Atlant. We zijn benieuwd naar de inmiddels behaalde resultaten. Helaas is er ook werkgelegenheid weggevallen door bedrijfs sluitingen, faillissement en verhuizing van bedrijven. Kortom, alleen met Martens gaan we het niet redden. We vragen het college om kritisch te kijken naar nieuwe projecten en op een verantwoorde manier economische groei te stimuleren. Kerkrade staat aan de vooravond van onvermijdelijke bezuinigingen, maar het CDA is verontrust over het gebrek aan concreet beleid om deze door te voeren. In de begroting wordt gesproken over een besparing van 2,9 miljoen en zowel 27 als 28. Missen we hier niet 2026 Voorzitter? En wellicht lijkt het voor dit college nog ver, in ieder geval na de verkiezingen. Maar hoe realistisch is dit als er nog geen beleidskeuzes zijn gemaakt? Het CDA dringt er op aan dat het college in aanloop naar de begroting een heldere visie ontwikkelen om deze bezuinigingen door te voeren zonder dat de burger van Kerkrade op de leefkwaliteit moet gaan inleveren en waarbij kwetsbare groepen beschermd worden. In de woorden van Bonte Bol we moeten bouwen aan een politiek van langere termijn en verantwoordelijkheid. Rentmeesterschap betekent ook dat we vooruitdenken en zorgvuldig omgaan met onze gemeentelijke middelen. Niet alleen voor vandaag, maar ook voor de toekomstige generaties. We gaan ervan uit dat de wethouder hier al iets op kan zeggen. Voorzitter, ik ga afronden. Het CDA wil een vitale, sociale en krachtige gemeente die oog heeft voor inwoners en hun zorgen. We kunnen niet alleen maar achter een te ambitieus programma aanjagen zonder oog te hebben voor de financiële werkelijkheid en de gevolgen van onze inwoners. Het CDA roept het college op tot meer realisme en verantwoordelijkheid, maar ook een ruimer blikveld waardoor alternatieven binnen de raad kunnen worden besproken. We willen samen bouwen aan een kerk hadden dat niet alleen ambitieus is, maar ook betrouwbaar en duurzaam in zijn beleid. samen werken aan een toekomstig bestendig en krachtig Kerkrade met daadkracht, realisme en vooral verantwoordelijkheid. Dank je wel. Dank u wel, meneer Meijer van het CDA. Dan ga ik nu naar de Ouderenpartij, meneer Slenter. Ja. Voorzitter, leden van het college, collega raadsleden en alle geïnteresseerden op de publieke tribune of thuis. Tijdens de jaarlijkse Algemene Beschouwingen wordt van alle politieke partijen verwacht dat ze binnen een vooraf aangegeven tijdsbestek iets vinden van de begroting. Gelukkig hoeven partijen zich niet te beperken tot op of aanmerkingen op de begroting zelf, maar mogen ook dit podium gebruiken om te laten blijken wat ze vinden van het gevoerde en het te voeren en het te voeren beleid. Voorzitter, Ik zal mij in deze algemene beschouwingen beperken tot de volgende thema's onderwijs en huisvesting, wonen, Wmo, dementie en financiën. De gemeente Kerkrade heeft een zorgplicht voor wat de huisvesting betreft voor het

primair, speciaal en voortgezet onderwijs. Dat gebeurt in overleg met schoolbesturen, die op hun beurt weer verantwoordelijk zijn voor het onderhoud. Dat is een prachtig uitgangspunt om in goede samenwerking te komen tot geoutilleerde gebouwen om onderwijs in te richten voor alle kinderen in Kerkrade.

Petra voorzitter Dassen-Housen
Wat belangrijk is, is dat er in Kerkrade toekomstbestendige en eigentijdse huisvesting is waarbinnen scholen in staat worden gesteld om goed onderwijs te kunnen verzorgen. In het tot deze raad

5.5 Algemene beschouwingen fractie SP

Petra voorzitter Dassen-Housen
vastgestelde huisvestingsplan zijn goede uitgangspunten opgenomen om kinderen van kleuter tot en met basisschool te begeleiden in samenwerking met andere instanties om te komen tot integrale kindcentra. Een heel mooi voorbeeld is de realisatie van het Integraal Kindcentrum De Droom.

Marianne Laumann
Dit is de verwezenlijking van een onderwijsvisie van nu en de toekomst. Binnen het basisonderwijs zien we verder. Een heel goede ontwikkeling om bij steeds meer scholen de groei te zien naar een gezonde basisschool van de toekomst. De Ouderenpartij heeft zelfs in het verleden een motie ingediend die de gemeente opriep om na te streven dat zoveel mogelijk basisscholen meedoen aan de Gezonde Basisschool van de Toekomst. De motie werd overigens unaniem tot deze raad aangenomen. De Ouderenpartij Kerkrade vindt het heel positief dat de gemeente investeert in een gezonde jeugd en daarmee een goede basis voor een gezonde toekomst. Wij zijn dan ook blij dat deze scholen en Kerkrade zich inzetten voor de leefstijl van hun leerlingen. En als we onderzoekers mogen geloven, leidt dat ook nog tot een goed leerklimaat. We vinden het belangrijk dat de generaties van de toekomst voldoende mogelijkheden hebben om na het basisonderwijs te kunnen kiezen voor goed en gericht vervolgonderwijs. Kerkrade moet toekomstproof zijn voor wat betreft het onderwijs binnen onze gemeentegrenzen en de realisatie van het Martin Buber. Een school voor een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade, waar je leert voor een diploma en voor het leven, is een geweldige positieve ontwikkeling voor onze stad en een compliment aan de initiatiefnemers en iedereen die hieraan meewerkt. Meegewerkt heeft mag hier dan ook niet ontbreken. Een school voor voortgezet onderwijs in Kerkrade waar je samen beleeft wat je leert. Volwaardig vernieuwend voortgezet onderwijs in Kerkrade. Dit is een fantastische mijlpaal. En als we dan spreken over toekomstproof, dan mogen we natuurlijk ook Beroeps College Parkstad Limburg Roots niet vergeten. Kerkrade biedt onderwijs voor kinderen van basisonderwijs tot en met voortgezet onderwijs. Naast alle voorzieningen zoals kinderdagverblijf, buitenschoolse opvang, peuterspeelzaal en welzijnsactiviteiten voor kinderen. Leraren en opvoeders dragen bij aan de toekomst van onze stad door kennis door te geven aan de volgende generaties en hen te begeleiden in het proces van ontwikkeling. Voorzitter,. De Ouderenpartij bedankt het college en met name de wethouder onderwijs, de ambtenaren en alle andere betrokkenen en vrijwilligers voor hun inzet en werk om dit alles te verwezenlijken. Kerkrade zet in op het woon offensief. Een prima initiatief. Wat de Ouderenpartij betreft mogen we het ingezette offensief versnellen. Kijk naar de juiste doelgroepen om hen naar doorstroming te begeleiden. Naar het oordeel van de oudere partij moeten we hier in Kerkrade vooral bouwen voor onze senioren en voor de midden en hogere inkomens. Dat laatste is van belang om daarmee het besteedbaar, omdat daarmee het besteedbare inkomen omhoog zal gaan, wat goed is voor de lokale economie. We moeten daarbij vooral denken aan de ouderen die graag hun te grote woning zouden willen inruilen voor een comfortabele, kleinere levensloopbestendige woning of een appartement in een wijk of centrum met alle benodigde voorzieningen om de hoek die men zonder auto kan bereiken. Dat is goed voor het milieu, het welzijn en de beurs. Laten we versneld voor hen bouwen. Zoek naar plekken die vrijkomen door verhuizingen van bedrijven en instellingen. Plan daar de betere woningen. We moeten dan vooral niet in sociale woningbouw denken. 45% van het Kerkraadse woningbestand bestaat immers uit sociale woningbouw en dat is te veel. De nieuwe woning voor ouderen mag ook een koopwoning zijn. Wat wil men met de overwaarde van de verkoop van de oude woning een mooi aanvullend pensioen heeft? Of men kan de overwaarde van de oude woning gebruiken om de kinderen met een schenking te helpen om een nieuwe woning betaalbaar te maken. Doordat de te grote woningen van onze senioren vrijkomen, kunnen jonge gezinnen, veelal tweeverdieners, in Kerkrade blijven wonen en aan ons rijke sociale leven deelnemen. Laat ze niet naar een andere gemeente verhuizen, want vooral de mensen met het met de laagste inkomens achterblijven die het sluiten van sociale woningbouw afhankelijk zijn. En blijf daarnaast vooral ook inzetten op het verstrekken van startersleningen om de jongeren een goed fundament te geven bij de aankoop van hun

eerste woning. Voorzitter, de kosten van de hulp bij het huishouden dreigen in ons land en ook in onze gemeenten uit de hand te lopen,. Kosten de hulp bij het huishouden in 2018 in Kerkrade nog € 4 miljoen. In 2023 was het bedrag al opgelopen naar € 8 miljoen. Die enorme stijging is veroorzaakt door onder andere de invoering van het abonnementstarief en door een forse toename van het aantal aanvragen. Maar naast het feit dat de kosten voor de gemeenten bleven oplopen, hebben de zorgaanbieders ook een groot probleem. Zij hebben namelijk onvoldoende menskracht om de toenemende vraag naar hulp te kunnen realiseren. En daarom is de gemeente samen met Meander en Ambulante Thuiszorg een pilot gestart om te bezien of het mogelijk is de instroom enigszins te beperken om er zo voor te zorgen dat alle mensen met een ondersteuningsvraag geholpen kunnen worden. De uitkomsten van de pilot zien er zeer goed uit en vanuit het hele land meldden zich andere gemeenten en de VNG om van ons te willen horen hoe we een en ander hebben opgepakt. En dit voorzitter, laat zien dat we hier in Kerkrade op dit gebied goed bezig zijn. Wat de Ouderenpartij zorgen baart is de snelle stijging van het aantal mensen die met dementie te maken krijgen. Een aandoening waarvoor overigens geen medicatie bestaat. Enkele cijfers voor de gemeente Kerkrade. In 2025 zullen nog circa vijftig personen zijn met de diagnose dementie. 25 jaar later en 2050 zal dit aantal al opgelopen zijn naar 600 personen. Dit is een immense stijging. Bedenk daarbij dat één op de zeven mannen en één op de drie vrouwen met dementie te maken krijgt en u kunt zich zelf een voorstelling maken van de grootte van het probleem. De oude partij heeft indertijd een motie ingediend die erop zag om Kerkrade een dementievriendelijke gemeente te gemeente te laten worden. En ook deze motie werd unaniem tot deze raad aangenomen. In Kerkrade hebben we inmiddels twee Alzheimer cafés geopend. Hier kunnen mensen op informatieavonden terecht met al hun vragen over dementie en kunnen ze in gesprek gaan met lotgenoten en delen ze hun ervaringen. Ook worden er lezingen gehouden om de ziekte in een vroeg stadium te herkennen en te leren hoe hiermee om te gaan. Dat zijn prima initiatieven en we hopen daarmee een kleine bijdrage te kunnen leveren om het leven van de zieke, maar ook diens naasten en mantelzorgers ietwat draaglijker te maken. En nu voorzitter, naar de begroting zelf. Op 17 oktober. Jongstleden, een beetje sneller, heeft onze accountant, de heer Reynaert van Vught, de gemeenteraad meegenomen in het duiden van de begroting. Naar het oordeel van de accountant presenteert het college ook dit jaar weer een stabiele en sluitende begroting. Deze wordt komend jaar afgesloten met een surplus van € 80.000. Ondanks het feit dat er in 2025 al minder geld door de centrale overheid naar de gemeenten vloeit, heeft het college een begroting samengesteld waarbij enerzijds het voorzieningenniveau op gelijke hoogte blijft en anderzijds de lastenverzwaring voor onze burgers beperkt blijft. En dat is een compliment waard aan het college en in het bijzonder aan de wethouder Financiën. Vanaf 2026 ziet de zaak er anders uit. Er zal bezuinigd moeten worden en dan komen we er niet aan om keuzes te maken. En die keuzes zullen moeilijk zijn. En we hopen, voorzitter, dat het college de raad meeneemt bij het maken van die keuzes. Nu de middelen voor 2026 en volgende jaren beperkt zullen zijn, heeft de Ouderenpartij nog een vraag. Vorig jaar is besloten om de tarieven met 1,5% te verhogen. Zou het niet verstandiger zijn om voor komend jaar, gezien de toename van alle kosten als gevolg van de cao stijgingen en inflatie, de kleinere belastingen en de leges met met 3% in plaats van de afgesproken 1,5% te verhogen, kan de wethouder Financiën aangeven wat het financiële voordeel van de gemeente is als de raad zou besluiten met dit voorstel in te stemmen. Voorzitter, ik ga afsluiten. De Ouderenpartij Kerkrade ziet een stabiele en sluitende begroting, waarbij de belangrijkste ijkpunten zoals de netto schuldquote en de weerstand ratio een voldoende of zelfs een ruime voldoende scoren. De Ouderenpartij heeft vertrouwen in de aanpak en de huidige keuzes en ziet de toekomst, ondanks de moeilijke jaren die voor ons liggen, met vertrouwen tegemoet. Tot zover voorzitter. Dank u wel, meneer Slenter van de Ouderenpartij. Het woord is aan de fractie van de SP. Mevrouw Lommen. Kan ik mooi. Oh ja. Voorzitter, Geachte collega raadsleden en leden van het college. Beste mensen hier in de zaal en zij die via internet de Algemene beschouwingen volgen. Schandvlek verdwijnen niet of worden niet minder terwijl er weg van te

Petra voorzitter Dassen-Housen

kijken. Dat is de kern van ons betoog. Burgers financieel bestolen in Kerkrade. Voorzitter, de afgelopen drie jaar, sinds het aantreden van deze coalitie, waarvan Burgerbelangen vaandeldrager is, zijn de burgers financieel bestolen. En dit zijn geen loze woorden van een boze fractievoorzitter

5.6 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

of een boze politieke partij, maar keiharde feiten. We zetten de feiten even op een rijtje. Er is de afgelopen drie jaar in totaal ruim 8 miljoen uitgegeven aan de BVO, Roda, het stadion, het WMC en een mislukte re-integratie therapie. We rekenen het even voor. Voorzitter. Schandvlek in de financiële malaise van de BVO

Roda, de BVO Roda werd een huurschuld kwijtgescholden van twee 7 miljoen. In ruil daarvoor levert Roda weliswaar tegenprestaties door middel van voetbal clinics, op bezoek gaan op scholen, enzovoort. Maar de burgers van Kerkrade hebben met zijn allen 2 miljoen betaald aan Roda, zonder dat de raad ook maar één begroting van Roda heeft gezien waaruit zou moeten blijken dat ze de huur echt niet konden betalen. En deze raad wilde dat ook niet weten. Daarnaast loopt de gemeente uit drie jaar € 550.000 per jaar mis. Aan huur die Roda niet hoeft te betalen zolang de plannen voor de bruidsschat op tafel liggen. Daar is ook 1,65 miljoen. In totaal is dit dus een bedrag van 4,35 miljoen. Daar komt bij dat we van de 250.000 huur die Roda betaalt bij lange na niet de rente en aflossing van de 18 miljoen lening kunnen betalen en dan rekenen we niet eens de extra politie inzet mee. Bij de 21 thuiswedstrijden van Roda of de vandalisme kosten door vijf MVV supporters van het stadion. Schandvlek twee. De financiële malaise van het WMC. In 2022 moest de gemeente het WMC redden met diverse leningen. Uiteindelijk werd besloten dat het WMC een lening van in totaal € 542.000 niet hoefde terug te betalen. Dat is inclusief het salaris van € 100.000 van een gedetacheerde ambtenaar van de gemeente voor het WMC. Daarnaast heeft het WMC diverse subsidies ontvangen voor in totaal van ruim € 150.000 per jaar. Maal drie is € 435.000. De gemeente heeft dus in totaal in de afgelopen drie jaar bijna € 1 miljoen betaald aan het WMC. Dan rekenen we niet eens de extra schoonmaakkosten van het festival. Waar die lening nu precies voor nodig was, daar is tot op de dag van vandaag het raden naar. Ook dit wil de raad tot op de dag van vandaag niet weten. Schandvlek drie De financiële malaise van Unico Wolter Terapy, Voorzitter. We hebben nog het drama van de Nico Woltjer therapie. De kranten hebben er vol van gestaan. Een therapie van zo'n € 2 miljoen voor mensen in de bijstand, met als doel dat deze therapie mensen aan een betaalde baan zou helpen. We hebben voor 2.000.011 mensen een baan weten te bezorgen, Hoeveel uur per week deze mensen werken en of ze überhaupt nog aan het werk zijn is onbekend. Daarnaast is ook onbekend of ze zonder die therapie ook een baan zouden hebben gevonden. Klein detail is dat voormalig wethouder WIA Mens van Burgerbelangen, die het contract voor deze therapie heeft getekend, de dag na het plaatsen van zijn handtekening meteen als adviseur en lobbyist aan het werk gegaan is met Dien Wolter. De therapie is tot op heden niet geëvolueerd. We tasten uiteraard volledig in het duister over de oorzaken van dit financiële fiasco en opnieuw wil de raad niets weten over de oorzaken, behalve de oppositie. Die heeft om een rekenkameronderzoek gevraagd aan de wethouder van Financiën. Die zat erbij en keek ernaar. Dan willen we het nog hebben over het democratisch proces. Voorzitter. We moeten constateren dat de raad haar verantwoordelijkheid niet neemt en de controlerende taak weigert uit te voeren. Dit een aantasting is van het fundament van de democratie, zoals we dat op landelijk niveau helaas ook moeten constateren. De afgelopen drie jaar heeft deze raad veel bevoegdheden ingeleverd. Zo zijn de reglementen van Orde van de Commissies en Raad vernieuwd. Maar helaas leiden de nieuwe regels vooral tot een afbreuk van de democratische waarden in de Kerkraadse politiek. Het reglement van orde is het voorstel aangenomen. Uiteraard niet door de SP. Dat raads en commissieleden geen technische vragen meer mogen stellen tijdens de commissievergaderingen. Daar moet je dan maar vooraf doen, want het college wil liever schriftelijke vragen beantwoorden. Het is natuurlijk confronterend als je als wethouder de mondelinge vragen niet kunt beantwoorden van je eigen portefeuille. De rondvraag ook afgeschaft, want die vragen van fracties over burgerlijke aangelegenheden, daar kan het college zich niet ook nog mee bezighouden. En dan al die pogingen, voorzitter, om partijen die wel willen weten hoe de vork in de steel zit. Het vragen stellen aan het spreken te beperken of zelfs onmogelijk te maken door het indienen van order voorstellen die niet gaan over de orde van de vergadering, maar over de inhoud. We vragen hierbij expliciet aan de voorzitter van de raad om erop toe te zien dat dit niet meer gebeurt. Voorzitter, dan nog een mooi voorbeeld over hoe het college omgaat met het budgetrecht van de raad. We kunnen in de begroting lezen dat er voor de verduurzaming van het raadhuis en het stadskantoor 2024 25 en 26 respectievelijk 421, nul, 2 miljoen en € 2 miljoen wordt uitgegeven. De VVD vroeg wanneer het college hiervan naar de raad komt, want de Raad heeft het budgetrecht en het antwoord van dit college. Ja, ze antwoordden wat ze zelf al konden lezen, maar volgens de financiële verordening moet het college hiervoor toestemming vragen aan de raad. Maar hier worden plannen die miljoenen kosten in de begroting verstopt en uiteraard akkoord gaat met de begroting. Dan gaat de raad dus akkoord met dit miljoenenproject. En voorzitter, als het om geld gaat, dan moeten we het natuurlijk hebben over de chronisch zieken. Schandvlek vier Want die kwetsbare groep mensen moeten we echt toch dankbaar zijn. Voorzitter, het is het zevende jaar op rij dat het geld dat we krijgen van de overheid voor chronisch zieken voor andere doeleinden gebruikt wordt en de chronisch zieken jaarlijks € 125 zijn misgelopen. In 2018 was dit nota bene het eerste wapenfeit van wethouder Jongen van de PvdA. Er was geld nodig voor het financiële gat in de jeugdzorg en de chronisch zieken konden dat wel missen volgens de coalitie. Jaar na jaar komt de SP hierop terug in de Algemene Beschouwingen, maar er wordt steeds beweerd dat er geen geld voor is. Maar voorzitter, als we dit afzetten tegen het geld dat binnen enkele weken beschikbaar is voor Roda, het WMC en vooral de Nico Woltjer therapie, dan is het volgens de SP geen kwestie van geen geld voor de chronisch zieken, maar een kwestie van het afpakken van geld van de meest

kwetsbare inwoners van Kerkrade. Inmiddels is dat bedrag dus opgelopen tot € 875 per persoon. Burgerbelangen beweerde toen dat het slechts ging om één kopje koffie per week en vorig jaar werd zelfs door Burgerbelangen beweerd dat die regeling niet meer bestond. Maar andere gemeenten in en buiten Parkstad betalen nog steeds de tegemoetkoming aan chronisch zieken. Saillant detail is dat de heer jongen van de PvdA, die tegenwoordig raadslid is, onlangs zei dat hij het makkelijker had tijdens zijn wethouderschap omdat er sprake was van de vette jaren ten opzichte van nu. Vreemd dat hij dan destijds ieder jaar weer beweerde dat er absoluut geen geld was voor de chronisch zieken. We dienen vandaag dan ook de motie in. Voorzitter, de SP dient de volgende moties in. Het geld voor de chronisch zieken moet terug. Een moreel appèl aan de financieel zelfredzame. Het halveren van de OZB, waar mijn collega's ook aan refereerden. Want een motie van wantrouwen tegen wethouder Slangen en motie van wantrouwen tegen wethouder Paas en een motie van afkeuring tegen wethouder Roeland. Deze moties worden vanavond behandeld en we zijn benieuwd naar de reacties van onze collega raadsleden. Voorzitter, komt er een afsluiting? Men probeert de SP vaak weg te zetten als negatieve partij, maar de SP is een kritische partij. Dat is heel iets anders. Voor ons blijft het glas halfvol. Laat ik daar heel duidelijk over zijn. Maar door dit beleid is het glas voor een groot deel van de bewoners helemaal leeg. En dat moet veranderen. Tot zover de inbreng van de SP. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, mevrouw Looman. Wij schorsen de vergadering een minuutje of 0.50u sanitaire stop. Ik zie u graag terug. 4.05u 16.05u.

5.7 Algemene beschouwingen fractie Lokaal Alternatief

Petra voorzitter Dassen-Housen

Uur. Leverancier hoest vanaf de schorsing. Niets naar buiten is gezonden en toch ook om een gelijk speelveld te krijgen. Ook naar de burgers buiten stellen. Voordat meneer Charlier van voren af aan begint met zijn betoog. Anders is het gewoon niet netjes dus. Maar wel blijven opletten met zijn allen, toch? Dan kunnen we vooral kijken of hij precies hetzelfde gaat vertellen. Ja. Ja, misschien moet hij nou iets anders gaan doen. Dat is wel leuk. Goed,. We zijn weer in de Etos. Goed,. Wij zijn weer helemaal terug. Excuses ook naar onze kijkers thuis. We hadden een verbindingsproblemen met de externe leverancier. We zijn weer terug. We hervatten na de schorsing. Heeft niets gemist, maar meneer zanger van Lokaal Aktief begint helemaal van voren. De tijd loopt. Dank u wel. Voorzitter. Leden van de raad en. Iedereen die hier. Aanwezig is of nu wel weer meekijkt via de stream. Vandaag bespreken we de begroting voor 2025. Deze begroting bevat mooie plannen en een visie voor de toekomst van onze gemeente. We willen voorzieningen verbeteren en de gemeenschap versterken. Er is veel ambitie en veel van de plannen klinken veelbelovend. Maar als we naar de cijfers kijken, zien we dat de financiële onderbouwing van deze plannen soms ontbreekt. Dit zorgt voor onzekerheid over of we onze doelen wel kunnen bereiken zoals we dat willen. Het verschil tussen wat we willen bereiken en wat financieel mogelijk is, vraagt om extra aandacht en wellicht zelfs om aanpassingen. Ik denk hierbij aan de uitspraak van Theodore Roosevelt. Houd je ogen op de sterren gericht en je voeten op de grond. Met andere woorden droom groot en blijf ambitieus. Maar je moet ook realistisch blijven. We moeten de praktische stappen niet vergeten die nodig zijn om onze ambities waar te maken. Dit betekent dat we tijd, middelen en inzet nodig hebben. Om onze toekomstplannen te laten slagen is het belangrijk dat we goed kijken naar hoe de financiële middelen aansluiten op onze doelen. Alleen zo kunnen we er voor zorgen dat onze ambities niet alleen mooie woorden op papier blijven, maar ook leiden tot echte resultaten. Ik geef je een paar voorbeelden. Laten we beginnen met de stimulering Centrum voor Stimuleringsregeling voor het centrum. In 2024. Is er nog € 100.000 voor gereserveerd, maar in 2025 staat dat bedrag op nul, terwijl in de begroting wordt gesproken over de ambitie om het Kerkrade Centrum de komende tien jaar verder te ontwikkelen. Ook in het kader van regionale samenwerking worden mooie projecten genoemd, zoals de aansluiting van de Batterij en Nuland en Rolduc op het Duitse energienet. Dit zijn belangrijke ambities, maar ze moeten wel vanuit de regio deels worden gefinancierd. De inspanningen van onze gemeente zijn nu niet duidelijk. Zowel in menskracht als in budgetten. Daarnaast is er een belangrijk probleem met de wetgeving rondom stroom uitwisseling over grens. Dit maakt het op dit moment moeilijk om deze plannen uit te voeren. Als lokaal alternatief zijn we zeker niet de enige fractie die twijfels heeft bij de ambitieuze verwachtingen van de inkomsten parkeergelden. Voordat er inkomsten uit de parkeergarage kunnen komen, zal eerst het probleem met het dak opgelost moeten worden. En dan de ambitie burgerparticipatie. In de begroting staat dat we als gemeente Kerkrade grote stappen hebben gezet in burgerparticipatie. Maar ik wil herinneren aan de bouwprojecten Pool, waar de participatie van omwonenden volgens hun in ieder geval niet goed geregeld

was. Onze waarschuwing dat dit project vertraging kon oplopen door gebrekkige participatie werd weggewimpeld. Nu ligt het project stil. Ook de bouw van twee distributiecentra aan de Spijk Hofstraat laat zien dat burgerparticipatie niet altijd goed gaat. De omwonenden kregen te horen dat één van de bouwvergunningen al in 2016 kwam, waardoor ze geen inspraak meer hadden. Dankzij onze inspanningen zijn er toch informatie overgekomen. Avonden die in ieder geval bij één van beide distributiecentra tot gevraagde aanpassingen hebben geleid. en geen gang naar de Raad van State. Recent zijn we op het gebied van burgerparticipatie benaderd door omwonenden over woningbouw aan het Vincent van Gogh Plein en aanraadde. Op 1 november ontvingen zij een brief met een korte toelichting op de bouwplannen en de aankondiging van een informatieavond op 6 november. Dit gaf omwonenden nauwelijks tijd om zich voor te bereiden. Deze wijk en vooral dit gedeelte heeft al een grote parkeerdruk en met nieuwe woningen verdwijnen er weer openbare parkeerplekken. Laten we ook kijken naar onze gezamenlijke ambitie om het Kerkraadse dialect te behouden. In 2020 en 22 hebben we raadsbreed moties aangenomen om ons dialect te behouden en te promoten. Als lokaal alternatief hebben we gevraagd om taalbeleid te ontwikkelen, zodat het niet bij allemaal losse initiatieven blijft. Dat beleid is er nog niet. en deze begroting wekt de indruk dat er vooralsnog ook weinig aandacht voor zal zijn. Daarom dienen wij nu een motie in om hier aandacht en daadwerkelijke actie voor te vragen. De steun van onze provincie voor de Limburgse taal kan ons hierbij helpen. Verder is het belangrijk om te kijken naar onze jeugd. Gezondheid en leerprestaties zijn sterk met elkaar verbonden. Kinderen moeten voldoende kunnen bewegen, maar sommige Kerkraadse basisscholen kunnen door de afstand naar een gymzaal niet voldoen aan de wettelijke eis van twee keer 45 minuten gym per week. Bij de bouw en samenvoeging van scholen zullen we hier in de toekomst rekening mee moeten houden en zorgen voor een gymzaal in de buurt. Daarnaast vinden wij dat kinderen in een behapbare wereld moeten kunnen opgroeien. Ze moeten niet ver weg naar school, sportclub of vriendjes gebracht worden. Het Integraal Kindcentrum in de buurt kan de basis zijn voor hun wereld, waarin ze samen met schoolvriendjes kunnen spelen en hun talenten kunnen ontwikkelen. Recent hebben we het over het IKC Droom of gerealiseerd. Een prachtig gebouw, maar er zijn nog veel basisscholen die nieuwe huisvesting nodig hebben. Dit hadden we graag duidelijker teruggezien in de begroting. En dan onze algemene gezondheid voor een gezondere insteek. In Kerkrade hebben we enkele jaren geleden een project gestart. Wie. Een gezondheids project waar vele miljoenen subsidie van buiten onze gemeente voor zijn verstrekt. Subsidies die niet bedoeld waren om een nieuwe sporthal en een zwembad te realiseren, maar om via gerichte projecten daadwerkelijk de gezondheid voor onze bewoners te stimuleren. Alle inwoners, dus ook de inwoners in de wijken,. In substantieel onderdeel van het project, waarvoor enkele jaren lang 500 € 0 werd gereserveerd in reservering die inmiddels ook al enkele jaren niet meer op de begroting terug te vinden is. En dat terwijl we nog steeds onderaan bungelen in de lijstjes over gezondheid en een gezonde levensstijl. Dus wel de ambitie om onze burgers gezonder te krijgen, maar geen geld begroten om dat dan ook daadwerkelijk te realiseren. In zijn algemeenheid missen we bij veel zaken een integrale risicoanalyse. We zien dat er vaak geen samenhangende aanpak is bij het bekijken van mogelijke risico's. Tot nu toe doet ieder team een eigen risicoanalyse voor hun eigen vakgebied. Hierdoor missen we risico's die juist ontstaan tussen die verschillende vakgebieden, zoals financiën en veiligheid. Door een gezamenlijke aanpak waarbij alle vakgebieden samenwerken, kunnen we deze risico's eerder herkennen. Zo kunnen we ze aanpakken voordat ze problemen worden. Zover was ik net ook al. En ook om iets nieuws. Dus nu komt iets nieuws. Afsluitend zien we de afgelopen twee jaar dat de toon in onze gemeenteraad en de commissies steeds harder is geworden. Politici spreken elkaar soms fel aan en discussies kunnen fel en onvriendelijk zijn. Deze verharding in onze communicatie heeft invloed op onze hele samenleving. Als mensen zien dat politici elkaar op harde toon aanspreken, kan dit zorgen voor meer boosheid en minder begrip in de maatschappij. Wij zijn van mening dat wij een belangrijke controlerende taak hebben, maar dat het juist belangrijk is dat wij als politici laten zien hoe je respectvol en samenwerkend met elkaar om kunt gaan. Wanneer er goede samenwerking en begrip in de politiek is, straalt het af op de hele samenleving. Mensen voelen zich gehoord en serieus genomen. Politici die samenwerken en naar elkaar luisteren, geven het goede voorbeeld en moedigen anderen aan om hetzelfde te doen. Samenwerken en respect tonen, ook als we het niet met elkaar eens zijn, zorgt ervoor dat we als Kerkraadse gemeenschap sterker worden. We kunnen hier een verschillende insteek hebben over ideeën en plannen, maar het is belangrijk dat we blijven werken aan oplossingen waar iedereen beter van wordt. Dit geeft de Kerkraadse samenleving hoop en vertrouwen. Een samenleving waar respect centraal staat, begint bij een politiek die het goede voorbeeld geeft. Dank u. Dank u wel, meneer Soldier. Van Lokaal Actief ga ik naar de Partij van de Arbeid, meneer Gorissen. Yes!. Voorzitter. Wie de landelijke politiek volgt, wordt snel cynisch. Een premier die geen echte leider bleek te zijn. De grootste partij die geen partij bleek te zijn. Oplossingen voor niet bestaande problemen en het allerergste geen oplossingen voor echte problemen. En ik begrijp dat deze algemene beschouwingen gaan over de lokale politiek en over de begroting van 2025. Een begroting die gekenmerkt wordt door een aantal taakstellingen. Een opdracht aan wethouders om een eerste resultaat te

kunnen gaan boeken. En in die begroting staan lastenverhogingen. We hebben het serieus al gehoord. Niet leuk, maar om gelijk goed in perspectief te plaatsen. We hebben het over gemiddeld € 4 per maand. De echte keuzes worden volgend jaar gemaakt. Dan redden we het echt niet met kleine lastenverhogingen. Dan redden we het niet met een opdracht voor een wethouder. Maar voordat we vooruitkijken naar 2025 wil de Partij van de Arbeid stilstaan bij de noodzaak om überhaupt keuzes te gaan maken. Want elke gemeente is voor een groot deel afhankelijk van het Rijk. Voor het gemak noemen we dat gewoon Den Haag. Het gemeentefonds kent jaarlijks elke gemeente miljoenen toe. En gemeenten moeten verplicht veel taken uitvoeren. Denk aan de WMO, denk aan jeugdzorg en vele andere vooral ook sociale regelingen. Zo'n 80% van onze begroting bestaat dan ook uit bijdrages in Den Haag. Maar er is één groot probleem. Gemeenten krijgen wel steeds meer taken. Ik ken dit steeds minder kerken en dat levert in 2026 zoveel spanning op dat meer dan de helft van de gemeenten in Nederland miljoenen tekort gaat komen. Of anders gezegd Den Haag wil heel veel, maar doet heel weinig. Dat was al bekend voor de verkiezingen van vorig jaar en over het algemeen gold daarbij hoe rechtser de partij, hoe slechter de gevolgen voor gemeenten. En dat geldt voor meer dingen. Veel partijen hadden de mond vol over bestaanszekerheid. En toen kwam het nieuwe kabinet van PVV, VVD, NRC en de BBB. Een korte bloemlezing. Luister en huiver. Het eigen risico gaat niet omlaag, de zorgpremie gaat traditioneel omhoog en we hebben vannacht de cijfers kunnen zien. Een bezoekje aan een concert of een theater wordt duurder. Sporten wordt duurder, een boek kopen wordt duurder. Op onderwijs wordt bezuinigd, maar gelukkig is dit kabinet er wel in om al maanden met elkaar een potje lekker te rollebollen. Over straat, over de rug van mensen. En PVV en VVD verzinnen keer op keer een crisis waar die er niet is. En zoals gezegd worden er geen oplossingen gevonden voor echte problemen. Problemen in de samenleving worden dus niet aangepakt, maar die zijn aan. Kunt u het zich voorstellen?. Bestaanszekerheid als groot probleem, maar het eigen risico blijft gelijk. Wilders zou het mogen oplossen, zei hij in november vorig jaar,. Nadat het ziekenhuis in Heerlen over een stad volledig open zou blijven. We wachten en we wachten. En we blijven wachten. En waar laaggeletterdheid een groot probleem is,. Maakt deze regering lezen duurder. Waar ongezondheid bestreden moet worden, wordt sporten duurder en onze regio en regio als die van ons voelt zo'n klap drie keer zo hard. We komen van ver. We werken hard,. Maar dit kabinet geeft gemeenten als Kerkrade gewoon een trap na. We proberen na een kaakslag op te krabbelen, maar we krijgen een ongenadige rechtse. Voorzitter. Vergeef me mijn frustratie over de huidige wind in Den Haag. Want hoe zuur we ook kunnen zijn over die Haagse spelletjes die invloed hebben op onze begroting. Lokaal zullen we moeten laten zien hoe het moet en hoe het ook kan. We hebben gezien wat er gebeurde rondom Zuid-Holland. We weten dat gezondheid in Limburg aangepakt moet worden. En dat doen we natuurlijk al via trendbreuk en via projecten met afkortingen als ISA en Gala, die allemaal gaan over het verbeteren van gezondheid en het zorglandschap. In Provinciale Staten werd daarvoor een motie aangenomen om dat nog breder aan te pakken, om daar ook geld voor uit te trekken en om te kijken wat we samen kunnen bereiken op Limburgse schaal. Kerkrade Zo met vier als vooruitgeschoven post voorop moeten lopen om met de provincie deze Limburgse coalitie te smeden. En dat deden we vandaag. Toen ook een motie voor in. Voorzitter, als je wieg bepaalt wat je toekomst is, geldt dat dus ook binnen Kerkrade. Gezond eten op school kan een wereld van verschil gaan maken. Het zou eigenlijk een grondrecht moeten zijn. En er is dan ook in 2025 geld beschikbaar voor de Gezonde Basisschool van de toekomst. We hebben recentelijk mogen zien hoe belangrijk dat kan zijn. Vanuit gepubliceerd onderzoek en de Ouderenpartij refereerde daar ook al aan. Blijkt dat dat ook van belang is voor je leerprestaties. En hebben we het over onderwijs. We hebben meerdere meerdere fracties vandaag gehoord over onderwijshuisvesting. Dan hebben we het ook over de droom of een eigen oven. Elk kind verdient goed onderwijs en goede huisvesting. Maar bij dat laatste zien we wel uitdagingen voor de toekomst. Ouders, kinderen en leerkrachten willen toch echt weten wat er met hun school gaat gebeuren, waar die terecht gaat komen, waar kinderen naartoe moeten. En dat geld met name nu en blijheid. En voor de Ursula en de diabolo. Met het prijskaartje van de droom of in gedachte en de problemen die ik schetste over Den Haag. Wat ons betreft een absolute prioriteit en aandachtspunt in het studiejaar. Recentelijk mochten enkele raads en collegeleden deelnemen aan debatten op het Martin Buber. Leerlingen speelde een raadsvergadering na en wij mochten de fracties begeleiden. Onze taak was dan om mee te denken en om te jureren. Maar wat schetst onze verbazing? Het waren vooral de leerlingen die ons ook inzichten gaven. Redenaties gingen totaal andere kanten op dan we vooraf konden vermoeden. En wat ons betreft is een mooi voorproefje van hoe de gemeente en scholen leerlingen elkaar kunnen versterken. Ga maar na of het gaat om maatschappijleer, betogen, debatten of juist meelopen met handhaving of groenbeheer. Onze gemeente heeft. Leerlingen heel veel te bieden, maar leerlingen hebben ook onze gemeente heel veel te bieden. Kerkrade is rijk aan onderwijs, zowel aan basis als voortgezet onderwijs. En de samenwerking tussen de gemeenteraad, de gemeente en scholen moet dus structureler. Want als we in de toekomst opkomstpercentages willen ophogen bij verkiezingen, als we willen dat burgers meer betrokken zijn bij de gemeente. Als we meer begrip voor elkaar willen in de samenleving is dat van belang en daarom dienen we ook hier een motie voor in. En nu we

zo druk bezig zijn met de toekomst ook nog het volgende. Recentelijk is de kinderraad weer geïnstalleerd De kinderburgemeester. We hebben een jongeren adviesraad en zij vertegenwoordigen de jongste generaties. Het zou dus goed zijn als we daar serieuzer naar gaan kijken, nog serieuzer naar gaan kijken en dat ook doen telkens in onze besluitvorming. Ook daarom hebben we hier een motie voor. En dan ga ik afronden. De beschouwingen over deze begroting waren voor ons lastig, want we zien gigantisch veel positieve ontwikkelingen in onze gemeente. Maar we zien ook veel beren op de weg. De toekomst baart ons zorgen en zeker gelet op alle plannen uit Den Haag. En daarom hopen we dat de raad vandaag laat zien hoe het ook kan. Hoe je samen echt dingen kunt bereiken voor burgers. Die niet gaan over beeldvorming en alleen maar doen alsof je iets wilt bereiken, maar door echt je handen uit de mouwen te steken en resultaten te boeken. Tot zover in deze beschouwingen. Dank je wel, meneer Gorissen van de Partij van de Arbeid. Dan ga ik naar ons Kerkrade, meneer Kruijswijk. Dank u wel. Voorzitter en alle toehoorders. Hier bij de Algemene Beschouwingen. 2024 van Ons Kerkrade. Met deze keer geen filmpje, stripverhaal of PowerPoint presentatie, maar Het Ravijn jaar 2026 in zicht. Deze keer een bijdrage van ons Kerkrade. Zonder al te veel franje of poespas, maar wel met nog steeds de vertrouwde visie, feitelijke onderbouwing en een scherpe blik op de uitdagingen en kansen die ons te wachten staan. Kerkrade zal ook in 2025 voor belangrijke keuzes, uitdagingen en kansen. Onze stad zet zich in om een fijne plek te zijn voor iedereen. We willen graag dat alle inwoners zich hier thuis voelen en actief meedenken en doen. Een leefbare, sterke gemeenschap ontstaat echter niet alleen door gemeentelijke inspanningen, maar vraagt ook om de betrokkenheid en inzet van ons allemaal. Samen dragen we de verantwoordelijkheid om van ons Kerkrade een stad te maken waarin iedereen zich verbonden voelt en bijdraagt aan een betere toekomst. Onze visie is dat niemand aan de zijlijn mag staan en normaliter de sterkste schouders de zwaarste lasten zouden moeten kunnen dragen. Deze Algemene beschouwingen typen we belangrijke thema's aan voor ons Kerkrade, zoals bijvoorbeeld armoede, werkgelegenheid, jeugdbeleid, burgerparticipatie en wijken. Hierbij kijken we wat de toekomst mogelijk kan gaan brengen. Aandacht voor de wijk is altijd een zeer belangrijke pijler voor ons Kerkrade en we vinden het zeer belangrijk dat iedere wijk in onze stad mee telt. De wijken moeten goed onderhouden worden en blijven. Hierbij zullen de wegen, de groen en de wijk voorzieningen ook op orde moeten zijn en blijven. Bewoners hebben hier de mogelijkheid om actief mee te denken, maar ook mee te kunnen doen om hun wijk nog leefbaar te maken. In de voorliggende begroting wordt geld uitgetrokken voor het opknappen en renoveren van wegen, het verbeteren van het openbaar vervoer en het aanleggen van kwalitatief meer groen. Ook zullen vanaf 2025 het merendeel van de gemeenschapshuizen in de wijken worden beheerd met een nieuw model. Hierdoor krijgen onze gemeenschapshuizen een nog actievere rol als buurtcentra, spil en trefpunt in onze wijken. Een trefpunt dat kan dienen om mede het grote probleem van eenzaamheid onder onze

5.8 Algemene beschouwingen fractie PvdA

Petra voorzitter Dassen-Housen

bewoners het hoofd te bieden. Het tegengaan van eenzaamheid is nog een grote uitdaging waar we sterk op moeten inzetten in Kerkrade. We vinden het belangrijk dat onze inwoners een serieuze stem krijgen in het ontwikkelen van hun eigen wijk. Burgerparticipatie is daarom een zeer belangrijk middel om dit te bereiken. Ook kunnen burgers via onze maandelijkse OCA wijk Schouwen hun eigen ideeën en zorg rechtstreeks met ons delen, zodat wij hiermee aan de slag gaan. Daarnaast wordt ons steeds meer gebruik gemaakt van digitale participatie, waarbij een online platform is opgezet waar mensen hun meningen kunnen geven over plannen en projecten. Dit is vooral handig voor jongeren en werkenden die niet al te veel tijd hebben. Maar ook voor visueel gehandicapten is het een uitkomst om mee te praten over hun stad. Top meegedacht dus. Een sterk voorbeeld van burgerparticipatie is de opvang van ongeveer 500 Oekraïense vluchtelingen in Kerkrade. Bewoners van de gammele weg konden hun mening geven over de opvang plannen en mede dankzij hun steun en goedkeuring zijn er nu plannen om de opvang te verlengen en uit te breiden. Een mooi voorbeeld van positieve samenwerking tussen de gemeente en haar inwoners. Voorzitter, ondanks het feit dat er al veel mooie projecten gaande zijn, is het van groot belang dat onze burgers zich veilig voelen in hun eigen wijk. Pas in er mensen zich veilig voelen, kunnen zij volop genieten van de verbeteringen die gerealiseerd zijn. Het is daarom positief dat de gemeente de veiligheid in onze wijken versterkt door extra in te zetten wijk BOA's en extra cameratoezicht. Voor het effectiever aanpakken van overlast en onveilige activiteiten. Dagelijks bezuinigen op het politiecorps van ons Kerkrade en ook niet steunen. Sterker nog, hier moet volgens ons in deze regio juist extra slagkracht weer bij. Voorzitter, Wij willen dat Kerkrade een stad is waar iedereen meedoet en verantwoordelijkheid neemt voor een gezamenlijke toekomst, ongeacht achtergrond en inkomen. Helaas hebben er iets meer mensen te maken met armoede, vooral gezinnen met kinderen. Jeugd Armoede is

nog een groeiend probleem. Kinderen die in de armoede opgroeien hebben een grotere kans om later in de problemen te komen. In de begroting is daarom extra geld vrijgemaakt om armoede te bestrijden, vooral onder de kinderen en de jongeren. Een goede investering. Ook de Gezonde Basisschool voor de Toekomst wordt verder ontwikkeld. Waar kinderen gezond ontbijt krijgen en extra zorg op school. Dit zorgt er weer voor dat alle kinderen, ongeacht hun thuissituatie, een goede start ervaren, zodat ze zich beter kunnen concentreren en bouwen aan hun eigen mooie toekomst. De andere nieuwe instrumenten, De strijd tegen armoede, is de zogenaamde Stadspas, oftewel het park Stadspas. Deze biedt inwoners met een laag inkomen, eenvoudige toegang tot allerlei voorzieningen en kortingen op sportactiviteiten, Eten, culturele evenementen en openbaar vervoer. Dit helpt mensen actief te blijven deelnemen aan onze samenleving, zelfs als het financieel moeilijk hebben. Ons geld bij zo'n winkel helpt mensen om hun financiële problemen mogelijk tijdig aan te pakken. De Geld Wijzer winkel is sinds kort nog centraler, zodat die nog zichtbaar zal worden. Alweer een goede investering. Net zoals bijvoorbeeld ook het Vroeg Eropaf team, waar toch jaarlijks meer dan 27 honderd meldingen gedaan zijn van of voor mensen met een achterstand. Armoedebestrijding is één deel van de oplossing. Het bevorderen van werkgelegenheid is een andere. Welke biedt mensen niet alleen financiële zekerheid, maar geeft hen ook het gevoel van eigenwaarde. Kerkrade zet zich daarom sterk in om de werkgelegenheid te bevorderen. Een belangrijk project is bijvoorbeeld de zogenaamde werkgroep in het Flexi forum. Hier krijgen werkzoekenden persoonlijke begeleiding van arbeids coaches die helpen bij het zoeken naar werk dat ook bij hun vaardigheden past. Ook worden er trainingen en cursussen aangeboden om een kans op de arbeidsmarkt te vergroten. Dit project is vooral gericht op de mensen die langere tijd zonder werk zitten, jongeren zonder diploma of mensen met een beperking. Voorzitter Kerkrade blijft zich sterk inzetten voor projecten die mensen helpen om weer aan het werk te gaan. Zoals bijvoorbeeld onlangs het gezamenlijk project met de gemeente Brunssum een onderlinge uitwisseling plaatsvindt van mensen zonder baan, om ze zo op de voor hen juiste leerwerkplek te krijgen met hierdoor beter zicht op werk. Dergelijke samenwerking tussen de Parkstad gemeenten is essentieel om grote regionale problemen aan te pakken, voor nu en later. De laatste jaren zat de grootste banengroei in Parkstad in de medische technologische sector. Deze medische sector, of beter bekend als wetlands, moeten we koesteren en verder sterk op inzetten om banen en economische groei nog meer te bevorderen. Ook de samenwerking met de regio Aken moeten we blijven inzetten en mogelijk zelfs verbeteren. Hier liggen qua werkgelegenheid en onderwijs met de Redt Aachen ook volop kansen voor. En hier hoort dan uiteraard ook een goed bereikbaar en deugdelijk openbaar vervoer bij. Ondanks de positieve en constructieve samenwerking. In deze Parkstad en Euregio zijn er echter nog wat slagen te maken. Bij ons Kerkrade staat onderwijs altijd hoog op de prioriteitenlijst en zoals bekend was ons Kerkrade initiatiefnemer om een nieuwe school op te starten en zo volwaardig onderwijs weer terug te halen naar Kerkrade. Dit initiatief heeft al vruchten afgeworpen en het spiksplinter nieuwe Martin Buber College is dit schooljaar inmiddels van start gegaan. Het is nu al een zeer belangrijke stad voorziening en bijna niet meer weg te denken uit Kerkrade. Net zoals Beroeps College Holz kunnen onze jongeren uit Kerkrade en omgeving hier terecht voor een middelbare schoolopleiding. Dit is niet alleen goed voor het onderwijs, maar draagt ook bij aan de levendigheid van ons mooie centrum. En voorzitter, we staan pas aan het begin. We hebben afgelopen periode al flinke stappen gezet om het Martin Buber toekomstig te laten uitgroeien tot een volwaardige school. Naast het gebouw nog centraler in onze stad. Een mooie toekomst dus voor onze jeugd en onze mooie stad. Ons Kerkrade ziet het als prioriteit dat het onderwijs in Kerkrade van hoge kwaliteit is en dat jongeren goed worden voorbereid op hun toekomst. Dat iedereen een gelijke kans krijgt, ongeacht achtergrond of thuissituatie. Het onlangs nu geopende IKC De Droom of de eigen Zoon is hier een mooi voorbeeld van. Hier komen vele specialiteiten bij elkaar die elk kind vanuit die individuele positieve start moet geven gaan geven voor zijn of haar mooie toekomst. Een mooi voorbeeld voor de andere basisscholen. In het kader van het wonen van Ziel wordt er volop gebouwd in Kerkrade. Onder andere dat het. Programma Kerkrade Oost Centrum, Meta en de Pool zijn voorbeelden van bouwen aan onze stad. En hier komt toekomstig Bruins ook nog eens bij. Bouwen voor verschillende doelgroepen is hierbij van groot belang en een must voor de toekomst in deze regio. Met betrekking tot wonen en zorg komt hier toekomstig ook nog het regio project Vitale en inclusieve wijken bij en ook dit is wel een mooi gezamenlijk piketpaaltjes voor deze regio. Voorzitter, Een belangrijk thema in de is de aanpak van wateroverlast door extreme weersomstandigheden heeft Kerkrade de afgelopen tijd te maken gehad met aanzienlijke wateroverlast. Kerkrade handelt proactief om de stad weerbaar te maken tegen klimaatveranderingen. In samenwerking met onder andere het waterschap worden maatregelen genomen zoals extra water buffers, verbeterde rioleringen en vergroening van straten. We trainen er dan ook sterk op aan om deze projecten hoogste prioriteit te geven om onze inwoners te beschermen tegen wateroverlast. Het is hierbij ook cruciaal dat de gemeente deze maatregelen tijdig communiceert naar haar burgers, zodat ook zij weer tijdig weten wat er gedaan wordt en waarom. Gemeente, vertel duidelijk en op tijd wat je doet. Het verenigingsleven en de inzet van vrijwilligers en mantelzorgers zijn belangrijke pijlers van onze gemeenschap. Zij zetten zich in voor anderen en helpen om

de sociale samenhang in onze stad te versterken. Ons Kerkrade beschouwt vrijwilligers en mantelzorgers dan ook als onmisbare schakel en zij zijn het gemeenschappelijk fundament. Het is dan ook een grote dank je wel aan hen allen. Veel verenigingen en sportclubs of speeltuinen zijn afhankelijk van vrijwilligers. Echter, het wordt steeds moeilijker om genoeg vrijwilligers te vinden. Ons Kerkrade vindt dit een zeer zorgwekkende ontwikkeling en spreekt de voorkeur uit dat de gemeente haar vrijwilligers met alle mogelijke middelen en hulp ondersteunt. Het verminderen of makkelijker maken van regelgeving plus ondersteuning bij sportieve lasten zouden hierbij mogelijk al een mooie hulp kunnen zijn. Voorzitter, ook volwaardige gezondheidszorg is een uiterste noodzaak en de bezuinigingen op deze zorg in deze regio zijn volgens ons dan ook onacceptabel. Ons Kerkrade vinden ook dat een volwaardig ziekenhuis in Heerlen moet blijven. Goede zorg moet bereikbaar zijn voor iedereen en een volwaardig ziekenhuis is hierbij onmisbaar in deze regio. En hierbij zou ook nog een landelijke ereschuld richting deze mijnwerkers regio. Jarenlang hebben we onze senioren met de noeste ondergrondse arbeid de lampen in de landelijke ziekenhuizen laten branden. Nu is het de beurt aan de rest van Nederland om diezelfde lichten ook in ons ziekenhuis brandend te houden. En ook om een stukje van de Engelse jongeren af U van het noordelijke. Maar dat kunt u. Ons ook erg

5.9 Algemene beschouwingen fractie Ons Kerkrade

Petra voorzitter Dassen-Housen

wat veel waardevol voor ons cultureel erfgoed. Zoveel cultuurschatten de Abdij Rolduc en ons Wunderbar WMC. Wichtig. Deel van de identiteit is dat wij ook ons eyecatchers dialect. Vervingen. Dat dit breisel je stimuleert en je steeds moet worden. Wij willen ons enorm sterk maken voor het stimuleren van het in je plaat, op de scholen, op erfelijke schilder en het saldo zie je dat we eventueel dat je uit vrije maar weet verdoven om te zorgen dat het schutblad waarmee je katernen. Als je de plaat als je traditioneel met veel wijd de doorgegeven moet wijden aan de komende generaties. Vervolgen u door hem een zanger zoeken of leerstof voor lessen ontwikkeld kan worden, waardoor les in het kerkblad op iedere basisschool ook op dezelfde manier camera je pakt en dat zo kunstig handboog je brug en wijde voliere en om eens. Tot zo ver. Voorzitter, ik ga afronden. Hoewel de begroting voor 2025 sluitend is en met een klein plusje ziet, liggen er vanaf 2026 grote financiële uitdagingen. Het zogenaamde ravijn jaar zal op komen, waarbij de gemeente minder geld van het rijk zullen krijgen. Ook de jaren na 2026 zijn er financieel minder of minder florissant uit en dit zal ook voor Kerkrade betekenen dat de toekomst zich nog scherpere keuzes gemaakt moeten worden om de begroting in de juiste balans te houden. Een van de grootste risico's zijn de stijgende kosten in het sociaal domein en dan met name bij de jeugdzorg en de Wmo. Als deze zo blijven stijgen, wordt het toekomstig erg moeilijk om onze begroting sluitend te houden. Om de financiële toekomst van Kerkrade veilig te stellen zal de gemeente vanaf 2026 mogelijk wat taakstellingen krijgen. Ons Kerkrade vindt het belangrijk dat bij het aanpakken van deze financiele uitdagingen een zorgvuldige afweging wordt gemaakt tussen de belangen van verschillende doelgroepen, zoals starters, ondernemers en de meest kwetsbare groepen. Momenteel zijn we nog bezig met het zogenaamde studiejaar, waarin de gemeentefinanciën, waarbij de gemeentelijke financiën nog eens scherp tegen het licht worden gehouden. Let op de uitkomsten hiervan kunnen later taakstellingen worden voorgelegd, waarbij de raad keuzes moet maken voor de toekomst van Kerkrade. Dit zullen geen gemakkelijke keuzes worden dus de lobby van de VNG richting Den Haag om toch met meer geld over de brug te komen steunen wij dan ook volledig. 2025 wordt voor Kerkrade een jaar met uitdagingen, maar ook veel kansen. We zijn voor de toekomst al flink aan de slag met het woon offensief, het Martin College, via de wijken, de workshops en de nieuwe gezamenlijke Regio Deal. Et cetera, et cetera. De begroting laat zien dat de gemeente zich inzet voor de leefbaarheid, veiligheid en het welzijn van haar inwoners. Of het nu gaat om het bestrijden van armoede, het ondersteunen van werkelozen, het versterken van de wijken of het verbeteren van zorg. Ons Kerkrade blijft zich inzetten voor een stad waarin iedereen kan meedoen, iedereen zich thuis voelt en waar de lasten eerlijk worden verdeeld. Met het oog op de toekomst bleef ons Kerkrade optimistisch en vastberaden en samen bouwen we verder aan onze mooie stad. Al zal het mogelijk vanaf 2026 een hele kluif gaan worden. Zullen we blijven investeren in de toekomst van onze stad en onze inwoners? Dus voor nu zeggen we allemaal de schouders eronder en verder aan de slag voor onze mooie stad, ons mooie Kerkrade. Ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Dank u wel, meneer Crooswijk. En dan gaan wij tot slot naar Burgerbelangen. Meneer Vincken. Voorzitter, raad. Geachte aanwezigen in deze zaal en alle mensen thuis. Namens Burgerbelangen Kerkrade. Kijk vooruit naar de komende jaren en naar de begroting 2025. Onze stad is voor ons meer dan alleen een plek op de kaart. Het is een thuis van ons allen en daarom is het onze verantwoordelijkheid om te streven naar een stad die bloeit, straalt en waarin de gezondheid en het. Welzijn van. Elke burger centraal staat. Het motto samen. Verder bouwen. Aan een vitaal

en. Uitdagend. Kerkrade is onze duidelijke visie. We willen onze. Stad transformeren tot een voorbeeld. Van gezondheid, veiligheid. Welzijn en duurzaamheid. De laatste is niet alleen. Haalbaar, maar ook noodzakelijk voor. Het welzijn van de huidige en toekomstige generaties. Onze inzet voor een vitale dag in Kerkrade zal ik uiteenzetten door middel van drie thema's investeren in mensen, wijken en in onze stad. Maar allereerst wil ik. Echter beginnen met het volgende. Via deze. Weg willen we. Iedereen bedanken die meewerkt aan het welzijn en de groei van onze mooie stad. Samen bereiken we iets moois. En is het belangrijk dat we stilstaan. Bij de. Mensen die dit mogelijk. Maken. Samen uit zich ook in de rode lijn door alle onderwerpen. Dat is namelijk. Burgerparticipatie. Onze stad is niet alleen een verzameling van woningen en straten, maar een levendige gemeenschap vol met hardwerkende en. Toegewijde mensen. Van. Burgers en. Ambtenaren die dag in dag uit werken aan de verbetering van onze voorzieningen tot de vrijwilligers en mantelzorgers die hun tijd en energie geven om evenementen te organiseren en initiatieven te ontplooien en die zich volop inzetten voor onze inwoners. De ondernemers niet te vergeten die investeren in de lokale economie. Jullie allen zijn de bouwstenen voor onze welvaart. Ook leraren en opvoeders. Zij dragen bij. Aan de toekomst van. Onze stad. Door kennis door te geven aan de volgende generaties. De zorgverleners willen we er die. Dag en nacht paraat staan om voor onze. Gezondheid te zorgen. Samen laten we onze stad. Bloeien. En we zijn er trots. Op deel uit. Te maken van deze gemeenschap. Investeren in mensen. Met het opzetten van de Visie Dienstverlening hebben we gezien dat met alle facetten burger. Centraal, persoonlijk. Versus. Digitaal. Transparantie, participatie en menselijke maat rekening wordt gehouden. Hiermee wordt. De burger nog. Beter begrepen en geholpen daar waar nodig. Actueel is de jongerenparticipatie. Op woensdag 9 oktober jongstleden is nieuwe kinderraad van Kerkrade officieel geïnstalleerd met Yenthe als nieuwe kinderburgemeester. Ook de Jongeren Adviesraad is na het zomerreces weer gestart. Burgerbelangen Kerkrade vindt het belangrijk om jeugdigen aan te sporen mee te denken en te praten over politieke vraagstukken omtrent jongeren. Daarom is Burgerbelangen Kerkrade trots om vanaf 2023 te. Beschikken over een. Eigen jongerenafdeling volwaardig voortgezet onderwijs. Met de realisatie van hun Martin Buber en de bestaande school uit Beroeps College De Holz is uiteindelijk volwaardig voortgezet onderwijs terug in Kerkrade. Wij zijn dankbaar en trots dat Martin Boerman na de zomer in onze. Stad van start. Is gegaan. Het onderwijs niet alleen plaats in het schoolgebouw, maar ook daarbuiten op het gebied van sport, toneel, zorg en welzijn, natuur, techniek en muziek. Wij vragen ons af of de stuurgroep waar de wethouder aan deelnam inmiddels is opgeheven. Nu de school. Een zelfstandig bestuur heeft gekregen. Ook zijn we trots met de opening van een integraal Kindcentrum, De Droom of een eigen sofa. De gedroomde toekomst maken samen is hun motto. En dat blijkt ook uit het complex wat hier is neergezet en waar veel disciplines in één gebouw gevestigd zijn. Dit alles met als doel de groei van het kind zo positief. Mogelijk vorm te. Geven. Armoede en schulden Het beleidsplan Armoede en schulden. Koersvast is recentelijk. Vastgesteld. Mede door inbreng van Burgerbelangen Kerkrade is in de beleidsnota opgenomen dat er gratis menstruatie uitgiftepunten en Kerkrade gerealiseerd gaan worden. Burgerbelang Burgerbelangen denkt hier met name aan bibliotheken en scholen. Wat een zorgen baart is de toenemende schuldenproblematiek onder jongeren. Preventie en de stadspas. Zijn speerpunten voor Burgerbelangen in 2025. De stadspas hebben we eerder toe opgeroepen via motie, alleen dan nu op korte termijn van te komen. Binnen de preventie is het belangrijk om vroeg Kerkrade naar een beeld te krijgen. Bijvoorbeeld op basis van levensgebeurtenissen die van invloed zijn op armoede en schulden, zoals echtscheiding, baanverlies, arbeidsongeschikt raken, enzovoorts. Cultuur en verenigingen Aandacht voor sport, cultuur en recreatie is voor Burgerbelangen een gezonde basis voor de toekomst van onze jongeren. Maar ook voor hele. Gezinnen en ouderen. Onze gemeente is een belangrijke pijler onder deze activiteiten. Financieel, maar ook ter ondersteuning en promotie van deze activiteiten kan de wethouder inzicht geven in hoe hij kijkt naar de ontwikkelingen, Deze en de taakstelling die is opgenomen voor het theater richting de programmering voor het Ravijn jaar 2026. Het WMC, Het WMC bestuur heeft aangegeven dat het evenement weer terug moet naar de burgers van Kerkrade en dat is wat Burgerbelangen Kerkrade te allen tijde tijdens diverse bijeenkomsten gevraagd heeft. Het WMC is van de Kerkraadse burger en voor hen moet het mogelijk zijn hiervan te kunnen genieten op straten en pleinen in Kerkrade. Activiteiten waarbij men entreekaarten moet kopen zijn voor sommigen te duur en daarom. Is de. Activiteit voor hen heel erg belangrijk. Mooi om te zien hoe er de afgelopen tijd hard is gewerkt om er aan alles wat aan wordt gedaan om het WMC door te ontwikkelen. Ook onze gemeenteraad heeft meerdere malen haar bijna unanieme steun uitgesproken. En goed dat de provincie het WMC blijvend armen en subsidie toekent. Niet alleen de provincie, maar ook regionale ondernemers steunen en omarmen ons WMC. Veiligheid omtrent geluid tijdens activiteiten. Steeds meer bezoekers dragen. Gehoorbescherming tijdens. Evenementen om gehoorschade te voorkomen. Dit wijzen op de hoge. Geluidsniveaus, wat niet alleen het luisterplezier vermindert, maar ook gezondheidsrisico's geeft. Wij vragen het college om te onderzoeken of de maximale geluidsniveaus bij evenementen kunnen worden beperkt, zodat iedereen veilig kan genieten van onze evenementen. Beleef Kerkrade bleef. Kerkrade blijft zich doorontwikkelen. Vooral gericht op onze inwoners.

Het is goed dat er ook extra wordt ingezet op de doelgroep toeristen. Daarbij hoort zeker ingezette plan om toeristische attracties nog meer met elkaar te verbinden. Denk hierbij aan de paarse route en knopen lopen. Zuid-Limburg. Nog even nog een mooi voorbeeld hiervan is de toren van Gaia. Bovenop de toren is een ring bevestigd voor alle toeristische attracties en Kerkrade zijn weergegeven en hiermee de verbinding wordt gelegd. Integraal ouder beleid, inzetten op integraal ouderenbeleid en het stimuleren van zo lang mogelijk zelfstandig kunnen blijven functioneren en blijven meedoen is een aandachtspunt. Een aantal ouderen zal de komende jaren verder toenemen. Gezond ouder worden en eigen leefomgeving waarbij gezond gedrag gestimuleerd wordt, is zeker essentieel. Omtrent de woning mogelijkheden in deze zijn er echter problemen. Vaak worden ouderen reeds jaren in een sociale huurwoning wonen. Vaak wonen ouderen reeds jaren in een sociale huurwoning. Op dat moment waren er nog geen inkomens normen voor deze woningen. Wat wij nu tegenkomen is dat er vanuit Wmo wordt aangegeven dat mensen moeten verhuizen als deze woning geen aparte mogelijkheden heeft. Dan staan deze mensen voor een dilemma. Zij krijgen van hun woningcorporatie geen andere woning omdat hun salaris te hoog is en er zodoende geen sociale huurwoning ter beschikking komt. In onze gemeente zullen we hierdoor een tekort aan huurwoningen in de midden sector. We vragen ook aan wethouder Weijers is hier inmiddels aandacht voor? Want dit probleem wordt namelijk steeds groter. En we vragen aan wethouder Paas aandacht te hebben voor de mensen die een afwijzing krijgen ten aanzien van de boven gestelde en hen door de WMO consulent verdere ondersteuning te bieden. Investeren in groen Voor een gezonde en prettige leefomgeving is voldoende groen van belang. Dat is dan ook een belangrijk punt voor Burgerbelangen. De ontwikkelingen naar meer groen zien we ook terug in het beleid van de gemeente en in de adviezen van de kinderraad. Met het oog op de behoefte aan meer groen of wellicht wel een noodzaak. Maar ook de nadelen die sommige burgers ervaren. Is er actuele en afgewogen beleid nodig? In de begroting worden de plannen voor een nieuw levensbomen bos geopperd en de beoogde locatie ligt langs de rode lange baan. Gezien het grote succes van de reeds gecreëerde levensbomen bossen willen wij graag weten of er inmiddels iets nieuws te melden is over de plannen of c.q. de realisatie hiervan. Investeren in wijken Investeren in wijken is een van de belangrijkste speerpunten van onze partij. We zijn dan ook blij om te zien dat in deze begroting weer miljoenen wordt geïnvesteerd in onze wijken, bijvoorbeeld door reconstructies van wegen en groen. Ik wil één punt extra belichten. Dan is de aanpak van wateroverlast een eigen huishouden. Als overheid hebben we in geval van nood direct hulp kunnen bieden. En je ziet nu ook dat een structurele oplossing gevonden worden. Deze worden ook toegepast in andere wijken van onze stad en denk hierbij aan het creëren van waterbuffels en het verbeteren van de afwatering. In het. Kader van investeren. In wijken wil u ook inzetten op ontmoeten en eenzaamheid tegengaan. Laat mensen elkaar ontmoeten om zo de kwaliteit van het leven te vergroten. Wij zouden het college dan ook willen vragen op een aantal plekken in onze stad ontmoetingsplekken te creëren door middel van het toevoegen van picknickbanken. Gemeenschapshuizen Gemeenschapshuizen zijn onmisbaar voor onze samenleving. Ze bieden een laagdrempelige plek waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en samen activiteiten kunnen ondernemen. Voor Burgerbelangen Kerkrade zijn deze huizen belangrijk omdat ze eenzaamheid verminderen en de sociale cohesie versterken. Wij vinden het dan ook cruciaal om gemeenschapshuizen te ondersteunen. Ze bieden een plek waar iedereen welkom is, ongeacht achtergrond of situatie, en dragen bij aan een sterke verbonden buurt.

5.10 Algemene beschouwingen fractie Burgerbelangen

Petra voorzitter Dassen-Housen

Investeren in veiligheid en handhaving door een terugtrekkende beweging van de politie, waar onze eigen handhaving veel belangrijker om een leefbare en veilige omgeving te garanderen. Het aantal meldingen is sterk gestegen van 6488 in Q3 2023 naar 7000, 929 en Q3 2024, wat de werkdruk vergroot. Als Burgerbelangen Kerkrade vinden wij een veilige stad en een goed team handhaving belangrijk. Daarom willen wij graag de ontwikkelingen rondom de capaciteit handhaving blijven volgen. Kunt u toezeggen om dit als specifiek thema te agenderen tijdens de reguliere infoavond over de integrale veiligheid? Dan wil Burgerbelangen Kerkrade specifieke aandacht vragen voor de BOA twee en zet. De BOA twee heeft aparte bevoegdheden voor het buitengebied en milieu. Twee jaar geleden hebben we gepleit voor de inzet van een BOA twee. Dat is toen opgepakt in samenwerking met de gemeente Voerendaal. Inzet bleek toen incidenteel nodig, maar met de stijging van de meldingen en werkdruk zijn we benieuwd hoe de portefeuille daar nu zit. Investeren in onze stad. Alleen een ambitieus woon offensief adres en ambities worden offensief gelanceerd,

waarbij de focus ligt op het vernieuwen en verbeteren van de woningvoorraad in onze stad. Dit initiatief richt zich niet alleen op het bouwen van nieuwe woningen, maar vooral op het creëren van kwalitatief kwalitatief hoogwaardige woningen die inspelen op de vraag en behoefte van onze inwoners. Burgerbelangen Kerkrade staat volledig achter deze inzet op kwaliteit en het bouwen van vraag. We geloven dat iedereen in Kerkrade recht heeft op een passende woning. Of het nu gaat om starters, gezinnen, senioren of mensen met een specifieke woonwens. Door slim in te spelen op de verschillende woonbehoeften en tegelijkertijd de kwaliteit hoog te houden, kunnen we ervoor zorgen dat onze stad aantrekkelijk blijft om in te wonen. Met dit woon offensief kijken we samen vooruit. Het gaat er niet alleen om dat we huizen bouwen, maar ook om de toekomst van Kerkrade veilig te stellen. Maar dat is doel. Een stad creëren waar mensen graag willen wonen, werken en leven. Investeren in ondernemers. Het Aanvalsplan Kerkrade Centrum is dit jaar door de raad aangenomen om Meer. De volgende stap word gezet en laten opbloeien van het centrum. Dit wordt door concrete stappen uitgevoerd en daarmee wordt het Centrum Groen nog compacter en completer. Daarnaast zien we dat de bedrijventerreinen opbloeien en dat bedrijven honderden miljoenen investeren in onze economie en dat het aantal banen blijft groeien. Met de nieuwe stimuleringsregeling voor ondernemers in de wijken zetten we nu een volgende stap in het stimuleren van kleine ondernemers. Verkeersveiligheid en mobiliteit. Verkeersveiligheid is een aandachtspunt dat wij als Burgerbelangen Kerkrade erg belangrijk vinden. We omarmen dan ook de reeds ingezette projecten omtrent de verkeersveiligheid bij scholen en extra aandacht voor zebrapaden in onze stad. Ook zijn we zeer benieuwd naar de concrete maatregelen die er genomen worden om de bereikbaarheid van Kerkrade West te vergroten en nu specifiek ten aanzien van de begroting. Dit is de derde begroting in de bestuursperiode 2022 2026. Ook nu is het de financiële vertaling van het coalitieprogramma en in lijn met het coalitieakkoord. Ook voor 25 is er een sluitende begroting. De jaren 26 en volgende vertonen financieel tekort. Maar in deze situatie staan we niet alleen. Blijkt uit recentelijke publicaties van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten. Het is een allesomvattend landelijk probleem. We moeten goede keuzes maken en vooral blijven investeren in de ambities die we hebben als gemeente. We willen onze waardering uitspreken voor het harde werk dat is verricht om deze begroting samen te stellen, rekening houdend met alle uitdagingen van onze gemeenschap. We danken ook nu weer voor de uitvoerige, uitvoerige uitleg die gezamenlijk met het uitreiken van deze begroting heeft plaatsgevonden vanuit de ambtenaren, de accountant en wethouder Financiën. Wij wensen het college heel veel succes. En tot slot laten we samen verder bouwen aan een Kerkrade waar iedereen zich thuis voelt. Waar we vooruit kijken met ambitie en blijven werken aan een stad die sterk, sociaal en toekomstbestendig is voor ons en de generaties die volgen. Tot zover. Dank u wel meneer Vinke van Burgerbelangen. Dan zijn alle partijen aan bod geweest bij de Algemene Beschouwingen. Hebt u die ook allemaal keurig uitgesproken binnen de tijd? Ik wijs u erop dat de ingediende moties en amendementen te lezen zijn in ons Bibob systeem. Dat geldt ook voor de mensen die van thuis uit deze vergadering volgen. U kunt die zien op de website. Af en toe moet je de pagina verversen, maar alles staat gepubliceerd. Mochten er nog aanvullende amendementen komen in de pauze, dan is het wel zo fijn als u die ook aan de griffie doorgeeft, zodat we niet gedurende de avond daar weer nieuwe elementen in de discussie krijgen. En dan gaan we nu schorsen voor overleg en een maaltijd. En ik stel voor het is 17.09u dat we over een goed uur, dus 18.15u, weer terug zijn in deze zaal. Voor het vervolg van deze vergadering en de reactie van het college is 18.00u. Vijftien.

5.11 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

Het college met een reactie op de Algemene Beschouwingen. Kijk u nog even aan. Dat er geen gewijzigde moties en amendementen meer zijn die we nog niet kennen,. Want dat maakt de griffie even een schriftelijk setje van alle moties en amendementen zodat het ook nog op papier hebben en dan kan dat ook gemaakt worden. Er is niets gewijzigd, aangepast. En we hebben ook alles ontvangen wat u in petto heeft. Er zijn geen verrassingen. Goed zo mooi!. Het college start nu met de beantwoording. Is ook wel een historisch moment, want het is de laatste avond dat uw wethouder Weijers hier in actie zult zien in deze raadzaal. Dus ik zou zeggen geniet er vooral van u wethouder Weijers, maar wij ook. Dus we maken er een memorabele avond van en we komen er nog op andere momenten zeker nog op te spreken. Het is. Zo dat het college nu 1.00u de tijd heeft om te reageren. Ik zal geen verhelderende vragen op die dat betoog toestaan, want dat bewaart u maar voor uw eerste en tweede termijn. Anders wordt het namelijk een enorme bende om het met goed Nederlands te zeggen. Dus we krijgen een door elkaar. Ja, voor degenen die dat niet gehoord hebben. Dus we krijgen gewoon 1.00u college max en dan start gewoon de eerste en de tweede termijn. Dus als u vragen heeft die niet beantwoord zijn, schrijf die voor uzelf even op. Dan komt u daar in eerste termijn nog even op

terug. Meneer Creuse, daar nog een vraag over? Ja, de. Voorzitter mag een voorstel doen. Ik zit met een probleem. Ik word om 8.00u wel heel dringend om iets verwacht en mijn. Verzoek is om. Ik kom ook weer terug, dus ik moet eventjes een vergadering verstek laten gaan om bij de behandeling een beetje inbreuk te doen op de loting om toch als eerste te mogen starten. Dus voor de SP. En ja, het is natuurlijk aan de raad om daar eventueel aan tegemoet te komen. Dan is de vraag van de VVD of de VVD voorrang wil geven bij de eerste termijn. U kunt allen daarmee instemmen. Eerst in. Of heb je daar nog vragen over, meneer Gorissen? Een vraag?. Ja, ik zou wel willen weten wanneer het mogelijk is om de vergadering weer om deel te kunnen nemen. Ik vind het toch van belang, zeker de partijen die initiatieven hebben ingediend zodat die mee kunnen doen aan de hele beraadslagingen. Daar heb ik eigenlijk wel een probleem mee, als dat niet het geval zou zijn. Om 21.00u klokslag ben ik hier. Maar dat is de verantwoordelijkheid van het raadslid zelf. Daar kunnen we even niet op sturen. We kunnen er wel op sturen dat u uw bijdrage kunt doen. Dat staat de raad ook toe. Dus na het college bent u de eerste die daar en daar kon u op geïnterrumpeerd worden. Natuurlijk, uiteraard. En dan kunt u. Ja, en dan? Als u terugkomt kan ik niet zeggen waar we op dat moment zijn. Dat is dan aan u allen. Dat is niet te veranderen. Dank u wel, voorzitter. Zag ik nog een reactie op vraag van mevrouw Landman of niet? Nee, ik zag u ook nog naar de microfoon grijpen, maar dat was iets anders. U zei. Dat. Het college na de eerste termijn, maar na de reactie van het college hebben we toch weer een onderbreking. Zeker, Er komt ook nog een korte schorsing, zodat u zich kunt bezinnen op dat wat u gehoord hebt. Ja, maar dat kunnen we niet te lang doen, want we moeten ook meneer Cruise natuurlijk nog de kans geven om zijn betoog te houden. Maar we zullen kijken wat dan een tijdstip is wat u past. Ja, dank voor de scherpte. Goed college, u hebt van alles gehoord. Ik geloof dat wethouder Paas het spits afbijt. Ja, dat dat gaat inderdaad gebeuren. Dank u, voorzitter. Voorzitter Uhm ik wil als eerste reageren op uh de opmerkingen of het verzoek van de VVD met betrekking tot de OZB. En uh. De VVD vindt de stijging van de OZB aan de hoge kant. Die 10%. Maar ik wil deze raad toch even meenemen in de ontwikkeling van de OZB de afgelopen vier jaar. In 2022 bedroeg de stijging 0%, OZB U123 0% omzet bij in 24 1,5% en in 2510 procent? De gemiddelde over vier jaar komt dan uit op 2,9%. Op jaarbasis. En als mijnheer Cruise nou het verhaal houdt het is al 10%, is hartstikke veel. Dat klopt, zegt die 10%. Maar je moet die 10% wel in het perspectief zien van de laatste vier jaar. Hoe heeft zich dat ontwikkeld? En het lijkt, als je zegt van goed, het is 10% is hartstikke veel. Ja, dan lijkt het eigenlijk. Eigenlijk ben je dan eigenlijk de burger iets wijzer maken, want de stijging was niet 10%. De stijging is in vier jaar gemiddeld 2,9% geweest. Als we nou kijken naar de naar de de, de aan de kostenkant, de inflatie en de kou die waren. De inflatie was hoog, de kou stijgingen waren hoog en dat kwam allemaal neer om en nabij hoeveel jaren 22 tot 25 20% dus een stijging van kosten 20%. En dan heeft gemiddeld een een verhoging van de OZB tegenover gestaan voor 2,9%. En het is duidelijk, dat wil ik eruit Groen voorhouden dat zonder die die lastenverhoging dit gewoon financieel niet vol te houden is. En de lastendruk bij de bouw van de gemeente Kerkrade was. Voor woningen eigenaar voor woningen was. Voor Kerkrade € 423 en gemiddeld in Nederland was het 427. Zetten we dus ongeveer € 4 nog onder het gemiddelde en dat is dan door COELO samengesteld. De totale stijging dit jaar € 43 voor de WOZ, dus de de OZB € 43 te betalen in één jaar, oftewel tien termijnen termijn Voor elke termijn wordt dan € 4,30 duurder en de de stijging van riolen afval was € 16. We komen dan uit totaal op € 59 dit jaar en als je dat in procenten uitdrukt is dat een stijging van Almere bij ongeveer 5,9% en ik acht die 5,9% echt wel te verantwoorden. De totale lastendruk gemiddeld was voor Kerkrade vier 300 € 993 en landelijk was die 900 € 94, dus we zitten € 1 nog onder. Het landelijk gemiddelde. Als het goed is hebben we nog een sheet,. Dat kan ik u laten zien dat dat zijn dan de de getallen,. De getallen die gelden voor. Ja. Ja nee. Dat is zo maar. Wethouder, u kunt het toelichten en u krijgt ook een e babs en volgens mij zijn de geel gearceerde weg als u hem even kort toelicht en dan kunt u hem dadelijk in etappes nog nakijken. Ongeveer in de midden ziet u in Geel, Heerlen en Kerkrade die de gemiddelde woonlasten in Heerlen en ook in Kerkrade is € 993. En als je naar de totale grafiek kijkt dan zitten we iets onder de midden, dus het is niet zo dat wij extreme hoge lasten hebben ten opzichte van andere Limburgse gemeenten. Dat is dus echt niet zo. Dus mijn advies zou zijn. Beste raad,. Wij, wij kunnen met dat voorstel van de VVD niet instemmen. Later zal mijn collega, want de dekking voorstel van de VVD was. We gaan mogelijk bezuinigen op personeel. Daar zal mijn collega Weijers nog even iets over zeggen, maar in financiële zin is het zaak wat mij betreft helder. Wij kunnen dat niet doen. Goed, tot zover dat. Dan ga ik even naar de VVD en dan moet mij toch iets iets van het hart over de VVD. Dat meen ik serieus. En ik kijk ook nou indringend naar de twee dames in het. U bedoelt een andere partij? Wat zeg ik u, zei de VVD. En u, meneer Keuze heeft nog geen twee dames gewonnen. Meneer Creuse, meneer Creuse. Mijn. Mijn Mijn. Mijn excuses. Nee, nee nee nee nee, ik, ik, Ik richt mij helemaal tot de twee dames van de SP en dat moet me toch. Het moet me toch iets van het hart, want wij zijn al zo vaak in discussie gegaan over de financiën. 17 oktober heeft de accountant een heel verhaal gehouden en nou krijg ik bijvoorbeeld weer iets, zo'n sneer En ja, dat raakt mij. U maakt de opmerking. Het ging over de Nico Woltjer therapie en dat is al de tweede keer dat u de opmerking maakt. De eerste keer heb ik hem laten lopen, bewust,

maar deze keer laat ik hem niet lopen. U zei En de wethouder financiën staat erbij en kijkt ernaar. Daarmee geeft u aan wederom een keer dat u het systeem niet snapt. Want als mijn collega Ronald een een budget heeft Participatiewet, ik noem even dat is 2 miljoen en meneer Roland geeft 1,7 miljoen uit. Heb ik daar als wethouder financiën niets mee van doen. Als meneer Roland op enig moment zegt tegen mij ik heb in plaats van de 2 miljoen die ik heb 2,5 miljoen uitgegeven. Dan komt de wethouder Financiën in actie, maar eerder niet. Het is zijn bevoegdheid, zijn politieke verantwoordelijkheid. Daar ga ik niet over. Dus u moet mij niet dingen in de schoenen schuiven van ja, de wethouder had maar iets moeten doen. Wat meneer Ronald met die centen doet is zijn verantwoordelijkheid, niet die van mij. Dus u moet niet elke keer zeggen ja de wethouder dit en de wethouder financiën dat. Nee, dat is allemaal kul. Het is gewoon kul. U moet zich tot beperken tot de feitelijkheden. Als u het systeem niet snapt moet u vragen vragenstellen. Hoe zit het systeem in elkaar? Leg ik u dat uit? Maar ik heb hem vaker aangeboden. U doet dat niet en elke keer komt u met van die domme opmerkingen. Maar goed, ik heb dat. Dit is nou even van me af. Ik heb het gezegd. Ik. Met uw goedvinden ga ik naar de motie De motie van wantrouwen tegen de wethouder Financiën die totaal niks verkeerd gedaan heeft. Maar goed, oké, dat mag. U mag een motie indienen. Ik noem een paar dingen op uit die motie. De wethouder heeft de raad niet ingelicht dat voormalig wethouder Bierman zijn miljoenen contract had getekend zonder dat dit door het college en of de raad was geaccordeerd. Daarbij wil u de indruk wekken dat dat in uw motie dat ik als wethouder Financiën de raad niet zou informeren over bepaalde dossiers zoals een GMC en de Nico Woltjer therapie. En u bent vanuit het college bij voortduring in de voorbije maanden geïnformeerd en zult ook in de toekomst geïnformeerd worden. En daarbij geldt dat we als college van B en W en volgens de wet collegiaal besturen en dat wanneer de informatie via een van onze college komt tot u komt, u dit steeds moet zien als informatie die namens het gehele college tot u komt, tot u komt. Zo is dat. En ja, daar wil ik het op dat punt bij

5.12 Reactie college

Petra voorzitter Dassen-Housen

laten. U schrijft verder nog de wethouder Pasen is. Het is akkoord gegaan met het kwijtschelden van 2,7 miljoen huurschuld. Voor wat betreft horeca en het WMC heeft de raad een besluit genomen. U als raad heeft besloten om niet de wethouder financiën,. Maar u schuift het mij in de schoenen. Maar ik heb geen besluit genomen. U was er zelf mee eens dat dat zo zou gaan, die 2,7 miljoen. Het was ook geen kwijtschelden. Het ging erover. Daar zou een maatschappelijk een tegenprestatie voor worden geleverd worden. En daar was deze hele raad het mee eens. Wat de wethouder Financiën van vindt is helemaal niet staat helemaal niet ter discussie. Ik ga daar niet over, maar u schuift het mij wel weer in de schoenen en daar heb ik last van. Dan moet u stoppen met die onzin. En de accountant? Die had ook geen opmerkingen in zijn in zijn verslag over 23 over deze financiële gang van zaken. Nou en dan schrijft u nog. Er waren geworden vanwege punt één, twee, vier en vijf en heeft dus een actieve informatieplicht volgens artikel 69, punt twee van de Gemeentewet geschonden. Nou, dat is helemaal niet van toepassing. De wethouder heeft volledige inzage gegeven in de financiële situatie door een 2,5 uur durende. Informatiebijeenkomst, gegeven op 17 oktober door onze accountant. U had ruim de gelegenheid om vragen te stellen. Ja, we hadden wel een paar vragen over de begroting. Niet half of tegenstrijdig. Heeft u die beantwoord? Nou, de vragen van de SP zijn vrijwel allemaal beantwoord, ook al waren de vragen onduidelijk. De vragen waren te laat ingediend. Zelfs eergisteren heeft u nog vragen ingediend En die ambtenaren zijn een slag in de rondte gewerkt om proberen daar chocola van te maken. Dat hebben, dat is ook voor een groot deel gelukt. Maar ja,. Er zijn er zijn ook. Ja, dat is. Ook denk nu aan de tijd. Hoeveel heb. Ik? Ja, maar dan moet er dan nog vijf na. Dus ja. Voorzitter, ik stop ermee. We hebben heel veel wethouders, dus allemaal binnen het uur. Ja, ik, ik, Ik zal het heel kort houden. Het is een drietal moties ingediend door de PvdA, één van emoties, namelijk als het over onderwijs gaat. Die zal de heer Slangen bekend te worden. De andere twee kan ik volledig ondersteunen. Ik ben heel blij met UH met de waardering. Die ook ik namens het college wil geven aan de Kinderraad en de Jongeren Adviesraad en met betrekking tot de de gelden voor de lobby vanuit de provincie voor verbetering van de zorg infrastructuur. Met name in Zuid-Limburg kan ik ook volledig mee instemmen en daar wil ik het eigenlijk bij houden om mijn collega's ook de kans te geven om iets te zeggen. Dank u wel. Nou, dat gaat snel kijken. Dat ik dat ook zo kan. Voorzitter, ik moest even wat meer informatie hebben van meneer Otte over zijn opmerkingen over het visiedocument en de aanname. Dat vissen mijn hobby was. Maar meneer Otte. Ja, ik vis, maar dat zijn alleen maar golfballetjes uit de vijver als ik verkeerd geslagen heb. Dus vissen is niet mijn hobby. Maar alle gekheid op een. Stokje, het ging natuurlijk over de typfout, de typfout in de begroting. Over het. Item burgerparticipatie. En goed dat de heer Otter dat op deze wijze vertelt. Maar voorzitter, in het algemeen denk

ik dat het goed gaat met de burgerparticipatie en we komen op 7 januari naar de raad met een evaluatie over burgerparticipatie. En een. Reactie over het advies van de rekenkamercommissie van de rekenkamercommissie. Dus meneer Otten, we komen op 7 januari bij u terug. Voorzitter. Ik wil even reageren op de motie van treurnis van de SP. De SP stelt in haar betoog dat de burgers van Kerkrade door dit college zijn bestolen. Voorzitter, ik neem afstand van dit soort uitspraken. Ik als wethouder en ook dit college heeft niemand bestolen. Wat de VVD stelt over de Nicole therapie klopt gewoonweg niet. Ik heb deze uitspraak ook al eens eerder gedaan en het. Is nog één iemand, de VVD en de SP verwisseld vanavond. Dan trakteert hij ons allemaal op een vlaai. Ja,. Dat zijn dan meerdere vlaaien voor de hele raad. Dus let op uw woorden. Ja, ach ja. Uh, misschien is dat wel een toekomst. Dat uh weet je nooit. Ik heb deze uitspraak ook al eens eerder gedaan en ik lijk wel een DJ die de plaat grijs draait. Voorzitter, nadat ik de portefeuille heb overgenomen heb ik mijn beeld gevormd over de Nico Woltjer therapie. Hier bent u ook over geïnformeerd op straat en we hebben diverse keren. Met elkaar hierover in de raadzaal gesproken. Ik heb daar vanuit mijn verantwoordelijkheid namens het college reeds meerdere malen verantwoordelijkheid over afgelegd. Een meerderheid van de raad heeft hier ook aangegeven dat deze informatie afdoende is en we kunnen daar nu over blijven discussiëren. Maar het college wil de stad vooruit helpen en wij kijken graag met u in de richting van de toekomst. Dus daarom stel ik dan ook voor dat we deze plaat niet meer draaien en ons richten op de toekomst. Dank u wel. Ja, dank je wel, voorzitter. Uhm, ik heb geen moties of uh Amendement, maar wel een aantal uh opmerkingen die richting mij zijn. Gerichter zou ik wel even graag op in willen gaan. Zo stelde het CDA de vraag over Madlener. Hij werd gevraagd stand van zaken daarvan. We zijn momenteel bezig met het uitwerken van de programmalijnen die in Nederland staan en we zullen in de de. We streven ernaar om januari ook de website, de huisstijl en dergelijke naar buiten te brengen. Dus dan zal het ook veel meer zicht naar buiten krijgen. Daarbij hebben we ook een groot aantal partijen aangehaakt. De drie kennisinstellingen in Nederland. Er worden nu verbanden gelegd met Aken, de de, de grote medische bedrijven uiteraard en we zijn daarin nu ook de iets kleinere partijen die daarin actief zijn. Aan het haken gaat heel goed. Samen met gemeente Heerlen en de rest van Parkstad doen we dat. Ja, ik heb er hoge verwachtingen van. En het mooie eraan is dat het conjunctuur ongevoelig is. En dat is in onze streek niet heel onbelangrijk. Dan?. Ja, werd in principe gezegd nodig. We moeten kritisch kijken naar nieuwe projecten rondom economie en dat dat investeringen achter blijven. Ja goed. Ik heb even zitten zoeken. Kan ik ter plaatse? Niet echt. Eigenlijk, want als ik kijk is het echt ongekend hoeveel bedrijven investeren in onze stad. En als u praat met vertegenwoordigers van bedrijventerreinen, dan zult u horen dat dat ze enorm lyrisch zijn over het economische beleid van onze stad, dat ze en dat ze dat nergens in Limburg zien en dat er honderden miljoenen op dit moment geïnvesteerd worden en dat er super veel werkgelegenheid bijkomt. En dat is iets waar we trots op als raad mogen zijn. Trots op wat Stad mogen zeggen. Dus ik vind het ergens wel heel moeilijk dat. Dat niet van de suggestie gewekt wordt. We moeten dingen veranderen, dan wordt er geïnvesteerd. Ik ben benieuwd waar nog meer geïnvesteerd in worden, want er wordt echt gigantisch geïnvesteerd. Één van die punten waar we nog extra op inzetten is het MKB, dus dat is een heel concreet voorbeeld. Wel Uh een actieprogramma MKB game oprichten, nu samen met Parkstad om zo ook in principe de ruggengraat van onze economie verder te stimuleren. Naast MKB naast de Midlands natuurlijk. De vraag wat nog gesteld over de garage, of liever de opmerking werd gemaakt dat dat te maken heeft met ja met hoe het college hier beleid voert. Dat er geen visie is. Nou dat vind ik moeilijk om te plaatsen, want juist de manier hoe wij op dit dossier zitten en het verleden hebben natuurlijk ervaringen met bouwprojecten die niet goed gaan. Juist daarom zetten wij zo strak op dit dossier om ervoor te zorgen dat er een goed uh goed gebouw dadelijk staat. En al zijn we nu ook stappen in het zetten. Ja goed. En we hopen uw raad op op relatief korte termijn uitsluitsel over te geven. Want het uh ja, het gaat de goede kant op. Laat ik het zo zeggen. Nou dan uh lokaal alternatief. We hadden het over de Stimuleringsregeling. Het centrum. Bedrag op nul noemde u het hè? Zoals u. Ongetwijfeld ook weet, hebben we met uw raad de afspraak gemaakt dat we nu een bedrag van € 100.000 aan u gevraagd hebben. En op het moment dat dat bedrag op is, komen wij naar u terug. Als ik even kijk naar de S. Daarom staat er ook geen bedrag opgenomen, maar. De verwachting als ik even kijk. Ja, u krijgt die update natuurlijk weer zoals u gevraagd heeft, krijgt u die in december. En als ik even nu kijk er zitten drie nieuwe aanvragen we aan, dus we zijn dadelijk best wel weer door het budget heen. Dus de verwachting is dat we naar uw raad terugkomen. Of in ieder geval mijn collega die er dan zit om uh ja om voor extra budget te vragen. Dus daarom is dat niet opgenomen. Maar je mag er wel van uitgaan dat dat gebeurt en dat naast alle andere budgetten die we in het centrum investeren. Dus. Maar goed, het heeft absoluut focus. U noemt parkeergelden ambitieus. Uh, snap ik, maar zoals u ook al in deze begroting ziet zijn de bedragen wel ook bijgesteld en we zullen dadelijk in de in en in de nieuwe. Tarieven horen. Daar zullen we ook een aantal knoppen laten zien waar we aan gaan draaien. Om de jam, de inkomsten iets bij te krijgen. Uhm ja goed dus dan zul je ook zien dat het uh ja niet alleen maar ambitieus is, maar ook ambitieus en realistisch is dan. Wateroverlast door ons Kerkrade werd de opmerking over gemaakt. Prioriteit, en dat zullen

we absoluut blijven doen is één van de speerpunten waar collega Van Drunen en ik uh echt hard mee bezig zijn en ook 1 miljoen voor gefoeterd hebben om echt maatregelen te nemen, dat ziet u. En eigenlijk over hebben we ook burgers geïnformeerd middels dat hele plan. Dat dat weet u ongetwijfeld. Uh. En ook in andere plekken in de stad hebben we dat gedaan. Tot slot had Burgerbelangen nog een aantal verzoeken. Eén daarvan was uh, de bekende ontmoetingsplekken uh die gevraagd werden. Die kan ik toezeggen. We zullen een aantal ontmoetingsplekken in de stad toevoegen. Uhm, ja, dat uh gaan we gaan we uiteraard oppakken. Dan werd status gevraagd van levensbomen, bos, levensboom, bos zeg op momenteel in onderzoekende fase en dan worden bommen onderzoek op dit moment gedaan en een archeologisch onderzoek. Ik hoop dat er geen bommen worden gevonden of een Romeinse villa,. Want ja goed, dat zou natuurlijk iets kunnen vertragen. We hebben ook gezegd dat er een Vikingschip wordt gevonden. Dan maken we dan hopen we natuurlijk wel, want dan hebben we iets moois. Maar goed. Uhm. Ja, daarom dat zo'n wonder zijn vandaag. Vandaar de grap die ik maak. Uhm ja, en dan de laatste laat. De laatste vraag die welke belangen stelt was de bereikbaarheid in West en we zijn we hebben dat, We hebben dat onderzoek gedaan. Uh. En we zijn nu met de provincie in gesprek en we hebben dus een concreet pakket van maatregelen. We hebben ook over geïnformeerd en we zijn op dit moment met de provincie in gesprek om uh ja, dat geld wat wij in ieder geval geïnvesteerd hadden in de en de treinverbinding die niet doorgaat in Transferium en we hopen dat we daar een matching kunnen vinden en dat we die maatregelen uh kunnen gaan uitvoeren. Dus ik ben daar ook best hoopgevend in en Hij hoopt dat we volgend jaar echt stappen daarin kunnen zetten. Ik ga zorgvuldig, maar ook snel antwoord geven. Op de vraag over de pestgedrag op scholen. Hoe behoud respect en het goede onderwijs om daar iets mee te doen? We zitten in de week van gesprek deze week. Ik ga morgen ook een gesprek les geven op de blokken basisschool, maar dat is het niet. Je kunt het hele jaar door moeten kijken hoe wat dat is al onderwijscarrière. En dat we ook dat respect kweken, dat kinderen gaan zien, dat respectvol met elkaar omgaan betekent ook al die gedrag. Dus zetten we ook op in wat het de volledige combinatiefunctionarissen aangaat. We hebben het. Hier hebben we de verenigings ondersteuner die de scholen afgaat of de verenigingen afgaat, gevraagd en ongevraagd, pro-actief en met programma's gaan werken wat mogelijk is binnen de mogelijkheden van het Sportakkoord en zo dingen meer. Ja ja. Oh de voorstellen zijn gewoon een reactie van het college. Ik wil toch een voorstel doen. En wat wil je dan. Doen? Ik wilde vragen of u de wethouder kunt verzoeken om toch iets rustiger te praten. Wilt u de microfoon zelf even gebruiken, want ik kan u zelf amper verstaan. Wilt u de wethouder vragen om iets rustiger en duidelijker te spreken? Want wij kunnen hem amper verstaan hier. Althans, ik heb er heel veel moeite mee. Dank u wel, voorzitter. Dan ga ik me langzaam opbouwen. Wilt u iets langzamer spreken en duidelijker. Kijken waar het druk is en besluit te gaan? Maar ja, ik ga langzaam praten. Toch nog even niks verstaan. Opnieuw begin ik opnieuw. Paars gedrag op school, dat is heel belangrijk. Ja, goed verdedigen, stimuleren of helpen bij met combinatiefunctionarissen. We hebben. Tot op heden hebben we een ondersteuner ingezet om op ongevraagde vraag proactief daar op in te springen bij verenigingen. Om van daaruit te kijken wat de mogelijkheden zijn om vrijwilligers te stimuleren het kader op te bouwen, op te sporen. Kort middelen, kijken wat er mogelijk is en momenteel hebben we een tool omarmd. De tool heet dan Vitale Club of Samen Vereniging. Gaan we die invullen om te kijken wat de toegevoegde bestendigheid kan zijn van de vereniging en was de voordelen kunnen halen. Dus we hebben echt wel aandacht voor. Wat de basisvaardigheden of taal betreft, moeten wij de basisvaardigheden nota die komt in Presentatie en Training commissie April 25 En dat doen we dan op april 25. Omdat eerst de landelijke overheid de provincie met een voorstel komen. Dan willen we op aansluiten om het helemaal netjes in volgorde van de presenteren aan deze raad. Dat is wat hun betreft. En even terug dan kom ik toch bij de SP uit. In één klap. Over betoog. Als vielen we veel eerder wat we allemaal uitgegeven hebben aan de VMC en daar wil ik toch iets over kwijt. U gooit een aantal zaken door elkaar. U geeft al meer verkeerde voorstelling van zaken. We volgen immers de afspraken die met de gemeenteraad zijn gemaakt in het kader van het herstelplan. Het WMC maakt hier een goede stappen. Laten we nu vooruitkijken en samen voor gaan zorgen dat op de historische evenementen Kerkrade ons Kerkrade. Werk te doen tot een Succes maken. Dat geeft ons andere partijen het vertrouwen. De provincie heeft trouwens inmiddels ook in het register ingeschreven. Ruim € 300.000 beschikbaar gesteld voor BMC als subsidie. Dat sluiten wij op aan. Dat staat sinds deze week ingeschreven. Officieel gestart bij de provincie. Dat we een nieuwe fonds hebben gecreëerd, € 350 beschikbaar gesteld hebben dus. Maar eerlijk gezegd dat onze provincie meedoet, moeten we zeker ook aanhaken blijven. Het BMC voldoet aan de voorwaarden van het SCP zoals u gaat hebben afgesproken. Ook de laatste kwijtschelding plaatsgevonden heeft dan. Alleen daarvan wil ik even op de motie terugkomen. Ik Ik raak langzaam boos is van u. Ik moet eerlijk zeggen door het tweede geloof ik in successie. En ik zeg u één ding. Ik ben daar natuurlijk niet gecharmeerd van. Dan zit ik niet op te wachten. Maar u?. Ja, u doet. U doet net of ik de de de directeur van de BMC ben. Ik zit hier voor het college op de gemeenteraad en we doen alles datgene te doen om het WMC op goede orde te krijgen, want het is 26 en niks anders dan dat. Het WMC wordt ook in de gaten gehouden op de afspraken

met hun maken. Ik moet het nakomen, dus wat dat betreft ken ik me niet. Die motie van wantrouwen alsof ik hier zit om de boel te belazeren, maar daar houd ik mij ver van af. Dank u wel, voorzitter. Wat was dat? SP Lokaal Adaptief dialect? Taalbeleid? Ik wil u de motie wel. Ik had inderdaad omarmd en ik zal het nog steunen. Maar ik wil wel zeggen ik kan u zo tien broeders opnoemen wat we nu al doen en die lijkt onderwijs en een beleid die we ook wel even toe komen. Je ziet dat we toch, al is het misschien bij u versnipperd, toch heel veel goede dingen doen om die onderwijs. Erfgoed in stand te houden. Dan de verschillende gym locaties waar u zegt van moeten kinderen ver lopen? Dat klopt als een school waar de kinderen wel moeten lopen en dat wordt ook niet op korte termijn weten allemaal. Als ze nieuwe scholen ontwikkelen en kasteel ontwikkelingen, dan zouden we elk nieuw schoolgebouw, elk nieuw gebouw, ook een gymzaal. Bij moeten we zitten met een stijging van klokuren tegenwoordig. We kijken naar de marketing van de nieuwe school. Nu 160 kinderen, dadelijk meer meervoudig honderd kinderen, dus daar moeten we. Ruimte voor hebben en moeten zeker de basisscholen in eigen omgeving naar een gymzaal kunnen gaan op korte afstand. Dan moeten we ook nog kijken naar toekomst. Waarom niet in de begroting opgenomen? IKC ontwikkeling op een andere locatie onderzoeken binnen bezig zijn, stedelijke ontwikkeling bij betrokken worden. Dus als we meer hebben, investeren om te kunnen delen met de raad, dan gaan we dat zeker met u delen. Voorlopig is er niks opgenomen qua klopt het verhaal. Die vijf ton, dat was de eerste aanjager, het begin. Hebben we ook andere dingen mee gedaan, zoals de ontwikkeling van het GBT? Onder de vier activiteiten was in een altijd in de in de running voor die 2 miljoen per jaar om die activiteiten ook te blijven uitvoeren die al op de lat staan. En ik kom in januari, komt dan in een presentatie op de informele avond over het feit wat op dit moment nog helemaal goed gebeurt en wat minder gebeld. Dan gaan we eigenlijk met het dashboard op de hoogte van houden. Even kijken. Dus de motie aangenomen, die van de motie op het onderwijs die. Ik sympathiek. En nu wil ik ook wel steunen. Eigenlijk wil ik graag koppelen aan de motie van het jaar.Ik om een weblog van drie collega's samen op te trekken. En u heeft gezien wat er wel komt, dus. Steun ik die motie ook. In principe alle drie, maar de ene gaat over onderwijs en samenwerking. IKC Oost heb je over gehad en hoe zorgen voor zijn ontwikkeling van locatie, onderzoek en de mogelijkheden in die zin. En als we meer kunnen delen met u officieel via Hyves rapporten en ook wat u hebt, hoe de afdeling Burger en stad er in zetten, dan komen we graag met die informatie bij u terecht. Ehm. Ja, even kijken. Ons Kerkrade heeft die ontwikkeling ook. IKC ontwikkeling en voor vrijwilligers zeker heel belangrijk vrijwilligers. We schieten de kernen proberen. We hebben ook professionele krachten, veel te weinig links, onderwijs, noem maar op. Maar vooral vrijwilligers moeten ook animeert worden om te. Om mee te blijven doen. Misschien moet er iets tegenover staan. In ieder geval meer Moeten we gaan kijken. En komt nou weer een subsidieverordening aan de orde in de commissie voor informatie over de subsidie op vrijwillige organisaties, met name onder andere. En misschien kunnen we doortrekken naar iets anders moois. We zullen zien. Welke belangen de stuurgroep, wat de wet wil ingaan. Onder andere die is al opgeheven. Meneer Vinke die zo van de plaats komt en gewoon het reguliere bestuurlijk antwoord. Overleg met de koepels, onderwijskoepels en de directies van de scholen. Dat doen we met Movares en en de scholen cluster cluster gesprekken. En we hebben overleg met met de Holt en CPL al jarenlang op die manier en dat zal ook op die manier moeten aansluiten. Dat doen we gaan stralen. We doen uniform bewegen en en sportstimulering zeker hoog in het vaandel. Bewegen begint aan de voorkant en je komt dan als je veel bewogen hebt. Maar misschien alleen maar te zeggen ik ga sporten. Dat wordt nog steeds gestimuleerd, ook met sport,. In wijken, noem maar op. Dus daar hebben we extra aandacht voor Blijven behouden. Even kijken. Gemeenschapshuis Beleid was duidelijk geworden. Meer wijkgerichte centra, de wijkontwikkeling en het wijkgericht werken is daar een heel belangrijke factor in. Win win situatie. Kijken we ook naar en die heeft over het PRT heeft u gezegd van Ja goed. Ik heb al met Peter over gesproken over de forse maatregel willen nemen, maar het blijkt nou dat wij de verhouding wat scheef liggen. Heerlen is de tweede derde aandeelhouder in de aanval en wij in derde. Als ik zie wat wij dan als bezuiniging inplannen is dat een scheefgroei. En ik wil er eigenlijk wel graag even naar kijken. Overleg met de BMC wat dat betekent voor de programmering. 2627 Peel PLT Sorry, maak er een gewoonte PLT om te kijken wat dat voor de scheefgroei betekent en enerzijds voor de programmering. Dus ik kom nog een keer terug op datgene wat in de begroting opgenomen is om misschien bijstelling te doen in een negatief of minder reserve. Dat waren de antwoorden. Voorzitter. Toch nog eens duidelijk. Maar ja. Ja, ja. Ja. Voorzitter, dank u wel. Om te beginnen het amendement van de VVD over dekking met betrekking tot het dempen van de OZB verhoging. Daar heeft men het over een besparing op personeel. Die achten wij zeer onwenselijk, gelet op enerzijds de taak en ambities die wij hebben, anderzijds de productiviteit waar de VVD het ook over had. En de werkdruk? Die is al hoog. Dus zowel de productiviteit waar men nog denkt slagen op te kunnen slaan als werkdruk, die zijn al hoog, dus dat betreft zeker zeer zeker onwenselijk. Bovendien zou het zo zijn dat er binnen zes weken acht mensen zouden moeten ontslaan of in een half jaar zestien mensen. Wat ons betreft geen goed voorstel dus. Dan het CDA. Die had het over evenementen budget verlagen. Dat zou ten koste gaan van de levendigheid, sociale cohesie en de culturele. Het culturele leven in het centrum en

in de kernen. Daar zijn we dus ook geen voorstander van. Wij vinden namelijk heel belangrijk om te blijven investeren in evenementen en daarmee de levendigheid dan de sociale woningbouw waar het CDA het over nam. Met name om dan meer woningen het midden en hoger segment toe te voegen en onze koers daarin te wijzigen. Ik denk dat die koerswijziging niet nodig is, want dat is juist onze koers. Daar zijn wij volop mee bezig. Niet alleen met woorden, ook ook met resultaten. Die zitten eraan te komen. Want een gezonde mix op het gebied van woningbouw, die zal in ieder geval een concreet worden. In 2025 zijn er zo'n 200 woningen staan staan er die gebouwd zullen gaan worden staan op de lijst, waarvan er ongeveer nog 20% sociale woningbouw zijn. Dus dat betekent dat de overhand op andere terreinen komt te liggen. En in de verdere vooruitzichten. Van 2025 tot 2013 zullen zo'n duizend woningen toegevoegd worden, waarvan minder dan eenderde sociale huur. En het daarbij ook nog zo is dat er een deel sloop is en een deel herbouw. Dus daarmee ga je drastisch omlaag qua sociale huur. Wat er verder toegevoegd zal worden is een kwart Middenhuur, eenvijfde deel betaalbare koop en 10% duurkoop. Dat zijn de prognoses op dit moment op basis van hetgeen wat we nu voor hebben liggen. Dan verder nog het CDA. Twee moties. Om te beginnen de motie over participatie met betrekking tot de woningzoekende in relatie tot een gewoon offensief van de woningbouw programmering. Daarvan kan ik aangeven dat dat reeds loopt via de makelaars, maar ook via de projecten. Desondanks vind ik het een zinvolle manier van het onderzoeken, dus we staan daar positief tegenover en we zullen de resultaten terugleggen bij de raad indien de raad hiermee akkoord gaat. Dan de tweede motie van het CDA. Die heeft te maken met de Wet maatregelen grootstedelijke problematiek. Daarvan kan ik aangeven dat we dat hebben laten onderzoeken. Al eerder door RIGO. Er ligt een negatief advies om dat te doen. Waarom? Dat heeft te maken met de onderbouwing die nogal complex is en het daarmee ook onhaalbaar maakt. En daarnaast hebben we ook andere instrumenten die zinvoller lijken en ook toegepast zijn reeds zoals paraplu baan waarbij we ervoor zorgen dat er geen kamerverhuur en woning splitsing mag plaatsvinden. En er speelt nog iets anders bij waarom we ook negatief tegenover staan? Omdat je wil voorkomen dat er een bepaald stigma op wijken komt, een bepaalde stempel in negatieve zin. En dat willen we natuurlijk zien te voorkomen. We kijken vooral naar de wijken vanuit een benadering. Het glas is half vol.. Dan verder de ouderenpartij. Die had het over het offensief versnellen, ook in relatie tot senioren en een meer en hoger segment. Daar ben ik zojuist al op ingegaan. In ieder geval richting senioren kan ik aangeven dat. We verwachten de komende jaren levensloopbestendige ook behoorlijke woningen toe te voegen. We hebben het dan over zo'n 250 levensloopbestendige huurwoningen en honderd levensloopbestendige koopwoningen. En daarmee ga je ook die doelgroep zeer zeker bedienen. En de gewenste doorstroming waar u het over heeft? Ja, die is dan ook. Die is ook zeker aan de orde. Dan de SP, die had het over het. Investerende stadskantoor en de aantijging. Dat het bij stil staat. U heeft gewoon. U heeft gewoon een antwoord. In het betoog. Ja, jazeker. Nee in het betoog, daar heb ik het over. Nee, ik dacht dat ik dacht dat gaat een vlaai kosten. Maar dat was even goed. U mag sowieso vlaai spenderen, maar niet hier voor de SP. De aantijging investering. Ja, dat het niet conform die 212 verordening is. Nou, dan kan ik even aangeven dat we. Dat in ieder geval die investering nu in de begroting meenemen. Maar als u daarmee instemt, dan zal er in december gestart worden. Er is nog niets uitgegeven, dus dat betekent ook dat er geen sprake is van het niet naleven van die verordening. Bovendien speelt er nog iets anders. Deze verbouwing, die wordt bekostigd uit bestaande budgetten en ja, namelijk een bestaand restant krediet. En het huidige stadskantoor is in 2026 ook afgeschreven. Dat betekent dat de jaarlijkse lasten die wij hebben dat die gaan vervallen. En daar staat tegenover dat we de jaarlijkse lasten van verbouwing dat die lager zijn. Dus per saldo gaan we er zelfs op vooruit. In de begroting. Dan waren we bij Lokaal Alternatief. De Polen werd over gesproken. Het participatietraject is door bepaalde mensen op een andere manier ervaren, maar we hebben het wel degelijk doorlopen. We hebben het al eens eerder over gehad en dat heeft helaas toch geen gang naar de rechter kunnen voorkomen. Dus zelfs als je een participatie traject opzet, wil dat niet zeggen dat je daarmee voorkomt dat mensen toch naar de rechter gaan. En dan het feest van Van Gogh plein, daar had je het ook over. 1 november is die info flyer verstuurd. 6 november was er de bijeenkomst met de bewoners. Dat had er ook mee te maken dat we eerst de gebruikers wilden informeren. En dat moest allemaal niet te ver uit elkaar liggen, want dan heb je het risico dat van alles gaat rondzingen en dat wilden we vooral ook niet. Het is overigens zeer zeker niet de laatste info bijeenkomst gehouden zal worden daar. We hadden zo'n vijftig, zestig bewoners die aanwezig waren. Collega Rogiers en ik waren daar ook bij aanwezig. We hebben behoorlijk wat input opgehaald. Mensen wel positief kritisch. Parkeervoorzieningen kwamen voorbij, speelvoorzieningen, maar ook de huisvesting. En voor een deel hebben wij al wat zorgen kunnen wegnemen. En de komende maanden zullen er gesprekken gevoerd worden om te komen tot een optimaal woningbouwplan, waarbij je juist ook weer gaat kijken naar die mix van sociale woningen, maar ook middenhuur en betaalbare koopwoningen. Dus zeer zeker een mooie kans, denken wij daar. Maar uiteraard wordt er rekening gehouden met de belangen van de bewoners rondom. Even kijken, dan hadden we nog verder Burgerbelangen tenslotte Middelburg, waar aandacht voor gevraagd werd. Ik zojuist deels al op

ingegaan. Het is in ieder geval een terecht aandachtspunt waar we ook met de woningcorporaties afspraken over maken. En voor komend jaar staan er twee concrete locaties op de rol Koepel straat industrie straat waar we enkele woningen. Op het gebied van de huur zullen toevoegen aan de Hoofdstraat Marnixstraat, Markstraat, waar ook een aantal gerealiseerd zullen worden. Tot zover. Dank u wel. Dank u wel. Dan tot slot twee vragen van Burgerbelangen over mijn portefeuille die gaan over de geluidsnormen. Als er evenementen buiten zijn, dan hanteren wij de landelijke normen. De geluidsnormen daar wordt ook op gecontroleerd en gehandhaafd. Of die te hard of te zacht zijn, dat laat ik aan ieder zelf over. Ik vind ze zelf nogal hard, maar het zijn de landelijke normen. Binnen. Voor binnen evenementen zijn er nog geen wettelijke kaders. Dat is dus iets waar nog aan gewerkt wordt, ook landelijk. Bij binnen evenementen wordt wel gemeten of het effect aan de buitenzijde van gevels van aanpalende panden is en dan kunnen we wel ingrijpen op de overschrijding binnen. Het is een aandachtspunt. Het is 111 dilemma. De jeugd wil het voelen in het lijf zeg maar. Maar voor de oren is het heel erg slecht. Tot nu toe volgen wij gewoon de landelijke normen en ik kan iedereen aanraden om inderdaad gehoorbescherming te dragen, maar dat geldt op meerdere momenten. Wel eens vaker. Dus het is wel een dilemma. En ik vind het ook terecht dat u dat aankaart. Wij doen wat we kunnen. Een tweede punt wat u aankaart was de groene boa. Dat is een beetje een bijzondere situatie. We hebben niet echt veel meldingen over het buitengebied, maar dat kan dus ook een blinde vlek zijn. We hebben niet zoveel buitengebied in Kerkrade, maar als je er ook niet op controleert, dan zie je misschien ook dingen niet. Dus dat is misschien een beetje kip ei. Als je een groen BOA twee aanstelt, levert dat niet direct capaciteit op voor het totale BOA korps, omdat je een dergelijke BOA alleen maar kunt inzetten op dat domein. Het is ook kosten intensief, want je hebt ook materiaal nodig specifiek voertuig alleen voor die BOA. Maar desalniettemin is het natuurlijk een interessante vraag om te kijken of het een aanvulling is. En ik zeg u toe, kunnen we ook noteren dat we een haalbaarheidsonderzoek doen? Of we dit met omliggende gemeentes wellicht samen kunnen oppakken? Waren dat ooit van plan met Voerendaal. Hebben we ook gedaan, maar er zijn ook wat wijzigingen met de gemeente Voerendaal met het totale boa corps. Dus we nemen dit gewoon mee. En ik doe die toezegging. En de tweede toe zijn die ik doe is dat we bij de jaarlijkse avond over het Integraal veiligheidsplan zeker ook even inzoomen op de capaciteit van handhaving en of dat afdoende is in relatie tot de meldingen die we hebben. Ja, dan hebben wij alle vragen of in ieder geval denkende collegeleden dat ze alle vragen beantwoord hebben in eerste termijn. In de eerste reactie We zullen dadelijk van uw raad horen of dat zo is en ik kijk u even aan Of u voldoende heeft aan 15 minuten is een vraag is geen stelling. Heeft u daar voldoende aan? Aan 15 minuten? Ik zie knikkende gezichten. Ja, dan is het 15 minuten. Dan zien we elkaar om 7.15u. Zegt dat correct? Ja, 18 minuten zelfs. Terug in deze zaal. Dank u wel.

5.13 Pauze

Petra voorzitter Dassen-Housen

Terug. Ik heropen de vergadering. We beginnen aan de eerste termijn van de fracties 7 minuten en op verzoek start de fractie van de VVD. Naar keuze. Opmerking Wij trekken de motie van de SP in. OK, dan weet iedereen dat. Ja, dat is ok. Wordt genoteerd. De SP motie van de OZB wordt ingetrokken. Meneer Kruize. Dank u wel, voorzitter. Het is fijn dat de wethouder Paas. Een toelichting heeft gegeven met een grafiek over het jaar 2024. Maar wij hebben het natuurlijk over cijfers van 2025, hetgeen wij gedaan hebben in alle ingediende of behandelde begrotingen van Limburgse gemeenten bekeken. En we hebben alle OZB aanpassingen hiervan bekeken. Natuurlijk kunnen we bij de VVD optellen aftrekken, maar sterker nog, we kunnen ook rekenen. De VVD heeft een expliciet huis dat te koop staat in Kerkrade genomen. De eerder getoonde twee onder één kap op kan leiden en doorberekend wat de lasten in de overige meten zouden zijn. En ik kan wederom herhalen. Heerlen 12% goedkoper, Landgraaf 4% goedkoper, Roermond zes 7% goedkoper, Weert zes 4% goedkoper. En we willen dit staatje met detail onderbouwing graag delen met de wethouder. En u vindt het inmiddels dit staatje in IBA Labs, dus daar kunt u nog eens eventjes nalezen hoe het precies zit. Daar waar we in 2024 nog redelijk goed scoren of gemiddeld scoren, stijgen we met. Stijgen we nu met stip naar plek één van hoogste tarieven in Limburg. We waren al relatief duur en we worden dus nu nog duurder. We worden de duurste. Weer een fout lijstje dat we gaan aanvoeren met Kerkrade. In het kader van de bezuinigingen op het ambtenaren apparaat. Daar kan ik niet over zeggen. Kan de wethouder uitleggen waarom we met vijftig ambtenaren boven de landelijke gemiddelde bezetting nog steeds een hoge werkdruk ervaren? Wij menen ons te herinneren dat de medewerkerstevredenheidsonderzoek in ander beeld liet zien. Wat doen wij dus als gemeentelijk apparaat? Niet goed. Nu de reacties op de moties. PvdA Limburg gezond? Daar ben ik kort in. Die steunen we niet, want wij vinden dat Kerkrade al verzoekt voorziet in een voorziening voor innovatieve voorzieningen, namelijk de vie. Van PvdA. Jeugd heeft de toekomst. Ook die

steunen wij niet. Onderwijs is geen kerntaak. Wij bemoeien ons als lokale. Overheid niet met inhoudelijke onderwijsprogramma's. Dan hebben we het CDA of ja, daar hebben we het CDA PGB. Sorry, de PvdA moest Jeugd heeft de toekomst, die steunen studie We wel en PvdA onderwijs een gemeente, die steunen we niet. Nogmaals, onderwijs is geen kerntaak van de gemeente. Dan hebben we CDA, CDA met de afkorting Wi B OMG p en die sluit aan bij een eerdere motie van de VVD om bijstand toerisme tegen te gaan. Deze dienen we graag mee in dan Syria. Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmering. Prima voorstel. Ook hier sluiten we weer aan bij de vragen die vragen of die moties in feite aan bij de vragen die we eerder gesteld hebben. Debat over woon offensief. Hierin kunnen we ons natuurlijk wel vinden en dienen we graag mee in. Dan hebben we de SP verlaging en wij vragen dus de SP om aan te sluiten bij ons amendement rondom die OZB demping omdat wij wel een dekking voorstellen. En die is natuurlijk wel nodig voor die verlaging. De overige moties steunen wij niet. En lokaal alternatief, behoud en promotie dialect steunen wij en sluiten we graag bij aan. Zoals gezegd. Zoals je misschien wel weet in het verleden hebben wij. Emotie rondom het huis voor het Limburgs ingediend, dus het is herkenbaar en wij onderstrepen en ondersteunen die lijn van harte. Dit was het plaatje wat de PvdA. En VVD betreft. Nou ben ik een beetje coulant, want als. Die verwarring alleen voor de SP en de VVD of ook voor andere partijen een grapje. U heeft een interruptie op meneer Kroeze? Ja. Voorzitter, ik zou aan de VVD willen vragen als we nu gaan zeggen ja, met die OZB komen we in een aan de foute kant van een lijstje terecht. Maar hoe ziet de VVD het als we gaan bezuinigen? Nu al op ambtenaren, dus op uitvoering, dus op voorzieningen? Hoe komen we dan in godsnaam uit die andere lijstjes?. Er moet een efficiencyslag worden geslagen. Dat is ons pleidooi. Want waarom doen andere gemeenten het wel goed? Die vraag zou ik wel eens graag terug willen stellen, meneer Goossen. Meneer Charlier. En interruptie. Voorzitter. Er wordt nu een vraag aan mij gesteld, maar degene die de vraag stelt gaat de deur uit. Dit was mijn bezwaar die ik van tevoren al had. Dit is natuurlijk geen manier van werken, dit. Ja, maar daar kan ik niks aan doen. Dat is de keuze van meneer Kruize zelf. Ja, ja, dat is nou. Ik geef u. Ik zal dan voor de annalen vast dat u even uw antwoord formuleert op dit antwoord van meneer Creuse voor het verslag. Dan is dat niet genoteerd. En dan ga ik naar meneer Charlier. Of u een interruptie heeft op meneer Kruize of ja. Die hoor ik, maar is zinloos. Ja, dat is ook inderdaad waar wat de griffie mij influistert. Er zitten ook VVD fractie beneden in de kamer, die volgt dit en die kunnen die dingen noteren en dan is mijn keuze terugkomt. Dus ik stel toch voor dat u het even zegt, meneer Gorissen, wat u nog wilt aangeven. Dan ga ik naar meneer Charlier. Ja, ik ga dit niet doen. Ik ga dit wel bewaren voor een tweede termijn. Dan schorsen we wat langer. Maar ik wil het debat fatsoenlijk aangaan. We gaan nu proberen het debat wat beter te voeren dan in de andere jaren. Dus ik ga nu niet iets doen voor iemand die beneden zit. Dat doet meneer. Zal je ook niet begrijp ik. Oké, dank u wel. Dan gaan we naar de eerste termijn van de fractie van de SP, want u was eigenlijk de eerste. Dus de 7 minuten lopen. Dank u wel, voorzitter. Ja, we zijn heel blij dat de wethouder van Financiën in ieder geval instemt met onze twee moties voor het appèl aan de zelfredzame en de chronisch zieken. Geen bericht is goed bericht, denken wij dan maar. Ja, de wethouder van Financiën is toch verantwoordelijk lijkt ons voor de financiën. Als hij daar niet verantwoordelijk voor is, waar is die dan verantwoordelijk voor? Vragen wij ons af. Er gaan hier miljoenen aan niet begrote gelden of tegenvallers de deur uit. En dan zegt de wethouder van financiën Ja hoor, zeggen dat is niet mijn pakkie an, dat is. Daarvoor moet u bij die wethouder zijn van wie die portefeuille is en die dat geld uitgeeft. Ik geef dat toch niet uit. Ja, sorry wethouder van Financiën. Het lijkt ons toch dat u uw eigen wethouders als die meer geld uit gaan geven dan begroot. Dat u een probleem heeft, want ja, dat gaat toch uit de reserve? Het moet ergens vandaan komen. En zelfs als het binnen de potjes valt die de wethouders daarvoor hebben. En ze daar nog iets extra's in hebben zitten, dan nog zou u verantwoording af. Kunnen vragen over waarom zoveel geld wat niet begroot is. Daar naartoe gaat. Dat is uw taak. Wij vertrouwen er als raad op dat u daarop toeziet. En daar spreken wij u ook op aan. Dan. Het kan niet zo zijn dat wethouders hier ongegeneerd zelf geld kunnen uitgeven naar believen zoals ze dat willen, maar daar lijkt het dus wel op te gaan. Volgende punt is dat wij ons afvragen of het nou Bewust of onbewust was. Dat u niet praat over ik zou het toch iets dichterbij zetten dan over die 6 miljoen. Voor het komende jaar, dus 2025, dat we tekort komen. Want we gaan 6 miljoen beste mensen, 6 miljoen meer geld uitgeven dan dat er binnenkomt in 2025. Het feit dat wij daar vragen over hebben gesteld krijgen we van de wethouder en net als ons Kerkrade net liet zien. Ja, als u goed kijkt dan ziet u op pagina Zus en zo dat we 80% overhouden dit jaar. Ja inderdaad, als je zo begroot. Maar er is dan even niet bij verteld dat er 11 miljoen aan collageen aan de reserves onttrokken wordt. Dat kun je zien als je een loep opzet op de pagina acht uit mijn hoofd, maar dat er ook 5 miljoen in gestort wordt, dus dat is al met al een tekort van 6 miljoen. Wij vinden daarom dat deze begroting een farce is en vind het ook echt niet kunnen dat dat niet fatsoenlijk voor in de begroting beschreven staat. Dat we eigenlijk in 2025 een gigantisch tekort hebben en dan moet het ravijn jaar nog komen. Wij doen hier net van oh oh oh wat fijn, we hebben een sluitende begroting. Nee, die hebben we niet. We hebben 6 miljoen tekort, Dat wou ik toch nog even zeggen. En ook naar ons kerk of de ouderenpartij. Als dit niet een bewust was van de wethouder van financiën, maar dat hij

zich nu ook kapot schrikt, ja dan hebben we wel heel erg een probleem met deze wethouder van financiën. En dan hebben we nog een probleem. Moet ik even terug in mijn aantekeningen. Met VI. Lokaal Alternatief heeft gezegd Ja, we zouden toch vijf ton en veel steken al die jaren. Dat is helaas gestopt. Nou, we zullen het even anders zeggen. We hebben aan de provincie Functie toegezegd dat we 1,2 miljoen jaarlijks extra aan vis gaan uitgeven. Dat redden we niet hè? Want al die projecten die gestart zijn de afgelopen. Twee jaar geleden, 2,5 jaar geleden. Daar horen we niks meer over. Toen was iedereen hemelhoog juichend Oh, wat zijn we goed bezig. Ook de SP. Wij waren ook enthousiast over wat we allemaal gingen doen aan VI. Alleen helaas jammerlijk. Afgelopen jaar, het jaar waarin de projecten geëvalueerd moeten worden waarin we te horen krijgen Nou dit waren goede projecten, Heel succesvol. Dat waren de minder goede projecten en helaas die projecten zijn geflopt. Helemaal niet erg. Dingen gaan mis, daar kunnen we niks aan doen. Als je risico's neemt, dan gebeurt dat. Daar zouden wij ook niet over

5.14 Debat en besluitvorming

Petra voorzitter Dassen-Housen

zaniken. Waar we wel over zaniken is dat dat onder het tapijt geveegd wordt en dat dit niet met de raad wordt gecommuniceerd en dat we geen evaluaties krijgen. En als we daar dan vragen over stellen, dan krijgen we het terug. Wat er in de begroting staat? Ja, wij kunnen ook lezen. Moeten we weer opnieuw die vragen stellen en dan krijgen we het antwoord Ja nee, We gaan opnieuw een nieuwe vorm van rapporteren. Gaan we doen. Sorry hoor, maar ik word daar heel cynisch van. Als wij geen fatsoenlijke evaluatie krijgen zoals ons is toegezegd en we gaan dan. Nu. Worden we afgescheept met een verhaaltje van oh, we gaan op een nieuwe manier rapporteren. Ja, dank u wel. Maar dat dat is niet wat we hebben gevraagd. Dan kom ik bij de wijze waarop onze vragen worden beantwoord. Ook daar zijn wij boos over. En waarom? Omdat we telkens weer opnieuw problemen hebben met dat de vragen niet of half of gewoon ronduit tegenstrijdig worden beantwoord. Bijvoorbeeld. We hebben geconstateerd dat er in de begroting voor het WMC opgenomen staat een kredietrisico voor 2025 van 228 € 0. Daar hebben we één keer over gevraagd. Geen antwoord op gekregen. Volgende keer om gevraagd. O ja, schoorvoetend. Langzaam maar zeker komt er dan door de wethouder van Financiën is toch een foutje? Dat had daar niet in moeten staan. Met andere woorden. Nou, dat is toch weer 1% aan risico kredietrisico minder. Dat is toch wel fijn. Is. Ten aanzien van wethouder Slangen met betrekking tot de subsidie voor het WMC. Ja wethouder, als u niet ingaat op wat wij u allemaal verwijten, niet punt voor punt dat afwijst, dan hebben we geen gesprek. Ik kan ook roepen van ach ja, wat de wethouder zegt laat maar zitten, dat gaat helemaal nergens over. Hebben we niet gedaan, hebben we niet gehoord, hebben we niet gelezen. Zo kan dat niet. Ik verzoek u toch punt voor punt te ontkrachten wat er niet waar is. In onze constateringen in de motie die we aan u voor u hebben opgesteld. En dat geldt ook voor wethouder Roland, want ook hij zegt Ja, nee, ga ik, kan ik me niet in vinden of ik heb toch alles gedaan wat ik kon doen? Nee, dat heeft u niet. U heeft namelijk tot op de dag van vandaag niet uitgelegd hoe dit zo heeft kunnen gebeuren. Wat er met die therapie is gebeurd? Hoeveel geld dat er kon. Zonder dat de burgemeester daar nota bene een handtekening onder heeft gezet, zodat dat. Ja, dat heeft u dus niet verantwoord. Ik denk dat ik het hier dan maar moet bij moet laten. Ja,. Nou, dat was een race hè? Ja. Dank u wel. Voor deze eerste termijn ga ik naar de voorzitter. Ik zal eerst een interruptie. Interruptie van meneer Goris. Ja. Hoe komt de SP erbij dat er geen 2 miljoen is begroot? Voor wie?. Ja nee, wacht even, zo kan ik het ook. Er is. We hebben daar vragen over gesteld. Ze komen op 1,7 miljoen. Maar we hebben die discussie ook met wethouder Biermans gehad. Wat er gebeurt, namelijk is dat het gewoon het bestaande beleid. Daar wordt een bepaald bedrag aan gekoppeld en dat doen we de hele tijd anders. En dan zeggen we ja, maar dat is ook deels via en dat is ook deels ja, zo kan ik het ook. Zo was het niet toegezegd aan de provincie en dat hebben we nog eens een keer nagelezen en nog eens een keer nagelezen, want Biermans wethouder Biermans heeft ons daar ook. Ja, eigenlijk. Nou, dat laat ik het zo zeggen wij hadden beter op moeten letten toen dat aan de orde gesteld werd. 1,2 miljoen extra. Dat kan je dus niet verwijzen naar We geven al zoveel aan de schulden uit en we geven al zoveel aan de participatie uit en we doen dat dit en we doen al dat. Ik denk alleen maar dat de projecten die onder wethouder Slangen vallen dat die nog steeds bij VI zitten. En er waren een paar goede projecten bij. Die credits wil ik u dan ook wel geven. Dat is een antwoord op uw vraag, meneer Gorissen. We gaan verder naar Lokaal Alternatief. Dank u, voorzitter. Ik wil ermee beginnen dat onze opmerking niet was dat er geen 500.000 meer voor wie gereserveerd is, maar geen 500 meer geoormerkt was. Voor wie in de wijken is een substantieel verschil met wat u zojuist beweerde. Als ik kijk naar de antwoorden van het college, dan zijn wij daar tevreden mee. Wij willen graag ingaan op de amendementen. De moties amendement van de VVD kunnen we niet steunen. Ja, helaas. En dat kruisje is er niet. Maar hij heeft het

steeds over de OZB stijging. Wij hebben het over de lastendruk in Kerkrade, de totale lastendruk in Kerkrade. Die is een heel stuk lager dan de ons omringende gemeentes. Om daar fte's voor te gaan opofferen lijkt ons een hele vreemde zaak. Als we op 17 oktober door accountant gewaarschuwd zijn dat we moeten investeren in ons ambtenarenapparaat en dan nu zes fte's sparen lijkt ons heel vreemd. Kijk ik naar de andere moties dan De motie rondom de participatie van de PvdA voor jeugd heeft de toekomst. Die steunen we de motie Nummer twee Samenwerken, onderwijs en gemeente. Die steunen we van harte. Ook wij hebben meegedaan aan het project Debatteren bij Martin Buber en gezien wat daar de revenuen van zijn. Echt hele fijne bijeenkomsten. Motie drie Verbaasd door ons Motie drie. Is eigenlijk vier nieuw leven inblazen. Wat hier staat is eigenlijk gewoon de gedachte achter wie. Hoezo moeten we daar nu een motie over aannemen, terwijl dat eigenlijk al gerealiseerd zou moeten zijn of gerealiseerd zou moeten worden op dit moment? Motie vier en vijf van het CDA. Die deden we mee en zou ook vreemd zijn als we dat niet doen, aangezien wij in de afgelopen twee jaren het beleid altijd als een stokpaardje gehad hebben en we dachten dat we er te weinig. Voedingsbodem voor zouden vinden. Vandaar dat we het niet meer dit jaar weer specifiek naar voren brachten. Dus CDA bedankt daarvoor. We dienen graag mee en. Een mooi CI nummer zes van de SP. Het morele appèl dat, die ondersteunen we graag, mits dat wettelijk mogelijk is.. Uit ervaringen van erg dichtbij weet ik dat er ook best wel mensen zijn die voldoende kapitaal hebben, die graag zouden willen bijdragen aan bepaalde voorzieningen. En de voorbeelden die genoemd worden traplift en scootmobiel. Ik ken daarvan mensen die dat sowieso al zelf doen zonder daarvoor een beroep te doen op de voorzieningen. Motie zeven tot en met elf, waarvan acht weggevallen is, Die steunen we niet en volgens ons is dit de zoveelste poging om zaken die en aan de orde stellen die door deze raad naar behoren zijn afgehandeld. En we willen ook verder niet eens meer beargumenteren. Dan ga ik ook de optie van mevrouw Weevers. Ja, even voor Lokaal Alternatief. Ja, wij roepen. Een moreel appel is natuurlijk altijd wettelijk toegestaan. We kunnen alles aan de burgers vragen, dus wettelijk is er geen enkel probleem om dat appèl te doen. Ja, je moet er alleen wel met elkaar achter staan dat we dat actiever in de markt zetten. En actiever de mensen vragen om daar eens over na te denken. Want misschien dat sommigen er gewoon helemaal niet bij na hebben gedacht. Daarom. Dus dat kan. Mijn tweede opmerking is ja. U zegt de raad heeft dat afgedaan? Inderdaad, de raad heeft daar afgedaan. Maar dat wil niet zeggen voor ons dat als deze raad, want dat is nou de hele tijd ons punt, haar controlerende taak niet neemt, dat wij daar niet voortdurend en voortdurend en voortdurend op blijven hameren totdat dat wel gebeurt. En dat is ons punt. Wij hebben het budgetrecht. De wethouder Weijers heeft net nog weer 4 miljoen in de begroting verstopt. Daar hoor ik u niet over. We vinden we gewoon goed. Dat we dat voorbij laten gaan. We praten er niet over of dat budgetrecht. Over de verduurzaming van het stadhuis, of dat wel of niet een goed idee is. De wethouder komt daar gewoon mee weg. En dat geldt ook voor al die euro's die het college hier zelf denkt weg te schenken of ja, naar eigen goeddunken uit te mogen geven. Inclusief het WMC waar we met elkaar heel vaak over hebben gepraat. Dat we dat goed moeten monitoren. En dat doen we niet. Nou, dat was mijn. Wat is uw vraag aan meneer Sollie? Want u haalt het betoog. Wat is uw vraag?. Ik mijn vraag. Mijn vraag is. Ik vind Nou, dat is geen vraag. Ik heb gewoon een opmerking daarop, namelijk dat wij het raar vinden. En dan mag meneer hier op reageren. Dat hij vindt, eenmaal afgedaan door de raad is afgedaan en dan moet je het er niet meer over hebben. Ik zou heel graag een inhoudelijke argumentatie willen krijgen van de heer waarom die moties allemaal niet deugen. Meneer Charlier. Wij huldigen het democratisch principe dat wij hier in een gemeenteraad zitten die de volksvertegenwoordiging is, die stukken behandelt die een controlerende taak heeft. Zij Dit recht heb ik overigens volgens mij ook in mijn algemene beschouwingen nog naar voren gehaald. En op het moment dat hier agendapunten afgedaan zijn op een democratisch besluit, dan zijn die punten voor ons afgedaan en de manier van. Het naar voren steeds weer naar voren brengen van punten. Ja ik, ik moet toch zeggen doet me een beetje denken aan mijn eigen kinderen toen ze een jaar of zeven waren. Sorry meneer Chorus. En nog een interruptie. Ja, ik heb een vraag voor Lokaal Alternatief en die is de volgende. Hoe denkt de Heer dat? We hebben bijvoorbeeld bij het ziekenhuis gezien. Personeelsbeleid dus zorg arbeidsmarkt. Hoe die dit probleem gaat oplossen en waarom deze motie daarom niet toevoegingen daaraan zijn. Op kleine punten zouden we misschien mee kunnen gaan, maar het grootste gedeelte van uw motie gaat gewoon over wat we ooit besloten hebben, wat vies zou zijn. Dan moet u het mee doen en u mag door met uw tweede, met uw eerste termijn. En dat wist ik en daarom kom ik er nu vanzelf wel op terug. We hebben nu al een klein gedeelte, dus wie weet komt er nog wat meer bij. Allereerst wil ik namens mijn fractie iedereen bedanken die het afgelopen jaar en ook het komende jaar voor de gemeente heeft gewerkt en werkt. Op de weg in het Stadskantoor overal en dus klaarstaat om het gemeentebeleid en de kaders die we vanavond weer vaststellen uit te voeren, commissievergaderingen te bezoeken en ambtelijke bijstand te voorzien, bakken met schriftelijke vragen te beantwoorden. We kunnen van alles bedenken, maar zonder ambtenaren wordt er niets uitgevoerd. En dat brengt ons bij het volgende. Ik ga er wel een deel van bewaren. Totdat de VVD weer present is in deze vergadering. Ik wil er wel één ding over zeggen en dat is dat ik het heel raar vind dat een. Partij die landelijk. Via landelijk beleid gemeenten

overlaadt met taken,. Vervolgens lokaal ambtenaren wil gaan ontslaan eruit pikken. Om die taken vervolgens niet te kunnen uitvoeren. Ik vind dit echt een hele rare manier van zaken. Wellicht wordt er ergens in dit huis meegeluisterd. Dat is dan alvast. Een schot voor de boeg voor het debat dat we wellicht zo meteen maar gaan voeren. Even kijken. Uhm, dan het volgende. Wij hebben al in de beschouwingen aandacht gevraagd voor onderwijs en jongeren. We hadden daar twee moties over.. Uhm, d'r is nog iets dat je nog twee dingen eigenlijk. Al eerder noemde in onze beschouwingen de jeugdzorg als taak vanuit Den Haag. Daar hebben we meer, maar gemeenten kunnen dat nauwelijks bolwerken. Die kosten zien we gigantisch stijgen. We hebben het al vaker met de wethouder over gehad en onze fractie blijft zich daar zorgen over maken. Het is een crisis die letterlijk levens kan kosten. En onze vraag is hoe de wethouder naar de toekomst kijkt en hoe wij hierbij als raad kunnen ondersteunen. Om op jongeren door te gaan. Hebben wij gezien dat het mocht een boer in onze gemeente een flink aantal haltes heeft. Denk aan GaiaZOO, denk aan Roda JC Flexi Forum en het zou heel goed zijn wanneer de gemeente hieraan kan worden toegevoegd. Dat is uiteraard niet alleen aan de gemeente en het kan ook voor andere onderwijsinstellingen gaan gelden, maar de vraag is of de wethouder kan toezeggen zich hier wel voor te gaan inzetten. Dan enkele woorden over VI. En vanaf het begin is aangegeven We blijven doen wat werkt. We stoppen met datgene wat niet werkt. En villa proefballonnetjes op,. Maar tot nu toe zien wij niet precies welke proefballonnetjes zijn nou een succes en welke moeten we als de wiedeweerga doorprikken?. Dit gaat niet over geld, het gaat niet over vijf ton extra. Dit gaat over. Wij willen nu eindelijk inzicht in wat werkt er nou? Want we doen heel veel,. Maar we hebben altijd losse rapportages en wij hebben geen helicopterview waarin we heel snel zien. Dit werkt echt. Dus onze vraag is of het college kan toezeggen dat dit nou eindelijk in het eerste kwartaal van komend jaar geregeld is En met het inzicht wel krijgen, want onze fractie vindt dat van groot belang. En tot slot. En dan kom ik op de SP terecht. De SP heeft in haar inbreng gewezen op de controlerende taak. Nu ook weer. Een taak die elke fractie op eigen wijze uitvoert. Ook al denkt de SP de wijsheid in pacht te hebben dat het niet zo is. De raad wordt van alles verweten, ook de manier, de vergaderingen. Maar tegelijkertijd zie ik ook weer in deze vergadering smalende gezichten, minachting, mensen uitlachen. En ik vraag me af of dat dan de professionele houding is die de SP en de rest van de raad ook wil zien. En dat is misschien een. Vraag die de SP in tweede termijn bijvoorbeeld kan beantwoorden, maar ik vraag me af hoe dit met elkaar te rijmen is. Interruptie van mevrouw Loman Ja, ik wil daar nu best op reageren. Want ja, dat begrijp ik niet zo goed wat u daar zegt, dat is van beide kanten hè. U doet nou alsof de SP hier met smalende gezichten iedereen zit uit te lachen, maar dat zie ik ook bij anderen. Dus even goed rondkijken voordat die. Dames en heren, die kant ga ik vanavond niet met u op. We gedragen ons hier als volwassenen volksvertegenwoordigers en we doen het netjes en we gaan niet over een keer. We gaan verder naar de inhoud. Voorzitter, Ik vergat voordat we verder gaan. Ik vergat nog op de moties aan te geven hoe we daar tot nu toe in staan. Zal ik dat nog even?. Dat is heel fijn voor het vervolg van u. Ja goed, over de VVD komen we nog op terug, maar het zal u niet verbazen dat we daar op zijn minst hoogst kritisch op zijn. En we houden nog even de kaarten tegen de borst. Onze eigen moties kunnen we godzijdank ook steunen. De motie van de SP Moreel Appèl, dan willen we wel een toevoeging aan doen. Namelijk dat we ons afvragen of daar een communicatieplan voor moet worden opgetuigd, of we dat die afdeling aan moeten doen. Maar de intentie van de motie steunen we wel. En het doen van een uitspraak om even twee keer na te denken of het ook echt nodig is, is misschien niet verkeerd. En dan kunnen we de moties zeven tot en met elf niet steunen. De motie van Lokaal Alternatief wel en die zouden we ook graag meer willen indienen. En dan hebben we nog de laatste twee van het CDA. Motie vijftien kunnen we niet steunen op het antwoord van de wethouder op een motie zestien kunnen we wel vinden. Dat gaat over de woningbouw programmering. Constateer zelf dat over de motie van het Moreel Appèl het college nog geen reactie heeft gegeven. Dus ik vraag u om dat in de tweede reactie wel mee te nemen. Dus we weten nog niet wat op dat punt het college ervan vindt. Gewoon voor de feitelijkheid van de vergadering. Ik ga verder met ons Kerkrade. Heeft u een interruptie op meneer Gorissen? Volgens mij oké. Ja, ik heb gewoon een vraag. Een korte vraag. De Partij van de Arbeid zegt dat ze ook heel graag willen evalueren en de stand van zaken willen weten van die projecten voor en vraagt het college om daarvoor. In het eerste kwartaal mee te komen. Wij willen vragen aan de Partij van de Arbeid of zij eventueel dan met ons samen een agenda verzoek willen indienen, namelijk dat dit niet mondeling of dit niet schriftelijk gaat. Want we zien een tendens bij het college om alles via raadsinformatiebrief af te doen en dat wij dan artikel 38 vragen moeten stellen. Dus ja, bent u het met ons eens dat we dat dan wel in de commissie BNS op zijn minst of gezamenlijke commissie gaan bespreken? Dank u wel, voorzitter. Ja, voorzitter,. Wij willen eerst sowieso het antwoord afwachten of überhaupt een toezegging gaat volgen. Dat vind ik cruciaal. En vervolgens kunnen wij als fractie heel goed bepalen of we iets willen agenderen. Mocht het college dat zelf niet doen, dan zullen we daar zeker scherp op letten, want onze fractie is vanaf het begin af aan constant en zeker via mijn collega's waren Van Drunen betrokken bij VI, dus dan zullen we echt heel goed opletten. En laten we in tweede termijn even kijken wat er gebeurt als het college heeft geantwoord. Overigens is het voor uw agenda volgend jaar zo dat alle avonden

informatieavonden met mondelinge informatie volgeboekt zijn. De suggestie dat alles schriftelijk wordt afgedaan, die is ook wel te betwisten. Maar goed, ik ga niet die kant op. Ik ga verder. Ik ga verder naar de fractie van ons Kerkrade. Nee, mevrouw Wevers, ik ga verder naar ons Kerkrade, ons Kerkrade. Dank u wel, voorzitter. Je betoog gaat veel, veel in genoemd. Dank ook voor de beantwoording en voor de toelichting van het uur van het college. Uh, begroting gehad. Daar staan wij positief tegenover, ondanks de financiële situatie waar we nu in zitten en naartoe gaan. Dus dat is wel een wel een dingetje waar we op moeten gaan letten. Uhm principe eerst voor mij, het is niet zo spannend uh amendementen wat nog komen gaan. We wouden nog een discussie over gaan voeren. Inderdaad wel, maar er wachten er nog even op. Ik kan ze wel even benoemen wat we van de rest vinden. Amendement VVD en CDA. Wachten we nog even op, maar. We denken het niet positief in. Te denken aan alleen de verwachtingen. PvdA De motie Jongeren hebben de toekomst samen positief en steunen. Wij willen ook graag mee indienen. SP motie financieel of moreel appèl Financiële zelfredzaamheid snappen de insteek en hadden daar nog wat vragen bij. Want er kunnen ook mensen bijzitten die het wel financieel redelijk hebben, maar ook veel onkosten hebben. Dus wie wie pak je wel, Wie heb je niet? Ik denk dat dat 111 iets is van kijk in de spiegel of je zelf een afweging kunt maken heb ik het nodig of heb ik het niet nodig? En dat, dat is de insteek die die kunnen wij redelijk steunen. Maar goed, ik kijk even wat en wat te vertellen wat de wethouder eventueel nog kan toezeggen in deze. De motie Tegemoetkoming chronisch zieken. Wij noemen hem altijd de motie die wist dat komen ging. Weer voor de zoveelste keer. Normaal gesproken werd die gesplitst. Twee De twee nieuwe raadsleden die die stemden allemaal tegen de twee oude, zeg maar. Overgangsrecht noemden wij dat. Die stemden ervoor. Maar gelet de toonzetting van de motie, want ik heb hem vergeleken met vorig jaar, was een heel andere toonzetting. Steunen wij die dit keer niet? De motie OZB SP is niet meer de motie. Even kijken. Waar zit dat?. De wantrouwen? Wethouder Slangen steunen we niet,. Want door wethouder Roland. Dienen we wel mee in Wat steunen we niet negentien dienen we ook niet meer en dienen we ook niet mee en steun we ook niet. Dus let op, want alles wat gezegd wordt staat als een huis. Ja, ja ja. Ja. Steunen we niet één ook niet meer. En van de heer Paas ook niet. Uh de dialekt motie van Lokaal Alternatief Ja, prima motie heeft gezien in ons betoog wat we verder van vinden en die willen we ook graag meer indienen. PvdA motie jongerenparticipatie onderwijs steunen wij. Dienen wij graag mee in motie Alleen maar gezond. Cel verhaal steunen wij graag mee Indien het CDA motie toepassing De vbm gp. Uh steunen we niet en de andere motie van het CDA van de participatie woning zoeken in de woningbouwprogramma steunen wij wel. Tot zover de moties. Dank u wel. Interruptie van mevrouw Wevers. Ja. Heb ik u nou goed gehoord dat u zegt dat u onze motie van die chronisch zieken niet steunt vanwege de toon? Ja,. Nou. Dan laat ik het dan zo vragen. Dat is prima. Dat kan. Kan natuurlijk, maar vind ik wel heel vervelend voor de chronisch zieken. Maar als u hem dan zo verandert dat u. Wat mij betreft maakt u er zelf een tekst van met uw toon en dan steunen we die. Als die chronisch zieken maar hun geld krijgen. Dank u wel, voorzitter. Meneer Kruijswijk. Ja, nou, vorig jaar had U11111 normale, zakelijk en normaal en heel in stijl had u een uh een een nette motie. En hier staan dingen in vanuit het Het rechtvaardigheidsgevoel burgers aangetast. Moreel verwerpelijk. Het chronisch zieken gebruiken om tekorten op te lossen. Dat stuk steunen wij niet en daarom hebben wij zoiets. Dan steunen wij die motie ook niet. Maar als de toon anders is en dat we het vaak over gehad met de SP als er toch niets anders is, valt er ook wat te bereiken. Ik vroeg dan u of u bereid was dan de toon aan te passen. Dat was de vraag. Als bijvoorbeeld de motie van vorig jaar gekopieerd wordt naar deze, dan zult u mij een en Rozema uiteraard weer op uw weg vinden. Heel fijn. Ik denk dan mede namens de chronisch zieken zou dat heel fijn zijn. Dan doen we dat. Voorzitter, kan dat? Kan ik nu de motie van vorig jaar indienen?. U kunt de motie intrekken en een nieuwe motie indienen. Dat is aan u. Dat kunt u dadelijk in de tweede termijn dan doen. Ja, oké, dank u wel. Dan ga ik verder naar de fractie van Burgerbelangen. Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, eerst begin ik bij de uitspraken die de SP over ons heeft gedaan dat wij dieven zijn. Nou ja, goed, volgens mij in de laatste tien jaar dat wij als partij geregeerd hebben, hebben wij honderden miljoenen geïnvesteerd in wijken, mensen en in het groen. Dus ja, goed, van mij is dat geld goed terechtgekomen en goed. En we kijken vertrouwen naar de toekomst. En we trekken de ingezette lijn door in de komende jaren en blijven investeren in onze mensen en onze stad. Wil ik voor alle portefeuillehouders bedanken die een toezegging hebben gedaan of een agenda of een agendering van ons verzoek. Hebben we alleen nog een vraag aan wethouder Paas. Het ging over de vraag die we gesteld hebben over de Wmo consulent en die ging exact we vragen stellen plus aandacht te hebben voor de mensen die een afwijking krijgen ten aanzien van de boven gestelde. En dat ging over zeg maar de sociale woningen worden inkomst normen voor gelden en geen aanpassingsmogelijkheden zijn waardoor mensen moeten verhuizen. En onze vraag was specifiek. Dat de WMO consulenten daar en verder ondersteund en goed een oplossing met hun gaat onderzoeken. Dan ten aanzien van de moties en amendementen Goed,. Op zich hebben wij als partij wel. Willen wij de ingezette koers. Verder gaan. We hebben wel de ambitie. Die we hebben vastgelegd om om die te omarmen of om verder uit te breiden. Dus goed. Wij zullen ook dadelijk reageren als de VVD terug is hier. Hierop. Kijken we even naar de andere

moties die er nu voorliggen. De moties van de Partij van de Arbeid, die ondersteunen wij en die willen wij ook graag mee indienen. De motie van de SP over het moreel appèl. Ja goed, wij wachten ook graag even wat de wethouder hiervan vindt. Wij vinden deze eerste zin in ieder geval sympathiek, maar wij willen graag horen hoe de wethouder hier tegenover staat. De motie Chronisch zieken, daar komen we ook op terug in de tweede termijn. En als ik dan ga kijken naar de moties over. Het wantrouwen en de treurnis. Die ondersteunen wij uiteraard niet. De motie van Lokaal Alternatief over het behoud en promotie van het dialect. Die omarmen en willen we ook graag mee indienen. Omdat wij in het verleden hier ook artikel 38 over geschreven wachten over gesteld. Hebben we nog maar even wachten. Ja meneer, sorry, u heeft net een indiener van die motie. Ik denk dat even goed is dat we even bij elkaar bij de les blijven. Ja. Wij willen deze motie graag ondersteunen en ook mee indienen. We hebben in het verleden hier ook artikel dertien vragen over gesteld en wij vinden ook heel erg belangrijk. Dat we dat goed bewaken en doorgeven aan de komende generaties. Even kijken, Dan zijn we bij de gewijzigde motie van het CDA nummer vijftien. Die ondersteunen wij niet. Daar gaan we mee met de beantwoording van de wethouder. Die kunnen wij daar in volgen. En motie nummer zestien. Ja goed, er zijn wel een aantal tools en wat dat gaf ook aan. We zijn al met een aantal zaken bezig, maar deze kunnen wij in principe gewoon ondersteunen. Tot zover een eerste termijn. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de fractie van. Een interruptie, mevrouw Wevers. Ja, ik heb twee. Vragen aan. Burgerbelangen. De eerste is ja. Ik hoor u zeggen dat u op de ingeslagen koers verder wilt gaan. Dat u dat prima vindt. Maar. Ik heb u net gezegd dat we hier een begroting hebben met een tekort van 6 miljoen. Dus inslaan, doorgaan op dezelfde weg betekent dat we volgend jaar minimaal weer 6 miljoen meer gaan uitgeven dan begroot. Ik neem aan dat u dat niet bedoelt. En twee ja, ik begrijp eerlijk gezegd niet zo goed waarom u die motie over dat moreel appèl wat we willen doen aan de zelfredzame. Waarom u daar de mening van de wethouder over wilt hebben? Heeft u. U heeft daar toch zelf ook wel een idee over wat u daarvan vindt?. Dus ja, dat Dank u wel, voorzitter. Ja, dank u wel. Ja goed, wij hebben zeker een eigen mening, maar we willen ook graag horen hoe de wethouder hierin staat. En we komen er graag in de tweede termijn uitgebreid op terug. Ik heb u wel gezegd dat we ze sympathiek vinden, dus een stukje van mij en van onze mening heeft u daarin gehoord. En wij vinden gewoon dat we de weg die we ingeslagen hebben, die de ambities die wij uitspreken met deze begroting. Daar staan wij volledig achter en die blijven we ook volgen daarin. Voorzitter Ja, sorry, maar ik wil toch graag antwoord op mijn vraag, namelijk. Ik vraag Vind u het dan oké om in 2026 weer een tekort van 6 miljoen op te lopen? Want wat vindt u daar überhaupt van, dit tekort van van die 6 miljoen die we nu hebben? Vindt u dat oké?. Ja, ik. Ik weet niet wat ik meer moet antwoorden. Dat ik gewoon zeg dat ik blij ben met de met de ambities die we hebben als stad en gemeente en dat we die gewoon volgen. En ja, goed, misschien hebben we dan wel een verschil van mening of inzicht over Dat kan, maar ik denk dat we daar nu niet uitkomen. Dank u wel. Ik ga naar de Ouderenpartij voor de eerste termijn, meneer Slenter. Dank u wel, voorzitter. Allereerst wil ik het college bedanken voor de ja voor de reacties die ze hebben gegeven op de op de Algemene Beschouwingen. Uhm ja goed hoe we de ouderenpartij staat ten aanzien van de begroting. Ja, ik denk dat ik daar in de Algemene Beschouwingen dat ik daar geen geheim van heb gemaakt, dat dat op zich helder is. Uhm, ja, dat daar ook een gerede kans is dat we het amendement van de VVD niet zullen steunen. Maar goed, ik hou ook die kaarten nog heel even voor de borst en zal dat inderdaad definitief aangeven in de tweede termijn. Dan hebben we de motie van de Partij van de Arbeid. De jeugd heeft de toekomst, die kunnen we steunen en die zouden wij ook graag mee indienen. De motie van het van de SP, Het moreel appèl aan de zelfredzame uhm. Ja, daar hebben wij een mening over. Uh uh. Nog los van het feit dat het uh dat van de kant van het college daar nog even op gereageerd moet worden. Uhm de intentie uhm snap ik en de intentie dacht ach dat kan ik, voor een deel kan ik daar in meegaan. Maar wat de andere partij wel moeite mee heeft is eigenlijk het gegeven. Dat de rijksoverheid heeft bepaald dat er geen inkomenspolitiek gedreven moet worden in het kader van het aanbieden van de voorziening in het kader van de WMO. En. Mij bekruipt toch een beetje het gevoel dat we dat een beetje op een slinkse manier inderdaad wel gaat doen. In ieder geval. Zeker ook als je de de communicatieafdeling gaat vragen om daar iets van te vinden. En de moeite die ik mee heb is, is de volgende. Ik heb wel eens vaker aangegeven dat ik uh de de de de Nationale Ombudsman uh hoog in het vaandel heb staan en de Nationale Ombudsman. Die beoordeelt de gedragingen van de overheid, het gedrag van de overheid richting de burgers. En die Nationale ombudsman heeft een behoorlijk tijds wijzer en die behoorlijk iets wijzer. Daar staan een hele hoop punten opgenoemd. Dat zijn eigenlijk punten van hoe je je als overheid richting burgers moet gedragen en de eerste zaken die daar aan de orde komen, die zijn transparantie, open en voorspelbaar en het handelen jegens de burgers en de overheid zorgt ervoor dat de burger de juiste informatie krijgt. En als je op die manier politiek gaat bedrijven is dat een manier waar wij als partij moeite mee hebben. Dus in die zin kan ik alvast aangeven dat we die motie van de SP niet kunnen steunen. De motie van de SP tegemoetkoming chronisch zieken steunen we ook niet. De wantrouwen, wantrouwen en treurnis motie steunen we ook niet. De motie. Van Lokaal Alternatief Behoud en Promotie dialect. Dat vinden wij een heel sympathieke motie en die zouden wij graag meer willen

indienen. En uhm. De twee moties van de Partij van de Arbeid Samenwerking Onderwijs en Gemeente Limburg Gezond Vooruit zouden we ook graag mee willen indienen. Datzelfde geldt voor de motie nr. Zestien van het CDA in kader van woonboot programmering en de motie van het CDA nummer vijftien. Die steunen wij niet en en dat verwijzen we ook naar de. De onderbouwing die de wethouder heeft gegeven. Tot zover voorzitter. Dank u wel. Helder meneer. Ik heb een mevrouw Looman. Een interruptie?. Ja, voorzitter. Ja,. Ik heb een vraag aan de heer Slenter naar aanleiding van wat hij gezegd heeft. Hij zegt Ja,. We moeten geen inkomenspolitiek bedrijven, daar lijkt het op. Ja, ik denk dat een verkeerde interpretatie is, want we doen niet aan inkomenspolitiek. We stellen gewoon een simpele, vrijblijvende vraag. Vrijblijvend. We dwingen niemand. We vragen ook niemand om dat te moeten doen. We vragen aan mensen die dat willen en kunnen om een bijdrage te leveren. En ze hoeven dat niet eens bekend te maken. Wij hoeven dat niet te weten. Verder is er niks. We vragen gewoon vrijblijvend aan burgers die het zich kunnen veroorloven dat ze die dingen zelf betalen. En dat heeft niks met inkomenspolitiek te maken. Dank u wel, meneer Slenter. Ja, ik. Ik hoor het mevrouw Looman zeggen, maar eigenlijk verandert dat mijn inzicht niet. Want. Want wat je. Wat je dan toch gaat doen is dat je de hetzelfde overheidsorgaan, dat de dat de WMO moet uitvoeren dan toch op een hele nette manier, ja ook iets anders gaat doen. En en ja. Ik voorzitter. En ik. Stop. Met mevrouw Louwman. Meneer Slenter mag eerst uitspreken en dan mag u. We zijn nog niet in de tweede termijn. Nee, goed. En als ik het ergens op een punt niet goed zie c.q. niet goed begrijp, hoor ik dat graag. Ja. Het voorzitter, met uw professie natuurlijk. Het uitvoerend orgaan heeft hier niks mee. Dit is een motie van de raad die wordt gecommuniceerd naar buiten en verder heeft het uitvoerend orgaan de WMO, hier niks mee te maken. Die merken daar misschien niet eens wat van. Het is gewoon een vrijblijvende oproep aan mensen die het zich kunnen permitteren. Dus wat heeft het uitvoerend orgaan of de gemeente hiermee te maken. Het is gewoon een oproep. U praat een beetje langs elkaar heen. Maar goed, ik ga het niet, anders ga ik u bemoeien met de discussie. Maar u praat echt langs elkaar heen. Ik Ik kom daar misschien op dat puntje kom ik misschien ook in de tweede termijn terug. Maar dan kijk ik even hoe het nu heel concreet. Kijk nog eens even terug hoe het hier precies geformuleerd was. Lente heeft geprobeerd te betogen. Dat is echt. De landelijke overheid zet Wmo regels uit. Dat zijn kaders. Dat is een betrouwbare overheid. En dan ga je via die weg. De lokale overheid gaat daar een andere koers in varen. Dat is uw betoog en u zegt dat dat zomaar zeker moet kunnen. En meneer slijter verwijst daar naar. Maar goed, u zoekt u verder maar uit. Nee, maar kijk, u gaat meneer Celente samenvatten. Prima. Ik heb u ook samengevat. Ja, maar niet goed. Wat is niet goed?. Excuses, dan mag u dat? Dan mag u dat nadat ik uitgesproken ben uiteraard corrigeren. Fijn, Dank u wel, voorzitter. Nee, het gaat er niet om dat wij als lokale overheid daar een mening of wat dan ook over hebben. Dat is een andere weg die we moeten bewandelen. Wij hebben alleen. We roepen alleen mensen op en daarmee laten we als gemeente Kerkrade zien. Jongens, denk eens na of het nou wel echt nodig is dat jij met je miljoenen op de bank of je ton op de bank en een scootmobiel bij de gemeente komt aanvragen omdat je dat volgens de wet kunt doen. Dat is het enige en mensen hoeven dat niet te melden. Het is allemaal gewoon, kan je gewoon zelf doen. Het is alleen maar een vraag waarin we als raad zeggen van nou, we vinden dat wel. Het overwegen waard. Burger, doe dat eens. Dat is eigenlijk wat die motie zegt, meer niet. Helder. Dank u wel voor deze specificatie en toelichtingen en u komt er nog in tweede termijn mogelijk op terug, meneer Slenter, denk ik, want dit was naar aanleiding van mijn poging om het debat even. Dus laat het maar even rusten. U komt in tweede termijn top terug. Ja, ik. Kan hem ook nu afsluiten. OK, ik uh uh ja goed, het wijzigt niet aan hetgeen ik gezegd heb. Uh uh, uiteraard. U kunt dat doen, u mag dat doen, maar zonder de oude partijen. Helder. Dank u wel, meneer Otte. Hart voor vrijheid. Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, gezien dan nog een heleboel moties en amendementen besproken gaan worden,. Geef ik nog geen. Uitslag in de eerste en ik wacht de tweede termijn af hoe de discussie en de diverse onderwerpen. Dank u wel. Fractie van het CDA. Dank u wel, voorzitter. Laat ik beginnen met bedanken voor de beantwoording van de technische vragen door ambtenaren en het college. We beseffen dat er heel veel waren, maar we vonden dat ook nodig. En als ik dan nu kijk naar de reactie van het college op. Onze inbreng, dan zien we toch dat een aantal zaken nog niet beantwoord zijn. Maar dat kan natuurlijk nog. Na deze eerste termijn. Ik zou ook de collega. Partijen willen vragen wat ze vinden van die OZB stijging. Willen ze niet meer moeite doen om. Deze stijging te voorkomen?. Ook ben ik benieuwd of ze vinden of het nu gaat met de woonvisie van Kerkrade. Hoe kijken ze tegen de uitstroom aan? Wat vinden we van het. Tekort. Aan woningen en appartementen ondanks de inzet? Maar wat ons betreft zou daar wat meer mogen gebeuren. Dan de reactie. Van het college. Wethouder Geers gaf aan We bestrijden. Of reageerde. Wij bestrijden het economische beleid niet, maar we geven aan dat er enkele bedrijven helaas verdwenen zijn en dat er wat ons betreft extra actie wenselijk is. Als ik kijk naar VI Garage en de visie van het college. Het is juist het college dat strak op dit dossier en wil dat er een goed gebouw staat. En dat klopt. Dat willen wij allemaal. Maar we zijn nu twee jaar verder en veel. Juridische kosten. Verder. Wat hebben we nu bereikt op dat vlak? De kwaliteit van het gebouw zal er niet beter op worden. Onze opmerking ging niet alleen over de parking van VI, maar ook over

andere belangrijke thema's waar gewenst effect uitbleef. We geloven zeker dat er veel werk wordt verzet. Dat hoor je ons niet zeggen. En eh. Maar we moeten ook zo af en toe in de spiegel durven kijken. Dan wethouder Paas. We missen onze reactie. Of bij de begroting, of beter gezegd in aanloop naar de begroting 2026 weer een forse OZB verhoging op de route staat. En of de wethouder kan instemmen met het voorstel om in aanloop naar de begroting 2026 keuzes, voorstellen en besparingsmogelijkheden voor te leggen aan de raad. Eigenlijk in. Aanloop. Naar komend jaar. En na bespreking in de raad kan die output dan meegenomen worden in het opstellen van de begroting voor 2026? Dat was eigenlijk onze oproep en. Of we hebben het gemist, maar daar hebben we volgens mij de wethouder niet over gehoord. Kan het college of de wethouder van Financiën ook instemmen met ons. Appèl om in aanloop naar die begroting 2601 heldere visie te ontwikkelen hoe deze bezuinigingen dan door te voeren zijn, zonder dat dat de burger van Kerkrade. Raakt? Of dat hij op leefkwaliteit moet gaan inleveren en dat daarbij ook kwetsbare groepen beschermd worden. Even kijken de OZB van afgelopen vier jaar. Wethouder Paas U kunt toch niet ontkennen dat deze verhoging erg hoog is? En u kijkt inderdaad een aantal jaren terug in uw betoog. Maar ja, als we langer terugkijken zien we natuurlijk toch wel een forse stijging. En dat leidt ertoe dat wij nu een van de duurdere OZB gemeentes worden. Wij zouden graag voor een wat duurzamere oplossing kiezen. Voor bezuinigingen op bepaalde beleidsvelden en dat hebben we ook mee aangegeven in het amendement.. Uhm, even kijken. Evenementen budget verlagen. Dat zou ten koste gaan van de sociale cohesie en leefbaarheid, gaf wethouder Weijers aan. Dat snappen we. Alleen is dit wat ons betreft toch gericht op de korte termijn en niet de lange termijn. Wij investeren liever wat op de lange termijn. We denken ook dat evenementen. Doorgang kunnen vinden, wellicht via andere financieringsmogelijkheden om die aan te spreken, of. Dat we ze vragen om misschien een tandje minder te doen. We houden het nog steeds een leefbare stad, maar we moeten ons zelf niet een te grote broek aanmeten, Zeker nu keuzes gemaakt moeten worden. Even kijken. Mooi om te horen dat het college ook meer midden en hoog segment woningen en appartementen wil toevoegen. Ontvangen graag de genoemde cijfers die de wethouder heeft ingebracht. Op papier, zodat we dat nog eens even kunnen nakijken. De wethouder geeft aan dat beleid niet aangepast hoeft te worden. 10% dure koop is veel te weinig. Even kijken. 10% dure koopwoningen. Is, ja, dat vinden wij te weinig als dat toegevoegd wordt. Ook missen we de appartementen in het hogere segment. We hebben het niet alleen over een hoge prijs, er is nu ook een bepaalde uitstroom uit Kerkrade omdat ze hier die woningen niet kunnen vinden. Dit had voorkomen kunnen worden en we willen nu graag op inzetten dat het alsnog in de toekomst bijgesteld kan worden. De cijfers liegen er niet om. We hadden dan ook gehoopt dat het college. Dit ook ziet en via een verdieping sessie de raad meeneemt om te kijken van hoe kunnen we daar nog op bijsturen. We vragen nogmaals aan de wethouder om. Ja, om die sessie toch op te zetten. Ja en richting wethouder Van Drunen. Sorry,. U heeft eigenlijk vrijwel geen inbreng gegeven in reactie op de Algemene beschouwingen aan de gestelde vragen misschien niet altijd precies op uw thema's gericht, maar als we kijken naar preventief beleid bij zorg en armoede, waar we toch ook wat kritische kanttekeningen hebben gemaakt, hebben we geen reactie gehoord. Even kijken, dan ga ik over naar de. Moties en amendementen. Uhm, moet ik even kijken dat ik het. Scrollen. Ja uh. De eerste uh motie van de PvdA Kerkrade Jeugd heeft de toekomst. Die steunen we. De tweede en de derde, die dienen we mee in. De vierde motie. Ja, de wethouder ontraadt de motie. Morgen. Onder andere zeggen dat de onderbouwing complex is en dat we te voorkomen dat Kerkrade een stigma krijgt. We willen u uit de droom helpen. Kerkrade heeft helaas een stigma op dit terrein. en om daar vanaf te komen is deze motie opgesteld. Een vergelijkbare motie is in Heerlen aangenomen, ook onder andere door PvdA en het verbaas ons dat dit in Kerkrade nu niet gebeurt. Graag horen we ook van onze collega partijen die tegen de inhoudelijke die tegen deze motie zijn om een. Sorry een inhoudelijke onderbouwing waarom men tegen is. Dan heb ik uh ja, onze eigen moties kan ik overslaan. De motie Moreel Appèl, dat wachten we nog even. Voorzitter, ik heb een interruptie, dus ik zal vanmiddag even. Ben ik. Oh, dan. Wacht even. Ja, de moties kunt u anders vinden. Ja, ik wil het anders. Gewoon de vraag stellen wat het antwoord op de rest van de moties wordt. Ja. Dat is wel een één tweetje tussen jullie twee. Ja, dank u wel. Dat zou jullie zo kunnen uitkomen. Maar meneer Hoost, maak het even kort af. Ja. Even kijken, waar was ik gebleven? Uh ja, uh. De tegemoetkoming chronisch zieken?. Uhm ja, wij zouden dat graag weer willen invoeren. We wisten echter een dekking hiervoor zoals die nu is ingediend. We staan voor grote uitdagingen.. En. Ja, zoals de motie er nu voorligt kunnen we hem in ieder geval niet goed niet steunen. Het zou goed zijn als er gekeken zou worden of er wel weer mogelijkheden toe zijn, maar dan hoort dan wel ook een wat ons betreft een dekking voorstel bij. Acht is ingetrokken. Negen,. Tien en elf. Die kunnen wij niet steunen. We hebben natuurlijk wel een amendement ingediend voor of een voorstel gesteund voor het rekenkameronderzoek naar de Nico Wolters therapie. Die heeft het niet gehaald, dus in die zin kunnen we daar in meevoelen. Maar we steunen deze drie moties niet en motie twaalf van Lokaal Alternatief. Die vinden we prima om te steunen. Dank u wel. Dank u wel dan. Ja, nu. Heb ik een echte interruptie. Echt waar?. Ja, echt. Geen vervolgvragen om nog langer te kunnen rekken. Ik zou ook heel graag doen, maar dat doe ik nu niet. Ik zou het CDA graag willen vragen,

ook nu, als het gaat over de OZB en de dekking. En hoe het CDA denkt hoe realistisch de dekking is om dit weg te halen bij het ambtenarenapparaat dat toch al onder druk staat. En of het CDA zich ervan zeker kan vergewissen dat dit niet tot problemen gaat leiden. Nou, ik ben blij dat u die vraag stelt, meneer Gorissen. Want. Kijk, we hebben natuurlijk de sessie bijgewoond van onze accountant. Die heeft ook gezegd van nou, je moet eigenlijk dat aan het ambtelijk apparaat, die hebben alle handjes nodig wat ons betreft. Maar even populair te zeggen knikken we ook geen mensen uit. Dat is niet de bedoeling, maar je kunt kijken op het moment dat je volop krijgt dat mensen uit dienst treden, enzovoorts. Hoe kun je dan slimmer inzetten? Hoe kun je daar? En dat je daarmee op termijn die zes fte eruit haalt? En we hebben bewust een toevoeging gedaan omdat we vinden dat het voorstel zoals het van de VVD lag niet alleen moet gaan over fte's, maar gewoon in de volle breedte op alle beleidsvelden kijken. Wat kunnen we doen om kosten te besparen?. Mag ik dan vervolgvraag op stellen?. Voorzitter, Zeker. Hoe kun je dan nu al een voorstel steunen als je dan nog moet gaan kijken? En is dit niet gewoon onderdeel van het studiejaar? Is dit niet voor de troepen uitlopen. En wellicht wel dat, maar dan ben ik wel heel benieuwd. Inderdaad wat heet het studiejaar? Kom op, neem dit dan vooral ook mee. En ons amendement is wel bedoeld om. Of waarom Het amendement van de VVD mee indienen en ook steunen is bedoeld om daar ook meer richting aan te geven. Goed, voldoende. De eerste termijn van heeft nog een interruptie op. Op het CDA?. Ja, uiteraard. Ja. Ja, ja. Er is één opmerking die ons triggert en dat is dat het CDA zegt dat er geen dekking voorstel is. En dat hoor ik eigenlijk net mijn buurman ook in mijn oor fluisteren voor dat geld van de chronisch zieken. Maar ik wil iedereen er toch even aan herinneren dat we van de overheid geld krijgen voor de chronisch zieken en als wij daar lantaarnpalen van gaan kopen of gras, of we stoppen het in de jeugdzorg, dat is onze keuze. Maar wat wij de hele tijd zeggen is dat geld wat wij van de overheid krijgen, wat weliswaar niet geoormerkt is en daarom kun je de lantarenpalen van kopen, maar dat wij vinden dat het eerlijk naar die chronisch zieken ook moet. En dat is ons pleidooi. Dus dan is het een beetje kinderachtig dat wij het geld dat al weggegeven wordt door het college, dat wij dan nog een nieuwe bestemming moeten zoeken. Ik weet niet waar het college die gelden van die chronisch zieken heeft ingestopt. Als ik naar de product begroting krijg, zie ik wel dat er 135 nul naar de dagopvang gaat in het algemeen van de WMO. Er zitten natuurlijk ook chronisch zieken bij, maar daar is in ieder geval 135 nul weggeschreven en misschien nog op wel meer potten, maar dat moet het college dan maar beantwoorden. Dus dat is het dekking voorstel. Meneer Hofs. Ja, ik begrijp wat mevrouw Wevers zegt. Alleen het dekking voorstel heeft natuurlijk iets te maken met het verschuiven van geld van de ene plek naar de ander. En daar gaat het hier om. U kunt best gelijk hebben om even bij het voorbeeld van de lantarenpalen te kijken, maar dan zou ik in uw dekking voorstel in uw voorstel graag zien dat u voorstelt om geen nieuwe lantaarnpalen neer te zetten. Om even bij dat voorbeeld te blijven. En dat is wat ik bedoel met het dekking voorstel. Waar halen we het dan weg. Waar het nu eventueel terecht is gekomen?. Zeker. Nou, daar wil ik twee dingen op zeggen. Ten eerste vind ik dat een beetje het paard achter de wagen spannen, want het is het college wat dat geld weggeeft en dan moet ik dat gaan terugzoeken ergens in de begroting. Dat is één. En het tweede is dan ben ik dat even kwijt. Wat wou ik nou daarover zeggen?. Nou, dan kom ik er dan in de tweede termijn wel weer op terug. Hoop ik dat ik dat nog weer mij herinner. Dat was het dan even. Komt er vast nog op straks. Goed, dan hebben we meneer Hofs nog even. Ja, ik wil er even op reageren. Voorzitter. Als het goed is. Dat klopt. Het college maakt een keuze. Die hebben ze in de begroting opgeschreven. Als wij iets anders willen, dan moeten we dat aangeven. Dan moeten we daar ook, vind ik, bij vertellen waar het dan uit betaald moet worden. Wat we dan aan de andere kant niet doen. Daarom doen wij onder andere een amendement indienen en dat zou ik dan ook bij u motie verwachten. Jawel, ik. Heb nog even. Ja, als zelfs uw collega u kunt corrigeren, wie ben ik dan?. Maar zeg het toch maar even, dan kom ik. Weet, ik weet wat ik weer wilde gaan zeggen. Kijk, het college heeft de afgelopen jaren zoveel geld. Overal vandaan weten te plukken voor de REA therapie voor het WMC. Extra geld voor Roda huurverlaging. Ja, ik kan er niks aan doen. Ik geef dat geld niet uit. Dus als het college dat kan zonder. Dat wij dat merken überhaupt, dan denk ik dat ze ook wel iets kunnen vinden om dat geld van die chronisch zieken terug te pakken. En als u wilt, houd ik hem aan. Dan komen we bij de tarieven nota of wanneer dan ook. Erop terug en dan zoek ik een dekking daarvoor. Als dat de reden is waarom de. Tarieven nota gaat uitsluitend over de tarieven. Ergens wel ergens in een commissie, als onze agenda tenminste goedgekeurd wordt dan. Goed, we zijn aan het eerste van aan het einde van de eerste termijn, dus ik stel voor dat wij doorgaan met de reactie van het college op een paar dingen die zo nog te berde gebracht zijn. We zijn 1.00u onderweg, dus we kunnen best nog wel even, toch? Ja, goed zo. We doen dezelfde volgorde als net wethouder Paas. Ja. Dank u wel, voorzitter. Uhm, ik zal maar meteen. Beginnen met de motie van de chronisch zieken en de de SP. Evenals voorgaande jaren komt terug op die in 2018 afgeschafte bijdrage van aan de Wtcg gelden. Maar de redenen en de argumenten waarom deze bijdrage destijds is geëindigd zijn echter nog steeds relevant. Herinvoering vraagt een structurele budgettaire ruimte van € 800.000 en deze is misschien. Mede gezien de nog openstaande budgettaire ruimte. Is die ook nu weer aanwezig. Ik raak er meteen even op in. De SP maakte de opmerking wij komen 6 miljoen

tekort. En die opmerking klopt. Alleen wij hebben die 6 miljoen. We hebben de begroting sluitend gemaakt door 6 miljoen van de aan de reserves te onttrekken en daar is die reserve ook voor. Dus wat wij doen is ook precies dat in in, zoals de provincie ook voorschrijft. Wij doen dus geen gekke dingen. We hadden een tekort, maar daar hebben we reserves tegenover gezet en daar is niks mis mee. Dat mag ook. Maar als ik als al. Als ik al aan de reserves aan t snoepen ben, laat ik het zo maar uitdrukken. En ik moet ook nog eens € 800.000 ergens vandaan halen waar geen geen tegenprestatie tegenover staat, geen dekking tegenover staat. Dan wordt het lastig dat dat gaat gewoon niet lukken. Ik kan het niet. Ik kan het niet anders maken. Dus mijn voorstel zou zijn in ieder geval om die motie niet aan te duwen, want het geld is er gewoon niet. Dan over de zelf, het de het moreel appèl, zelfredzaamheid,. Ja eigenlijk. Eigenlijk kan en mag. De gemeente mag geen onderscheid maken in inkomen, ook niet vragen naar inkomen en refereren aan inkomen. En ja, dan is het altijd lastig. Het is een het is een rijks regeling. Het is inkomenspolitiek die op landelijk niveau uitgevoerd worden. Als wij hier daar van afwijken ook. Ook onder het motto ja nee. Ook onder het motto van wij kunnen het toch vragen aan de mensen of ze dat willen doen. Je vraagt iets en je weet dat dat wat je vraagt van de mensen niet conform de wet is. Dat is niet handig. Je zegt eigenlijk van ja beste mensen, doe er maar afstand van de wet. Volgens de wet mogen we dat niet doen, maar we doen het toch. Dat is toch raar? Ik Ik zou in ieder geval dat die die motie afwijzen.. Dan heb ik nog Moet ik nog even? Uhm. Het CDA vroeg of wij kunnen instemmen met de keuze om de raad in een vroeg stadium keuzemogelijkheden te geven. Dat hangt samen met het ja zullen we ook doen via de financiële commissie. Daar zijn ook afspraken over gemaakt en dat uh dat komt helemaal goed. We zullen ook die heldere visie ontwikkelen en u vraagt kunt u ervoor zorgen dat de burgers niet financieel geraakt worden? Ja. Vraagt u mij dat nou niet, want ik ik kan niet in de in de glazenbol kijken wat de financiële ontwikkelingen in de toekomst worden. Ik kan het niet beloven. Het is wel het streven. Laten we het voorzieningenniveau op hetzelfde peil proberen te houden. Hebben we ook dit jaar geprobeerd. Laten we de burgers niet meer geld dan onnodig betalen of iets afnemen wat zou hebben. Dan had ik nog een. Een vraag van Burgerbelangen of wij, de ouderen die die. Of we de WMO consulenten in kunnen zetten om te ondersteunen bij ouderen die naar een andere woning over willen gaan? En die toezegging, die doe ik. Ik zal het met de afdeling bespreken en ik denk wel dat er mogelijkheden toe zijn. En ten aanzien nog van van wat mij dan nog invalt. U heeft een kwartier als college. Wablief?. U heeft een kwartier met zijn allen. Oh sorry, dan. Niet dat u straks onderling ruzie heeft. Dat. Nee, nee, nee, u is goed. Dank u wel, voorzitter. Zo zijn ze gelijk onder de indruk. Dat is normaal ook niet zo, maar goed. Mag ik nu beginnen of. Dit gaat van u?. Jazeker, De heer Hoost had een een en die vond mij dat ik te weinig sprak in deze. Maar goed op. Als ik geen vragen krijg, hoef ik niet te antwoorden en mij is niks gevraagd. Ik heb geen motie van wantrouwen tegen mij en dus. Dat kan nog komen natuurlijk. Ja, maar u hebt waarschijnlijk de verkeerde portefeuillehouder voor zich, want armoedebeleid gaat over mijn buurman. Waar ik wel wil aan te wonen is de vraag van de PvdA en het gaat namelijk over. Over de jeugdzorg en of ik me daar zorgen over maken. Wat u zou kunnen betekenen voor mij, of eigenlijk voor onze kinderen. Ik maak me hele grote zorgen over de jeugdzorg en met name over grote bedrijven. Grote instellingen die allemaal op omkiepen staan. U wordt daar regelmatig door mij op de hoogte van gehouden. Die grote organisaties hebben dat op dit moment zeer moeilijk. en het. Waar ik me ook zorgen over maak stel dat er een aantal omvallen. Wat er dan overblijft. En het zijn dan ook nog grotere organisaties die een soort monopoliepositie hebben. En. Daar moeten wij ook mee gaan dealen. We blijven namelijk verantwoordelijk voor de continue continuïteit in de jeugdzorg. Dat is de zware jeugdzorg. Wat betreft de ambulante jeugdzorg kan ik u vertellen dat we op dit moment. Veel samenwerken met de Parkstad gemeentes. Wij zitten regelmatig bij elkaar en proberen zo van elkaar te leren. Eén van die leermomenten is dat wij. Ons werk iets anders gaan inrichten. Daar worden we binnenkort over geïnformeerd. En dan komt er ook nog een informatiesessie over. Uhm, even kijken. Oké, maar in ieder geval,. Waar u mij kunt mee kunt helpen is dat we maximaal zullen inzetten op preventie. We moeten zorgen dat die kinderen niet in de zorg terecht zorgtraject wonen, daar wil ik het even op dit moment bij laten. Ja, voorzitter. Blijkbaar hebben wij een vraag gemist over armoede. Dan is dat. Helaas fout gegaan. Maar mevrouw Wevers zei net ook al dingen gaan af en toe gewoon een keer mis. Dus we zullen het herstellen en u krijgt dat antwoord nog een keer. Voorzitter, dan wil ik even reageren op de stelling van de SP dat ik niet de antwoorden gegeven heb, zij zoals zij dat wensen. Maar de heer Charlier, die heeft het perfect weergegeven. Deze raad heeft een democratisch besluit genomen en daarmee is de zaak afgehandeld en beschouw ik dan ook de Nico Woltjer therapie als attractor. Dank je wel. Voor mij twee hele korte punten, één dus alle twee van de heer Hofs. Er werd opmerking van gemaakt Bedrijven gaan weg. Dat daar maakt u zich zorgen over. Ik kan u die zorgen wel wegnemen, want de de. Waar die bedrijven weggaan, daar komen echt betere bedrijven terug met gigantische investerings volumes en ook veel meer arbeid. Dus die zorgen kan ik u echt wegnemen. Wat betreft de vitrage, ja dat is een is een stroef proces. U weet wel dat wij als er niks zijn absoluut niet blij met dat proces. Dus wij, we hebben ons ook. Vaak zijn we teleurgesteld geweest dat we dachten we zijn eruit en we waren er niet uit. Maar ik heb er nu wel weer vertrouwen in dat we weer op korte

termijn echter uit gaan komen. Dus het is een proces van vallen en opstaan. Maar het resultaat als het er eenmaal is, ja gaat er gaat er wel zijn. Voorzitter, Ben ik nog? Ja, ja, dat mag. Voorzitter. Twee vragen door SP om te beantwoorden. Eerst weer terugkomen op de actualisatie van het van de programma's. Ik heb in eerste termijn aan de. Locomotief gedacht. Sorry dat wij in Q1 komen met een actualisatie evaluatie en de programma's die nu lopen en of aantonen over. Daar zijn ze hard mee bezig om dat in Q1 met u te delen. Dan even terug. Voor het recht zetten we u vijf ton die wij voor het programma hebben uitgezet in beginsel. We hebben voor de provincie hebben opgekregen om tien jaar lang een bepaald bedrag uit te zetten en die tien jaar lang zijn we nu afgelopen. Dat was 1,2 miljoen. In beginsel heeft de raad toestemming gegeven die vijf ton en die € 500 was bedoeld voor projecten voor de opslag van de GBT scholen onder andere. Dat was zo'n bedrag. Even nadenken, € 330 mee gemoeid zijn wel bekostigd om dat opstart te maken om door te kunnen zetten. Dat is nou eenmaal zo. Het was geen doorlopende structurele oplossing, ook niet die voor gevraagde was incidenteel geld voor één of twee keer in te zetten. Was toen in de raad voorgesteld. Raadsbesluit. Dan even terug naar BMC. Ik wil ontkrachten dat we niet een regierol hebben. We zijn wel een change en we hebben. Binnenkort hebben we het college een besluit over de aanvraag van de subsidie voor komend jaar tussen jaar. En dan kom ik vandaan als het besluit gevallen is, dan gaan we wel bij u terugkomen om u te informeren. Niet meer dan dat. En we willen alleen maar vooruit kijken. Dat de wereld er 26 het jubileumjaar fatsoenlijk op de op de op de poten gezet kan worden, daar zal ik zeggen even door. Ja. Ja, voorzitter. Dank u wel. De VVD. Vroeg waarom we nog steeds een hoge werkdruk. Hebben en dat heeft. Er alles mee te maken dat onze ambities nog steeds heel groot zijn en wij heel veel realiseren. En dat is ook compleet conform het coalitieakkoord dat mede ondertekend is door de VVD. Dan het CDA dus over de woningen. Cijfers van de woning, toevoegingen. Die zullen we aanleveren. Dat is het verzoek. En ook de vraag naar meer dure koop en appartementen. Ja, dat is lange termijn ook iets waar we op koersen. En ik heb alleen aan willen geven dat we ook op korte termijn al concreet met wat locaties bezig zijn. Maar dat zit volledig daarin en zul je ook zien in de cijfers. Dus ik denk dat we ook de cijfers voor de nog langere termijn er ook meteen bij zetten en dan hoop ik dat u daarmee een goed beeld krijgt. En mocht dat onvoldoende zijn, dan kunt u daar altijd met mijn opvolger over hebben. Dank u wel. Dank u wel. Dan is dat de beantwoording van het college in Na uw eerste termijn kijken we even aan of u even behoefte heeft aan een korte schorsing. Ik zie mensen knikken. Gemengde Ja, de meerderheid toch wel tien minuutjes voldoende. Hoe laat is het nu? Moet het wel goed afspreken? 20.00u? Veertig begin ik gewoon. Ja, dus. Ik begin dan ook echt. Meneer Vincke. Even wachten, nog even wachten. Meneer Vink heeft nog een vraag. Ik dacht dat meneer Kroeze pas om 9.00u terug zal zijn. Ja, maar we gaan gewoon door met de vergaderingen. Na. Twintig of veertig gaan we terug. Welkom terug. Ik heropen de vergadering. We zijn aan het begin van de tweede termijn. die is 5 minuten per fractie en ik kijk even dat u ook. Gewijzigde moties en amendementen misschien even kenbaar maakt voordat wij de tweede termijn beginnen. Anders wordt het heel chaotisch. Kijk nou maar even naar de fractie van de SP. U dient een motie in over de WTCG. Ja precies. U weet al waar ik naartoe wil. We trekken deze motie in en we pakken de tekst van vorig jaar van de motie en die dienen we dit jaar in. Ja. Gaan we zo doen. Heeft u die? Ja, die kunnen we vast nog uit het systeem halen. Ja, prima. Dan hebben we al twee medestanders daar. Ja, ik snap dat u nu al gaat werven, maar dat doet u maar mooi in de tweede termijn zelf. Ja, oké, oké. Geen andere gewijzigde moties. Amendementen. Dan is dat het enige. En dan zijn wij bij de tweede termijn en dan begin ik bij de SP. 5 minuten. Dank u wel, voorzitter. Wij splitsen een beetje in een klein beetje en klein beetje. Ja, ik wil eerst terugkomen op wat wethouder Paas zei over onze motie voor een moreel appèl. Ik kan me niet herinneren dat er in de wet staat dat je niks van burgers vrijwillig mag vragen. En dat is ook zo. Geen inkomenspolitiek bedrijven want je verplicht mensen tot niks. Wij vragen burgers om zelf te kijken of ze iets kunnen missen en dat kunnen ze ook zelf bepalen. In de wet staat helemaal niet dat het verboden is mensen te laten nadenken of ze vrijwillig door middel van het afzien van hun wettelijk recht op een hulpmiddel, financieel willen bijdragen aan de gemeenschap. Dit is de hoogste vorm van burgerparticipatie en dit is geen oproep om mensen te dwingen of ook geen buiten wettelijke oproep. Dat wil ik toch even duidelijk hebben. Dan wil ik nog even een vraag stellen aan wethouder Weijers. Die zei De woningen in het midden en hogere segment. Zijn we het natuurlijk helemaal mee eens dat die er meer moeten komen. Maar ik hoorde de wethouder ook zeggen en de sociale huurwoningen worden met eenderde afgebouwd. Het kan toch niet zo zijn dat midden en hoge segment ten koste gaat van de sociale huurwoning? Maar dat hoor ik dan graag als ik dat verkeerd begrepen heb. Het zou best kunnen, dus dan hoor ik dat graag. Ik reageer even op een paar moties en de rest doet Karin. Ja, de motie van ons, daar hoef ik niks over te zeggen. De motie van Lokaal Alternatief. We vinden dit zo'n moeilijk punt, voorzitter. Want. Dialect, het Limburgs en dit als pilot gemeente. Ja, dat vind ik toch wel iets. Want Kerkrade wijkt wel af in dialect van andere gemeentes en dat weten we allemaal. We zijn daar niet te verstaan in Venlo, maar Venlo verstaat ons. Wij verstaan Venlo ook niet, maar om een pilot gemeente te pakken voor het Limburgs, ja, wat is het Limburgs? Dat vraag ik me steeds vaker af. Iedere gemeente heeft zijn eigen dialect en ik denk dat we eens moeten discussiëren, want ik

begrijp het dan niet goed. Wat we nou eigenlijk wel het soort dialect? Ja, voor hoeveel dialecten gaat dat? Dus daar heb ik toch nog een vraag over aan Lokaal Alternatief. De motie. Van de PvdA, die doet. Karin, De moties van het CDA kunnen we allemaal steunen. Ja, en van de VVD ook, maar die moet nog terugkomen. Ik weet niet wat die gaan doen, maar we hadden afgesproken dat we die mee in zouden dienen. Maar ik weet het niet. Misschien komt er nog een wijziging. Voorzitter, dus dat kan ik niet zeggen. Tot zover mijn inbreng. Ja voorzitter,. Even over het WMC. Daar begin ik even mee, want dat we komen daarvoor met een motie binnenkort in de commissie BNS, dus dan laat ik het daar bij. Ten aanzien van wethouder Weijers ja sorry, maar wethouder, misschien moet u. Onze vraag is eigenlijk leef gewoon de financiële verordening, maar doe gewoon wat daarin staat. En dat betekent eigenlijk dat u, voordat u ging aanbesteden voor die twee 2,2 miljoen voor verduurzaming. Al naar de raad had moeten komen met een ontwerpbesluit. En dat, en dat moet u nog steeds. Dus wij verwachten wel dat u dat gewoon gaat doen. Het is aan de raad om een dergelijk groot bedrag uit te geven en het is aan de raad om te beslissen of wij dat daarvoor over hebben voor die verduurzaming. Misschien willen we wel wat anders, of misschien zeggen we wel als raad. Nou, het is wel een goed idee, maar we doen het een jaar later. Ik zeg maar wat, maar het is wel aan u dat u dat komt vragen en niet dat u dat een beetje zelf gaat lopen beslissen. Ten aanzien van de VVD ja die is het niet, maar daar wou ik toch wel iets kritisch zeggen, want anders wordt het veel te close tussen de SP en de VVD. En ons kritische vraag is dan ja. De VVD stelt in haar betoog dat ze heel kritisch zijn op elke euro die er wordt uitgegeven. En onze vraag is dan nou, waarom heeft u dan niet onze motie voor het rekenkameronderzoek van Nico Woltjer Walter gesteund, want dat is toch een flagrante schending van geld uitgeverij geweest. En dat geldt eigenlijk ook voor de andere kwesties. Dan de moties van de Partij van de Arbeid. We zijn het eens met Lokaal Alternatief, dacht ik, dat die dat zeiden. De eerste motie over Limburg Gezond Vooruit, dat is een project. We zullen eerst maar eens afwachten wat daar gebeurt. De tweede jongerenparticipatie via het onderwijs. Daarin zijn we toch weer met de VVD eens. Dat is een taak van de overheid. Dat is geen taak van de overheid, dat moeten we aan het onderwijs zelf overlaten. En het lijkt me prima dat we tegen het boe zeggen, maar dat weten ze al lang, dat ze natuurlijk hier langs kunnen komen. En dan de laatste motie steunen. Voorzitter, mag ik interrumperen?. Dat mag in tweede termijn. Ja ja, ik ga het niet van uw tijd af hoor. Kijk maar niet nog 2 seconden. Ik doe weer hetzelfde. Ik wil de extra tijd. We gaan, Meneer Gorissen?. Ja, ik zou de SP willen vragen als een willekeurige basisschool ervoor open staat om de lokale democratie samen met de raad en de griffie nader te verdiepen om daarover in gesprek te gaan met de kinderen. Wat is dat nou, een gemeenteraad? Zou de SP samen met enkele andere raadsleden die daar interesse in hebben dan daar langs willen gaan? En is het niet zinvol om dit soort projecten dan onderling structureler op te zetten?. Voorzitter Ja, hoe charmant ik dat ook vind, ik zou dat natuurlijk best willen. En ik denk dat het heel goed is. Misschien dat een paar raadsleden eens een keer een les gaan doen bij het Martin Buber. Vind ik prima werk, zou ik graag aan mee willen doen zelfs. Maar in feite zijn dergelijke projecten worden al op scholen gegeven. Burgerschap is gewoon een verplicht onderdeel daarvan. Dus als docenten zeggen van goh, kom eens langs en kunnen jullie wat doen, graag, dan staan we vooraan te popelen om die les te geven. Ik heb tenslotte niet voor niks jarenlang politieke filosofie gegeven. Maar om dat nou in emotie zou vast te leggen, dat vinden we toch iets anders. Dus in die zin. Daarom steunen we dat niet en willen we gewoon het initiatief bij het onderwijs zelf laten. Want misschien gaan ze wel liever met Maastrichtse of Sittardse docenten of raadsleden aan de gang. Heel jammer voor ons, maar dat is wel de keuze van de onderwijsinstellingen hier dan dus. En dan even moeten we toch? Ja, ik hoop dat ik dat nog even kan zeggen. Waarom we die motie over die burgerparticipatie niet steunen, want we begrijpen die motie gewoon niet goed. Kinderen zijn toch ook burgers? Dus waarom moet dat kopje veranderd worden? En ja, ik zie ook niet in waarom we dat moeten evalueren, want het is niet aan ons de raad. Ik neem aan dat dat zij dat zelf allemaal prima kunnen evalueren. De kinderraad zelf en daar plannen over maken hoe ze verder willen willen. Als de kinderraad of de jongerenraad ondersteuning wil of een vraag heeft aan ons, zijn we graag bereid van alles te doen. Maar ja, om nou zelf dat allemaal te gaan lopen organiseren, dat lijkt ons echt niet nodig. Dus dat was dank u wel. Toch weer een interruptie voorzitter. Gaat die gang. Hoe serieus neemt de SP, de kinderraad en de jongerenraad als we daar niet proactief mee omgaan?. Hoe serieus neemt de SP, de kinderraad, de jongerenraad als we niet proactief ermee omgaan? Vragen of we dingen kunnen betekenen voor ze en alleen maar afwachten of ze misschien zelf met iets komen?. Ja kijk, je kunt wel behoeftes gaan lopen kweken. Dat zou ook kunnen als zij zeggen van nou, er moet een beetje meer gestimuleerd worden dat we de jongerenraad hebben en de kinderraad. Maar volgens mij gaat het hartstikke goed. Ik heb geen vragen gehoord van help ons met ja, met het in stand houden ervan. Ik heb het idee dat ze dat prima allemaal zelf kunnen. Als ze wel ondersteuning nodig hebben dan hoor ik het graag en dan zijn we altijd bereid om mee te helpen. Voldoende dank u wel. Dan gaan we naar de tweede termijn van Lokaal Alternatief. Ja, ik wil graag ingaan op de vraag van mevrouw Looman Wat is een pilot gemeente voor de provincie als het gaat om de Limburgse taal? De provincie heeft uitgesproken dat zij de Limburgse taal actief wil promoten en dat zij daarvoor op zoek is naar

gemeentes die die promotie van het dialect wil ondersteunen en projecten wil doen om te bekijken. Hoe kun je dat nu beter vormgeven binnen een gemeente? En het gaat niet om over welk dialect dat is, maar een dialect in een gemeente. Daar wil ik graag op reageren. Ja, ja, ja, dan kunnen we wel de motie steunen. Hoe u het nou vertaalt? Prima. Dank u wel. Dat was ook een mooie ambitie zijn om heel Limburg en Kerkrade te leren. Maar goed, Dat pakken we nog een andere keer. Oh, ik zie mevrouw weer van stal kijken. Oh god, alsjeblieft niet. Ik denk dat we die vraag bij vrouwen zo neer kunnen leggen. Zullen we even wat aanheffen straks? Goed, we gaan serieus verder. We hadden niks verder voor de tweede termijn. Dank u. Dank u wel. Dat is kort en krachtig. Partij van de Arbeid. Ja, voorzitter, ik wil even terugkomen op onze moties, Te beginnen met de motie Limburg gezond Vooruit. Ik wil een misverstand uit de wereld helpen dat dit hetzelfde zou zijn als vier, maar dan in een ander jasje, want dat zou raar zijn om dat te gaan dubbelen. De bedoeling is nou juist. Om gezamenlijk als hele provincie een vuist te maken waar we in Zuid Limburg al op weg zijn met bijvoorbeeld trendbreuk om die vuist op Limburgse schaal te gaan maken met de investering die de provincie doet. Een investering van een half miljoen om te kijken wat voor budget kunnen we in Den Haag losweken? Wat voor budget is er misschien in Brussel te halen? En wat wij vinden is dan moet je visie en vooruitschuiven om vooral te gebruiken, maar niet dubbelen. Een van de dingen in die motie is bijvoorbeeld en dat heb ik net ook al gezegd de zorg, arbeidsmarkt. En of het nou gaat om de kleine lokale arbeidsmarkt voor de wat kleinere thuiszorg, of het gaat om ziekenhuispersoneel is voor mij irrelevant. Overal staat het personeel onder druk en de arbeidsmarkt. Iedereen heeft handjes tekort. Het is overigens ook een leuk bruggetje. Dadelijk naar moeten we eigenlijk zelf nu al in ons eigen vlees gaan snijden, maar dat even terzijde en daar is het relevant voor. Dus wat ons betreft is het absoluut aanvullend en overstijgend aan visie staat los van het feit dat we behoefte hebben aan veel meer inzicht in wie. Maar dat is een hele andere kwestie. En. Dus dat als toelichting op onze motie. Dan de motie van de SP over. Het al dan niet gebruik maken van de WMO. De oproep om zorgvuldig om te gaan met gemeenschapsgeld is niet iets dat tegen de bedoeling is van de wetgever. Het is geen wettelijke plicht om van een voorziening gebruik te maken. Het is een recht en een recht. Dan mag je altijd zelf kiezen als burger en het kan altijd goed zijn om te reflecteren bij je burger. Luister. De gemeentelijke financiën staan onder druk. Je hebt daar recht op. Je mag dat gewoon doen. Maar het is misschien goed als iemand dat weten kan die zelf een overweging maken. Of heb ik niks mee te maken. Ik heb daar recht op, dus ik pak het OV. Wat goed dat ik dat nu weet. Misschien denk ik eens twee keer na en doe ik het niet. Daar is volgens mij niks mis mee. En er is een politieke keuze of je dat wel of niet doet. Voor ons hoeven we niet met drie uitgewerkte plannen en een communicatieafdeling hier aan werkverschaffing te doen voor de afdeling communicatie. Daar hebben we meer dan genoeg ander werk voor. Wat ons betreft is het wel zo dat we. Achter de oproep zelf kunnen staan. Even kijken dan. Even een vraag dan. Kijk, waarom hebben we gezegd met een plan? Ja, het moet toch een beetje netjes op de website komen of ergens gepubliceerd worden. Het feit dat wij dat hier nu in de raad zeggen ja, hartstikke goed. Initiatieven zijn het ermee eens en we doen er verder niks mee. Ja, dat kan niet. En ik? Ik denk dat hoeft geen eindeloze hoeveelheid te zijn, maar gewoon een paar varianten. Bijvoorbeeld de titel. Misschien. Denkt het bureau Communicatie. Nou, die titel schrikt mensen af. Ik ben geen communicatiedeskundige, dus dat kan je beter zus noemen of zo noemen. En nou en dat dat dan ergens komt en in de Hallo en de Viva of weet ik veel waar het allemaal in in kan verschijnen en op welke site dan. Nou, daarom moet er iemand van de communicatie eventjes naar kijken. Dat is eigenlijk het enige. Niet een uitgebreid plan van dertig pagina's. Zo bedoelen we dat niet. Ja, zo lezen we de motie wel. Dat wordt om drie verschillende varianten gevraagd. En als er dan drie woordkeuzes en een titel gaat, dan lijkt me dat heel raar om dat op die manier in de motie te zetten. Wij staan achter de oproep om die te doen, maar het is vervolgens aan communicatie hoe ze dat doen of ze doen. En daarnaast kunnen wij als partijen afzonderlijk via onze eigen kanalen prima communiceren welke motie in de raad al dan niet aanneemt. Dus daarin zien we dus wel iets in de oproep, maar niet iets. En die die die dat wegleggen bij de afdeling communicatie. En tot slot, voorzitter, wil ik dan nog even reflecteren op het amendement dat is ingediend door een fractie die hier niet meer aanwezig is en misschien ook niet meer aanwezig zal zijn. Ik vind dit een hele rare gang van zaken. Liefst zou ik wachten totdat die fractie hier aanwezig is om gewoon met elkaar het debat aan te gaan. Dat is nu onmogelijk. Ik vind het een onfatsoenlijk amendement, maar dat is mijn politieke mening en dat is niet de mening van de indiener. Dat is prima om het debat over aan te gaan, maar door zo'n cruciale ingreep in de begroting hier op tafel te leggen en vervolgens in het debat zelf niet aanwezig kunnen zijn, wetende dat je ook niet bij de besluitvorming aanwezig kunt zijn. Ik weet ook niet wat de VVD dadelijk met de begroting zelf wil en of ze daar iets mee willen. Ik kan niet reageren op de kritiek die is geuit op onze moties. Ik vind dat een hele onfatsoenlijke gang van zaken en dat wil ik dan op zijn minst hier geuit hebben. Verder. Helaas kan ik het debat niet aangaan. Voorzitter, ik heb een vraag aan meneer. Als je dus. Wat moet betreft vind je het goed als we het onderste deel gewoon weglaten? Of het communicatiebureau opdracht geven? Of een verzoek doen aan het communicatiebureau om een tekst te maken om die te publiceren? Als ik dat goed begrijp. En hij heeft het zo geformuleerd dat er een oproep

moet komen en dat die communicatie die oproep uitvoert, maar niet dat dat nog een keer terugkomt naar de raad. Prima, daar kunnen we de motie op aanpassen. Maar we. Kunnen niet zonder. Dan vraag ik u vriendelijk om de motie even aan te passen. Tekstueel. Anders krijgen we dadelijk een hele Babylonische spraakverwarring en wordt er iets van de organisatie verwacht wat niet duidelijk geformuleerd is. Dus kijk even of u dat ondertussen kunt doen of anders schors we even een paar minuutjes een paar minuutjes. Dat wordt dan. Eigenlijk zoiets in de zin van dat de raad, de afdeling communicatie eigenlijk de wethouder vraagt om dit via de afdeling communicatie een keer met een boodschap te laten landen of zoiets. Ja, prima, dat is niet onze bedoeling om daar onnodig tijd op het stadskantoor aan te laten vreten als er andere dingen liggen te wachten. Want we weten hoe de werkdruk overal is. Het gaat meer om de politieke stellingname. Die kunnen wij ook samen uitdragen. Kijk even dat we gewijzigde emotie van u publiceren dadelijk. Ja, dat is het beste. Dank u wel. Dan nog een interruptie. Toch wel ja, over dit. Want dat OZB, dat zouden wij ook mee indienen samen met de VVD. Dus als meneer Gorissen problemen heeft dat de VVD er niet is. Ik ben het met hem eens dat dat een beetje onfatsoenlijk is, maar ja, wij kunnen dat ook. Als u nog vragen heeft, kunt u ook met ons. Gaat u nu VVD beleid oké ja, verdedigen. Als. Als u. Nee?. Nou, het is toch onze motie? Wij dienen toch mee in. Ja, maar wij kunnen niet antwoorden voor en voor de. Nee, ik kan nee, sorry dat. Ik ga natuurlijk geen antwoord geven voor de VVD. Dat snapt u natuurlijk ook wel. Ik antwoord namens de SP. Wij vinden dat dat het kan op deze manier. Wij hebben al gezegd qua personeel dat hier een taakstelling komt van 1%. Er komen misschien nog andere potjes die we daar. Daar komen we dan nog wel op terug, waar het ook uit kan. Maar. Als er een taakstelling komt van 1% op de. Personeel, dan kan dat op de manier zoals het CDA net heeft uitgelegd, met natuurlijk verloop plus gewoon wat efficiënter te werken. Er zijn allerlei mogelijkheden. Wij zitten vrij hoog als we dat vergelijken met landelijk, dus dat moet kunnen. Wat we. Hier van het ambtelijk apparaat vragen en dus dat is ons antwoord en dus de suggestie dat wij de ambtenarij allemaal onder druk zetten en bla bla bla en dat het schandalig is. Ja, die werpen wij van ons, dat is niet aan de orde. Is het grappig? Oké. Goed. Voorzitter. Ik heb gehoord, maar ik zou toch even willen reageren op de VVD, sp. Heel flauw, ik weet het, maar ik kon het niet laten. In navolging van de eerdere beraadslaging. Wij denken dat het niet kan. Want als je nu gaat vooruit kijken naar hoe je mogelijk een taakstelling zou kunnen vervullen, ben je al deels onderweg in het jaar. Dat is onfatsoenlijk begroten. Ik vraag me ook af of de provincie daarin zomaar meegaat. Dit is onderdeel van het studiejaar en dit zal ongetwijfeld een van de knoppen zijn die daarin naar voren gaat komen om aan te gaan draaien. Dat vinden wij nu nog prettig. Prematuur. Dat is nu vooral iets roepen terwijl er hard wordt gewerkt. Ja, maar dit was een antwoord op een interruptie. Ja, maar dan moet die wel meehelpen. Ja nee, maar. Dat vinden wij niet, niet fatsoenlijk. Er wordt achter de schermen hard gewerkt om die keuzes in kaart te brengen. Om daar dan nu dan lukraak iets uit te gaan halen omdat het gewoon heel makkelijk is om te roepen ja, eigen vlees, heel makkelijk, daar gaan we gewoon niet in mee. Goed, u wordt het daar niet over eens. Ik ga naar de fractie van. Ons Kerkrade. Nee. Zo langzamerhand komt het moment dat we echt moeten gaan opletten. Ons Kerkrade. Ja zelfs de SP en de VVD door elkaar als maffia. Dat ik de villa ga betalen. En even nog snel over de VVD moties waar de SP net over had. Ja, we hebben een ambitieniveau en de accountant heeft ook al een winstwaarschuwing afgegeven. Kijk of je de handjes ook hebt van wat je wil gaan doen. Ja, als je dan zegt van ja dat willen wij gaan doen, maar we gaan er een paar uitgooien. Het is natuurlijk een beetje een tegenstrijdigheid. Even de motie van de SP. Als we over de aardbeien hebben. Uh, even de motie over SP moraal moreel appèl. We stonden op bestaan daar ook achter in het kader van wij hebben ook liever een inkomensafhankelijke voorkeur voor die WMO, maar die is nou eenmaal niet. Dus als je een appèl doet op mensen van nou kijk even of je het zelf nodig hebt of niet. Uhm tuurlijk kunnen het mensen zijn met een dikke beurs, maar als ze veel onkosten hebben kunnen ze misschien toch zeggen van ja ik ga er toch een appèl op doen. Maar misschien ook mensen die zeggen van ja ik ga eens even kijken of dat of dat wel moet of niet, of je dat een hele hele afdeling communicatie op moet tuigen, vragen wij ons af. Sterker nog, als er partijen zijn die het niet steunen, want dit is een appèl van de raad. Dit is niet van college. Dus ook wat net gezegd wordt van we gaan het college vragen om die opdracht te geven. Lijkt mij niet. Het is aan de PvdA raad, dat moet je zelf zelf gaan optuigen. Als dat dan een gedeelte van de raad of een partij van de raad het niet steunt, kun je natuurlijk ook niet als raad naar buiten toe zeggen van wij doen het appèl op jullie. Dan moet je dat als partijen doen die dat steunen en dan is mijn optie van betaal dan ook als partijen die dit steunen die krant artikel. Want ik kan hier dan ook niet op de gemeentewebsite zetten want dat is niet de raad die het doet als partijen het niet steunen. Als er niet unaniem is he bedoel ik dat. Dat is mijn. Dat is mijn handreiking van doe het dan met de partijen die het wel steunen en laat de partij die niet steunen erbuiten. Want stel een partij steunt het niet, dan zullen we natuurlijk zeggen jullie doen een krant artikel, maar dan sta ik niet achter. Dat is niet des raads. Ja, ik had er wel een vraag over, want normaal is een meerderheid van de raad. Is de raad. Een voorstel, dat snap. Ik, maar we gaan u als raad een appel doen. Ja, maar die raad is niet unaniem. Dat ziet u toch?. Maar u maakt het wel heel erg ingewikkeld. Dames en heren, in de verhoudingen die we met elkaar hebben als de raad een besluit, of dat

nou alle partijen zijn of een paar. Een meerderheidsbesluit is een besluit en dan kan het via de gemeente Kerkrade gecommuniceerd worden. Want u heeft eerder in uw communicatietraject en ontwikkeltraject gezegd dat u als raad niet apart wilt communiceren. Dan zou u dat wel gaan doen. Dus ik zou het niet moeilijker maken dan het is. Als vanavond een meerderheid van de raad besluit dat dit moreel appel gedaan moet worden via een oproep, dan is dat een oproep vanuit de gemeenteraad die via de gemeente Kerkrade kanalen gedaan kan worden. Ik zeg het maar even. Ja, dat. Kan. Mijn optie is betaal het aan het gene die die het wel steunen en laat je het college erbuiten dan doe je dat puur als raadsfracties dat de raad ben. U mag altijd positief bedoeld trouwens. Ja, wat ik daar. Wat ik daar op wil zeggen is het volgende. Kijk, ons ging het er nou om dat we als gemeente dat zeggen? Dus dat betekent dat we als raad geheel niet als een paar politieke partijen oproep doen. Kan ook. Maar het is natuurlijk veel krachtiger als wij als gemeente zeggen Beste mensen, denk nou even na voordat je een beroep doet op de WMO. Dat is het enige. Hoe moeilijk en moeilijk, makkelijker kan het niet. Dat heb ik net samengevat. Dus als de raad vanavond u motie die nog gewijzigd wordt steunt, dan is dat een besluit en dan krijgt het. College de opdracht om dat via de afdeling communicatie te laten landen. Tenzij ons Kerkrade een ander voorstel doet. Voorstellen heb ik lanceert doe het als partijen die het steunen en doe het dan zelf. Laat het college naar buiten. Regel het zelf en zet het zelf in de krant van dit is ons appèl. En degenen die het niet steunen zitten er ook niet bij, want die staan er ook niet achter op dat moment. Daarover die motie over gaat. Mag ik toch even aanvullen. Hier op de suggestie van meneer Crossover. Ik denk dat het goed is dat we de voorzitter volgen in en in het in het besluit en zeggen van ja als er al een raadsbesluit is, dan is dat een raadsbesluit. Ik kan het ook omdraaien. Als je het er als partij niet mee eens bent, ligt het die legitiem. Is het vrij voor je om in je eigen kanalen te communiceren, te adverteren of wat dan ook? Dat er wel eens een raadsbesluit is wat jullie overwegingen anders zouden zijn geweest?. Ja. Dat kan. Wij gaan mee met het met het. Met de motie alleen ook het PvdA, zij moeten het zo groot optuigen, vragen wij ons ook af te stemmen. Kan één van. Gesprekken, maar daar wordt die al gewijzigd. Ja dus hij wordt al gewijzigd. Ja, hoe lang heb ik nou de motie? Weten ze geen. Ja, dat hebben jullie omgeturnd naar vorig jaar. Is er een andere toon omdat we die al die jaren hebben gesteund vanuit de oppositie doen de heer Rozema en ik dat ook. Deze keer de heer Struve en de heer. Vleugels niet vragen. Wat ik wel nog erbij heb is CDA heb ik net nagekeken. 2021 2223 steunt de motie niet. Nu komt dezelfde motie van 23 en steunen ze wel. Mijn vraag is wat is daar veranderd?. Ja dan dank je wel, daar kunnen we op reageren. We hebben daar nog net geen antwoord op gegeven omdat we nog wachten op het antwoord van het college. Dus op dit moment weet u nog niet of instemmen of Niet instemmen. Dat is de enige motie waar we nog geen reactie op hebben gegeven. Bij mijn weten hebben jullie aangegeven dat jullie die wel meer. Dan zat mijn collega daar even verder op in. Dan hoor ik dat gooit de collega maar voor de bus. Nou, dat beantwoord ik graag. We hebben aangegeven volgens. Mij is dat in t verleden. Ook wel eens vaker gebeurd dat de dekking ontbrak en dat zie ik ook nu in het stuk weer dat uh in uh in uh uh in het stuk van de de tekst van 23 die nu met de datum van 00.00u staat. Die dekking zit er nog steeds niet in en daarom gaan wij daar niet in mee. Als er dekking wel voor geregeld zou zijn, dan zouden we over nadenken. Maar nu op dit moment gaan we daar niet in mee. Dan heb ik me straks misschien verkeerd uitgedrukt, maar dat is wel hoe we erin zitten. OK, dan ben ik even verkeerd. Ik dacht dat de CDA zei dat ze hem wel steunen,. Dan is er een meevaller. Sorry, misschien. Was dat mijn tweede termijn. Goed zo. Dank u wel, Burgerbelangen. Ja, dank je wel, voorzitter. Ja goed, de. Wethouder gehoord te hebben. Ik ga even in op de morele. Morele steun van. Een morele motie van de. SP. Wij zijn verplicht als gemeente rekenschap af te leggen ten aanzien van de maatschappelijke normen. Zo zagen wij dat als Burgerbelangen. En ik zeg ook nogmaals we mogen geen inkomenspolitiek bedrijven. Ons inziens doen we dat wel met deze motie. Ja goed, een en ander gehoord hebbende willen wij dan toch. Deze motie wel mee steunen. Alleen wil ik meegeven dat het Binnenlands Bestuur die hebben inmiddels een onderzoek gedaan en die hebben dat gedaan onder de veertig grootste gemeenten van Nederland die deze zelfde oproep hebben gedaan en daaruit in de praktijk is gebleken dat het totaal niet gewerkt heeft. Dus dat is wel uit een onderzoek gekomen en het is van het binnenlands bestuur. Maar goed, we gaan deze motie wel steunen. En dan ga ik het ook hebben. Over de Wtcg gelden. Nou voorzitter, zoals wij al wisten komt de SP ook dit jaar weer met een motie omtrent de WTCG gelden, zijnde tussen de negentig en € 200. Allereerst wil ik aangeven dat Burgerbelangen deze gelden nooit als een kop koffie hebben gezien zoals de SP uitspreekt, maar er alles aan gedaan heeft om burgers te helpen naar alternatieven. Voorzitter, interruptie dit mag nu Ja,. Want interruptie, ja dat mag wel. Maar mevrouw Paul mag wel antwoord geven op wat u heeft gesteld. Ja, tuurlijk natuurlijk, maar ik wil daar ook op antwoorden. Dat is wel waar. Als in 2018 kijkt de vergadering terug, meneer Grams, maar zij doen. Ja, het is maar een kopje koffie, één keer per week. Dat is dan gezegd en dat kunt u terugkijken. Meneer Brandsma heeft dat gezegd. Dat gezegd hebbende, wij gaan gewoon verder, want meneer Hansma is er niet en we gaan verder naar de inhoud. Ik. Ja, het klopt dat deze gelden in een aantal Parkstad gemeentes zoals Heerlen nog worden gehandhaafd, maar hieraan zijn wel een aantal voorwaardes verbonden, dus niet toegankelijk voor alle

chronisch zieken en gehandicapten. Landelijk is te weten ECG vergoeding niet, maar er is wel een tegemoetkoming arbeidsongeschikten voor mensen met een arbeidsongeschiktheidsuitkering van meer dan 35%. Zij kunnen dan een bedrag krijgen ter waarde van € 385 voor 2024. De witte ECG toekennen in omliggende gemeenten bepaalt nog steeds dat chronisch zieken en gehandicapten minimaal twee jaar hun eigen risico opgesoupeerd moeten hebben alvorens hun recht op deze gelden ontstaat. De SP geeft aan dat onze gemeente een aanzienlijke vergoeding ontvangt voor chronisch zieken. Dat klopt ja. U zegt echter ook dat dit alles wordt ingestopt. Nee, voorzitter. De vergoeding die de gemeente krijgt, wordt geregeld via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning en Bijzondere bijstand. Wij zijn ervan overtuigd dat mensen die dit echt nodig hebben bij onze gemeente met vragen terecht kunnen in de Gouden IJzerwinkel en geholpen worden. Dit alles staat via een initiatief van Burgerbelangen en de Help Hulpgids, verwoord in gemakkelijke taal. Aan ons is ook de taak burgers de weg te wijzen. Er is een interruptie Mevrouw Paul Ja, ja, voorzitter, kijk wat mevrouw Pauw nou zegt, dat het. Goed. Wij hebben ook mogelijkheden via de WMO en we hebben ook bijzondere bijstand. Maar chronisch zieken? Die hebben dan een beperking omdat. Zij dan minder keuzemogelijkheden hebben. Die moeten kiezen of een internetabonnement of een sportabonnement of een bijdrage in de ziektekosten. En dat is wat anders. Wij hebben nooit gezegd dat je niet. De de de eisen die je stelt aan de chronisch zieken, dat die allemaal van tafel moet en dat iedereen die roept ik ben chronisch ziek dan dat geld kan krijgen. Zo is het niet, Daar zijn wettelijke regels voor. Die hadden we ook altijd, dus die kunnen we zo weer uit de kast halen. En mensen, en dat kunnen we inderdaad doen via de geld wijze winkel. Lijkt ons heel praktisch omdat niet iedereen dat misschien gaat doen. Je hebt namelijk ook hele rijke chronisch zieken, maar je hebt ook hele arme chronisch zieken. Het is aan de mensen zelf en daarom dachten wij van nou dat kan misschien de handige via de geld wijze winkel, dan krijg je snel een idee wie daar wel en wie daar niet voor in aanmerking komt. Zo willen we het. Ja goed,. De de arme chronisch zieken inderdaad, die kunnen wij zeker helpen. En die zegt U hebt het niet zo over de rijke chronisch zieken, maar wij denken dat het hier ook in de andere gemeenten gaat over mensen met een laag inkomen die hier steun in nodig hebben. En aan ons is ook de taak de burgers deze weg te wijzen naar de Geld Wijzer winkel en naar al deze mogelijkheden. En daarom is voor onze de Wtcg vergoeding geen vergelijking met een kop koffie, maar zijn de mogelijkheden voor de burgers die dit nodig hebben veel groter en wij steunen deze motie daarom niet. Dank u wel. Dank u wel. Dan ga ik naar de Ouderenpartij. Dank u wel, voorzitter. Ja, wat de motie chronisch zieken betreft, die heb ik in de eerste termijn niet gesteund. En die is, nou ja, opnieuw ingedeeld ingediend. Weliswaar met een andere tekst, maar we steunen er nog steeds niet. En de reden dat we hem niet steunen dat dat. Niet alleen met de tekst te maken, maar ook met het feit dat is aangegeven door de wethouder dat er ook geen dekking voor is. Dan hebben we nog het het amendement van de VVD en ook dat steunen we niet omdat daar ook. Geen dekking voor is en betalen veel uren terwijl je de begroting moet aanleveren. Als gemeenten nog met een dergelijke wijziging aankomen Dat. Voorzitter, en dat werkt niet, dat werkt niet. Voorzitter, corruptie van mevrouw Loman. Ja, u zegt er is geen dekking voor, maar het kost ook geen geld. Het is een oproep. Het ging over geld. Over de. U praat langs elkaar heen. Het is moeilijk. Het is. Laat. Babylonische, Babylonische, OSP. Dat is wel duidelijk ja. Het moreel appèl. Andere interruptie van mevrouw Evers. Ja, het klopt ook niet wat de heer Celente zegt dat er geen dekking voor is. Die is er wel, want die hebben we net gegeven Dat hij die dekking niet fijn vindt, of daar andere, dat weet ik niet, maar er is wel een dekking voor gegeven. Dus ja. Meneer Slenter. Ja, ik heb van de wethouder financiën begrepen dat die dekking er niet is en dat is het standpunt waar wij ons aan vasthouden. Dus we steunen de motie niet. Voorzitter, maar in de motie staat een dekking. Dat kan de wethouder van Financiën zeggen. Er is geen dekking. In de motie staat een oproep om te bezuinigen op het ambtelijk apparaat. Dat staat er toch? Dat is toch een dekking? Dat is niet dat er dan geen dekking. Dan kunt u niet zeggen ja, er is geen dekking. Ja, die is er wel, maar misschien vindt u die dekking niet goed. Dat kan zijn,. Maar dat is wat anders. Meneer Slenter tot slot. Ja, volgens mij heeft de wethouder aangegeven inderdaad dat ze die dekking niet omdat die dekking niet wordt onderschreven. Dat is uw standpunt. Helder, Dank u wel. Dan gaan we nu hard voor vrijheid. Dank u wel, voorzitter. In de eerste termijn heb ik weinig gezegd, dus ik zal nu wat meer vertellen. De eerste amendement van VVD uhm, wil ik eigenlijk. Uhm wel niet steunen? Was ik eigenlijk een beetje. Een wachten wat de overige partijen daarvan zeiden. Uh, wat ik vreemd vond van de wethouder dat hij zegt de ene jaar nul nul en dan in één keer tien. Ik zeg als je dan zoiets doet, dan doen dat ieder jaar een beetje en niet in één keer 10%. Dus uh, ik vind het eigenlijk wat veel in één keer en dat is eigenlijk een koekje van eigen deeg. Dan zeg je twee jaar we zijn heel goed geweest. We hadden geen verhoging, geen verhoging en derde jaar kom je met tien. Dus dat is dus eigenlijk willen we wel steunen, maar in de praktijk zal het waarschijnlijk er niet van komen. Maar ik wilde dat wel even gezegd hebben. Voorzitter, mag ik daar even op interpreteren?. Want ik denk dat er toch een een onwaarheid zeker geldt. Meneer Noël?. Oh ja, want u zegt van daar gaat het in één keer heel erg veel. We hebben het specifiek en ook in de motie van de VVD wordt de OZB eruit gelicht. En als je die cijfers naast elkaar legt, heeft u volledig gelijk. Dan wordt er gekeken naar wat is de

ontwikkeling van de OZB, wat ook naar gekeken moet worden en dat was volgens mij het college ook gedaan heeft. Ik ben geen lid van het college, maar ik wil het toch maar even benoemen is dat er gekeken is naar de totale lastendruk voor onze burgers. En als je naar die ontwikkeling kijkt ligt hier een heel modale lijn en hebben we dat ook het afgelopen jaar behoorlijk goed onder controle weten te houden ten opzichte van de algemene inflatoire cijfers die er zijn. Dus in die zin wil ik verzachten wat hier gezegd wordt. Het is niet in één keer heel veel. Ja, op de OZB wel, maar in de ontwikkeling van de kosten voor de burger in zijn gemiddelde genomen de afgelopen jaren een hele gelijk oplopende lijn die heel erg goed past binnen hetgeen wat er om ons heen gebeurt en die ons ook in de lijstjes niet puur kijkend naar de OZB, maar in de algemene lijstjes helemaal niet zo slecht te voorschijn laat komen. Dank u wel, meneer Otten. Ik denk dat 10% verhoging OZB gewoon 10% is, maar dit gaat gewoon uit de beurs van de burger. En als dat niet gebeurd was, ging er weinig minder uit die beurs. Dus de lasten voor de mensen gaan gewoon omhoog en daar is geen dekking. Geen. Linksom of rechtsom, het moet gewoon uit die beurs. En dat was niet nodig geweest voordat in één keer 10%. Als je Sorry voorzitter, mag ik nog kort. Als jullie in procenten blijven uitdrukken moet ik u gelijk geven. Maar kijk eens naar de absolute euro's waar we het over hebben, dan zie je een andere ontwikkeling. Dan komen er een aantal tientjes voor de burger bij dit jaar. Dat is niet niet de ander niet te miskennen, maar dat is geen. Opgave die heel erg buitensporig is, bij wijze van spreken. Nou ja, daar kunt u ook politiek van mening over verschillen, toch? Meneer Geuze, u mag op meneer even op reageren. Ja, want voor de. Volledigheid verhaal en dat heb ik ook aan het begin van de avond gezegd. Wij hebben het over specifieke doelgroepen. Die doelgroep heb ik verteld.. Meneer Niall, u heeft het over het gemiddelde, maar ik heb het over specifieke doelgroepen, waaronder ondernemers. En die worden wel hard geraakt. En dan kunt u het wel over gemiddelde hebben en over inderdaad. De afgelopen jaren is er weinig gebeurd, maar toen stonden we al aan de top aan de top en nu staan we extra aan de top. Als we die rapportage erbij gaan halen uit 2024 van de provincie Limburg waar de wethouder uit put. Ja, die cijfers, die bestonden inderdaad. Maar als je naar de OZB tarieven zelf gaat kijken. Daar staan we weer op de voorlaatste plaats, zoals in alle lijstjes, behalve Sittard-Geleen. Die staat onderaan. Maar met deze 10% geef ik u de garantie dat we nu helemaal onderaan staat. En we merken dat misschien niet de gemiddelde of onder het gemiddelde zijnde Kerkrade. Een verschrikkelijke uitdrukking om het zo maar even te zeggen, maar wel de mensen die een huis hebben van drie, vier, vijf ton of bedrijven. Ondernemers met een bedrijfspand die gaan werken. Want die verhoging die resulteert bij hun niet in een BTW en een OZB tarief van 0,18 zoals voorgesteld, maar op een OZB tarief voor ondernemers van 0,9. Dat is even een andere waarde en die vergeten wij in deze raad. We zijn alleen maar gefocust op burgers, op inwoners. Maar we vergeten de ondernemers en daar willen wij voor opkomen als VVD. Laat ik daar helder in zijn. Goed, het leek wel of u uw tweede termijn heeft gedaan, want. Er was bijna geen interruptie, was een betoog en ik gooi ze toch. Ik gaat nu de tijd inhalen die net gemist heb. Ik was afwezig, maar ik heb wel geluisterd in de tussentijd in de auto. Dat wil ik even meegeven. Ik ben geschrokken wat hier gezegd heeft. Nou, het is jammer dat u die toon zo aan dat. Dat hoeft niet denk ik. Volgens mij hebben we met elkaar een goed debat gevoerd en op inhoud kun je schrikken, maar het is wel op een nette manier gebeurd en we kunnen de inhoud nu nog met elkaar. Fijn dat u er bent, De puntjes op de i zetten dus. Volgens mij hoeft u niet boos te worden. Dat is niet nodig meneer Otten. Bent u klaar met uw tweede termijn? Nee, u moest nog. U moest nog alles. Alles. Exact. Voorzitter, Ik zag inderdaad de tijd maar lopen en lopen. Maar ik heb de VVD gewoon even aan het woord gelaten. Hij wilde toch even. Even wat inhalen. Ja, wat. Elina, al heeft. Ze de hele tijd in de auto, heeft ie gedacht als ik dadelijk binnenkom, dan ga ik los. Maar u, gaat u alstublieft even gewoon verder met uw moties. En dan ga ik eventjes naar de eerste motie en dat gaat over de jongeren. Voor de toekomst. Die steunen wij. De moties van de SP steunen wij niet. Uhm, dan hadden we de moties. Van. Even kijken. Lokaal Alternatief van het Limburgs. Die steunen wij. En als het mogelijk is wil ik daar ook nog wel als partij meedoen. Dan hebben we de moties van de PvdA. Die steunen wij. En de motie van de CDA de. Even kijken. Van de woningzoekende van het laatste, de steunen wij en de voorlaatste niet. Dank u wel. Van de. ANWB. Ja. Dat was het. Dat was een Dank u. Wel, meneer Kruize. Uw tweede termijn?. Ja, dank u wel burgemeester. Ben even op adem gekomen. Nou uhm nou ik V. Ik wil me eventjes eerst wenden tot de PvdA die spreekt over de VVD als een partij die landelijk de gemeente overlaadt met taken, maar tegelijkertijd de lokale VVD die hier dan ook nog pleit voor minder ambtenaren. En we spreken zelfs over het ontslaan en het eruit stampen van mensen. Nou, dat kan ik kort over zijn dat is absoluut niet onze bedoeling. Wij spreken helemaal niet over ontslag, dus je wordt ons woorden in de mond gelegd die we helemaal niet hebben uitgesproken. Je kunt namelijk ook door natuurlijk verloop minder mensen vervangen. Dat is een optie. Of op voorhand minder mensen aanname aannemen. Dat is ook een tweede optie. Wij blijven herhalen dat in het overzicht van A en gemeentefonds gemeenten duidelijk te zien is dat in Kerkrade ten opzichte van het landelijk gemiddelde. In overschoot hier zit van vijftig ambtenaren. Dat is gewoon een keihard cijfer. Noem ik de optie van meneer Gorissen. Nee, ik. Wil eventjes verder. Ja, sorry, maar dit is de tweede termijn. Ik snap dat u misschien nog even genoeg gezegd. Nee. Ja, maar dat bepaalt de

voorzitter nog altijd. Maar we hebben hier allemaal rechten en de tweede termijn is met interruptie. Maar het gaat niet van uw tijd af, meneer Kruize. Wees gerust. Meneer Gorissen, ik. Geef de keuze wat extra tijd en ik ben daar dankbaar voor Dat dat überhaupt kan nu. Want ik vraag me af of de VVD geluisterd heeft naar onze inbreng voor de Algemene Beschouwingen. Na alles wat er vanuit Den Haag over de gemeente wordt uitgestrooid. Taken geen knaken. En dat lijkt hier te worden miskend door vacatures die open staan nu niet te gaan invullen. Die vacatures zijn er niet voor niks. Die zijn daar toch voor volgens mij. Volgens Partij van de Arbeid om taken te vervullen. Natuurlijk Verloop Het kan best dat er mensen zijn die in de loop van volgend jaar uitstromen. Maar dan ga ik de de de besparing en het amendement van de VVD. Volgens ons nooit meer halen. Kortom, volgens Partij van de Arbeid. Als je het amendement gaat uitvoeren dat de VVD waar de VVD initiatiefnemer van is, moet ik mensen ontslaan. Anders is het een wassen neus en is het al helemaal alleen voor de beeldvorming, iets wat ik sowieso al betwijfel. Kan de VVD. Hier mee instemmen, deze lezing of zo? Nee, leg dan alstublieft uit hoe het wel zit, want volgens mij klopt deze redenatie van geen kant. Dit is een aanname van meneer Gorissen, maar ik vind het zonde om hier kostbare tijd van mijn tijd aan te gaan spenderen. Ik ga even verder met mijn betoog, want zoals gezegd, als je naar de norm gaat kijken er zijn gemeentes die wel voldoen aan die norm en die uitstekend functioneren, die ook de taken die zogenaamd zijn opgelegd vanuit Den Haag wel kunnen uitvoeren. En die heeft het voortdurend over allerlei soorten plannen, investeringen. Maar het lijkt wel Sinterklaas. Het leek wel in uitje. Wie moet dat gaan betalen? We moeten zelf onze broek ophouden. Voorzitter, ik heb een nieuwe interruptie. En ter geruststelling voor meneer Kroes u kunt gerust antwoorden op de interruptie. Het gaat niet van uw tijd af. Meneer Gorissen. Verlangt de VVD niet ook met ons Terug naar de tijd dat de sociaaldemocraten aan het roer van dit land stonden in plaats van gure, rechtse, kille bezuinigingen?. Daar heeft de afgelopen zestien jaar onze premier Rutte. Zijn handen vol aan gehad om dat juist te repareren. Ik ga verder.. Dit klopt dus echter niet dat wij. Ambtenaren op straat die u op straat zetten. De accountant spreekt in zijn advies over investeren in de kwaliteit van de bedrijven, uw bedrijfsvoering. Het zit niet in kwantiteit, maar vooral in kwaliteit. Er wordt nergens gesproken over investeren in aantallen. Om de opmerking van de PvdA, maar ook Lokaal Alternatief te beantwoorden om de kwaliteit van kerkraad te behouden. Dat is de insteek. Maar als u positioneel ten opzichte van andere gemeenten te verbeteren. Kan er onder andere ingezet worden door het optimaliseren, bijvoorbeeld van werkprocessen, het inzetten op digitale innovaties. Daar wordt ook in geïnvesteerd. Het uitbreiden van de regionale samenwerking en het nog meer efficiënter inzetten van personeel. Het doel is om met een slim georganiseerde ambtenarenapparaat en door het gebruik van nieuwe technologieën de taken in te vullen zonder de kosten te verhogen of juist meer mensen aan te nemen. Nogmaals, ik heb het over een besparing, een ombuiging van 1%. Ook geeft Lokaal Alternatief aan dat we spreken over een hoge OZB, maar er vooral gekeken moet worden naar de lastendruk op de inwoner. Deze is namelijk beduidend lager dan overige gemeenten. Ik zou Lokaal alternatief, zoals ik al heb gezegd, op willen attenderen dat Kerkrade te maken heeft met een krimpende en vergrijzende bevolking. Hierdoor zijn er minder werkende mensen en relatief meer gepensioneerden met een vast laag inkomen. Dus zoek het maar op in de cijfers. Een hoge OZB lijk in onevenredige grootte. En nu komt het op huiseigenaren. Interruptie van. Relatief vaak ouderen zijn. Zo een interruptie. Ja, we zijn geen krimpen. De gemeenten groeien juist. Weet u hoe wij groeien?. Met name door migranten. Ik ga hier de discussie over migranten niet voeren, maar hier zijn wel 600 migranten bijgekomen. En als die er niet bij waren gekomen, waren we misschien onder de 40.000 inwoners. Gedoken. Ik vind dit geen gepaste opmerking, sorry. Volgens mij zijn migranten ook gewoon mensen inwoners. Klopt helemaal, Maar. Betalen zij ook die OZB? Dat hoge tarief. Geeft dat bij hun ook dat effect omdat ze een woning hebben van vier à vijf ton? Dan wil ik de discussie over voeren. Laat ik even verder. Feit is in ieder geval dat er geen krimp is en ik denk dat dit een gevaarlijke discussie wordt. Dus ik zou hier vooral eventjes bij wegblijven, want die kan ook echt verkeerd uitgelegd worden, want we hebben heel veel verschillende bevolkingsgroepen die op heel veel verschillende manieren bijdragen. Ga gewoon lekker verder even met uw betoog meneer Kruse. Dus ik ga verder met een hoge OZB. Legt een onevenredig grote last op huiseigenaren, zoals het doorsnee gezin dat ik begin van de avond heb geschetst, die in Kerkrade relatief vaak ouderen zijn. Deze groep heeft vaak een beperkt inkomen en zwaarder en wordt dus zwaarder belast. Ook door die OZB verhoging, wat kan leiden uiteindelijk tot financiële problemen en mogelijk zelfs verhuizingen naar goedkopere gemeenten. En die zijn te vinden om de hoek. De OZB is een belasting die specifiek betrekking heeft op eigenaren van onroerend goed, zoals huizen, maar ook bedrijfspanden. Bij een hoge OZB bedrag in eigenaren van onroerend goed in onevenredig groot deel van de gemeentelijke lasten. Dit is wat er nu gebeurt, terwijl andere inwoners met een lagere of geen OZB weinig bijdragen. Dit kan als oneerlijk worden ervaren, zeker als een groot deel van de gemeenschap gemengd gebruik maakt van gemeentelijke diensten. Dus van Enerzijds ja, sterke schouders moeten de zwaarste lasten dragen. Maar in hoeverre kun je dat op die manier doorvoeren en stand houden? Dit is het wat de VVD betreft. Nu eventjes over. De ingediende amendementen en moties. Ik ga eventjes naar de motie van de PvdA. De jeugd heeft de toekomst. Die

omarmen wij deze sympathieke motie. Dan heb ik het over een motie van de SP mocht wel moreel appèl aan de zelfredzame, zelfredzame en die ondersteunen wij niet, Evenmin de motie Tegemoetkoming chronisch zieken. Die is ook jaarlijks komt die terug. Dan ga ik verder met de motie Wantrouwen wethouder Paas lange en motie van treurnis van wethouder Hoogland. Die ondersteunen wij ook niet. Motie van Lokaal Alternatief Behoud en Promotie dialect. Die ondersteunen we wel en die sluit ook aan bij ons. Initiatief waar we uw voorstellen ooit hebben gedaan. Ten aanzien van het Huis voor het Limburgs. Dan ga ik verder met de gewijzigde motie PvdA samenwerking onderwijs en gemeenten. Die ondersteunen wij niet omwille van de kerntaak. Dan ga ik verder naar gewijzigde motie PvdA Kerkrade Limburg Gezond vooruit. Die ondersteunen we ook niet. Ik verwijs ik graag naar de visie en innovatieve trajecten. Dan heb ik de gewijzigde motie CDA Kerkrade toepassing met bijzondere maatregelen. Grootstedelijke problematiek, die ondersteunen wij wel. Eerdere vragen die gesteld heb de laatste 15 seconden gewijzigd de motie CDA Kerkrade Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmering. Uiteraard die. Optie. Dat was niet. Volgens de vergadering waar deze tijd eigenlijk op. Maar de de de. We hebben vaker vanavond iemand die bezig was met de moties toe te lichten dat even netjes laten afronden. En ik geloof dat we niet in dat venijn moeten komen de laatste half uur. Maar ik was al. Ik had gezien dat meneer Cruise bijna klaar was. Goed,. Meneer Kruize. De motie van Lokaal Alternatief over behoud promotie dialect dient u zelfs mee in. Dus even voor de helderheid Ja oké, nee, met alle plezier. Ja nee, maar dan heb ik het namelijk correct. Goed, dan zijn wij tot slot bij het CDA. Nee. Daarnaast nog nee. Het college Ja, eventueel nog. Ja wellicht, maar CDA. Ja, dank u wel, voorzitter. Uh, voorzitter. Ja, nou, t gaat. Het gaat goed hier. Nou laat. Ik kan iemand nog interrumperen als m'n tijd over is. Nou goed, in ieder geval dat er afwijkingen aan voorbereidingen voor de begroting in de financiële commissie opgepakt worden. Dus bedankt dat de wethouder dat aangeeft, maar wij wel een oproep of een appèl willen doen aan de wethouder is dat de uitkomst hiervan toch besproken wordt in de raad en dat we daar het debat laten plaatsvinden, dat taalvarianten voorliggen, Dat we daar de keuzes kunnen maken. Dan over de motie van de SP Moreel Appèl, Uh, zelfredzamer. Daar hadden we inderdaad nog niet op gereageerd. Die steunen we van harte. Uh ja, de parking daar is op gereageerd door de wethouder. Wat we daar nog op willen zeggen is of de belofte gemaakt kan worden dat we niet volgend jaar bij de begrotingsbehandeling weer deze discussie moeten voeren en dat de infra en en de parkeerplaats dan volledig is afgerond. Dat zou ik graag willen horen. Voorzitter, Wij missen het nemen van keuzes. Wij missen de verantwoordelijkheid. Neem nogmaals een voorbeeld de woonvisie en de woningen die gerealiseerd worden in de afgelopen eeuw gerealiseerd worden. In de afgelopen jaren zijn al vrijwel geen appartementen in het luxe segment toegevoegd en ook geen woningen. Althans niet voor de doelgroep hogere inkomens. Nog erger er is zelfs uitstroom. We zien toch allemaal dat het gewenste effect uitblijft? Dan kan het toch niet gezegd worden dat het beleid prima is? Liegen de cijfers, dan kloppen de percentages niet. Zien wij het dan verkeerd? Want we horen wel en we zien instemmend knikken, maar op de een of andere manier kan het dan toch niet. Kom op college, jullie zijn nu nog allemaal heren. Toon dan ballen, figuurlijk dan en draag bij aan een financieel gezonder en krachtig Kerkrade. Dat verdienen onze burgers echt. Dan zou ik nog graag iets willen zeggen over de motie van ons over de toepassing Wet bijzondere maatregelen grootstedelijke problematiek. Het college is hier helaas niet meer verder op ingegaan na de eerste termijn. We hebben ook van de partijen die tegen zijn niet echt hoog, maar nu echte argumenten zijn waarom ze tegen zijn. Zijn we nu echt zo bang voor ons imago, voor ons stigma? We kunnen toch beter stappen zetten in een positieve richting. En daar horen ook soms minder sexy maatregelen bij. Interruptie mijnheer Gorissen. Ik misbruikte interruptie omdat ik in mijn tweede termijn nog inderdaad op het CDA had willen reageren hierop en. De wethouder gaf al aan dat er in het verleden naar gekeken is het recente verleden. Volgens mij ben ik daar deels bij betrokken geweest namens mijn fractie en liggen daar rapporten voor. Het zou goed zijn om daar verder naar te gaan kijken. Waarom dat zo is en daar in de komende maanden wellicht samen de verdieping in te zoeken. De informatie kan aan de raad ter beschikking worden gesteld. Verduidelijken, beter zijn ook. Misschien is het een idee om die motie aan te houden en even die informatie tot ons te nemen. Top! Dank je wel. Ik zou kort inderdaad even willen reageren op die. Op die interruptie. Wij hadden inderdaad hier ook op staan dat we graag eens die rapporten zouden willen zien, dus ik denk dat we daar in mee kunnen gaan. Houden wij deze motie aan? Willen we die niet ter stemming brengen? Verdiepen we ons in de stukken die voorliggen? Kunnen we wellicht ook met collega gemeente Heerlen in overleg gaan en aan de hand daarvan kijken of we alsnog hier voor kunnen leggen?. Eerst commissie en dan in de raad. Dank u wel voor die interruptie. Oké, ik ga heel even kijken waar ik gebleven ben. Nou goed dan. Ja, het amendement wordt voorliggen over de OZB verlaging. Ja, de werkdruk is hoog. Dat hebben we gehoord. Wij koesteren ook ons ambtelijk apparaat. Wij koesteren onze ambities. We vinden dat we als stad goed bezig zijn. We willen iedereen heel graag de baan hebben. Dat dat ze die baan natuurlijk behouden. Wij vinden het niet leuk en natuurlijk niet leuk om te snijden in het personeelsbestand. Maar we vragen ook bezuinigingen bij gemeenschappelijke regelingen en dan kunnen we toch ook de hand in eigen boezem steken? En stel, we zouden hier als ondernemer naar

kijken, dan wil je ook een gezond huishoudboekje hebben. Dat wil je ook. Uiteindelijk de rekening op het einde van het jaar kunnen betalen en niet dat je in plaats van zes mensen niet naar huis moet sturen, opeens je hele personeelsbestand naar huis moet sturen omdat je het gewoon kortweg niet meer kunt betalen of een faillissement voor de deur hebt staan. De tekorten voor volgend jaar de volgende jaren liegen er niet om. We moeten keuzes maken. We moeten kritisch kijken naar onze ambities en majeure projecten. Helaas kunnen we nu eenmaal niet alles in onze stad. Hoe graag we dat ook willen. En we zijn gelukkig inderdaad dus geen bedrijf. Maar we hebben wel een voorbeeldfunctie naar onze burgers. Ja, dan nog even terugkomen op het antwoord van wethouder Geers over de investeringen in van bedrijven die zich in Kerkrade zouden willen gaan vestigen. We zijn benieuwd naar welke banen hier mee gemoeid zijn en welke bedrijven dat zijn. Dat hoeft ook nu niet beantwoord te worden. Mag ook per mail. Maar we zijn er wel benieuwd naar. We willen ook vanuit deze kant een compliment geven aan een wethouder voor zijn drive en enthousiasme. Want dat hebben we wel nodig. En daarmee tonen we ook aantrekkelijkheid. En als we dan toch complimenten geven, dan willen we die ook graag geven aan wethouder Weijers voor zijn hele fijne, constructieve samenwerking de afgelopen jaren. Wij gaan je in ieder geval missen. Dank je wel. Dank u wel. Daar komen we vast nog even op terug straks dus fijn dat u dat al onderstreept. Dan ben ik aan het einde van de tweede termijn. Kijk naar het college. Reactietijd 10 minuten. Ja, nu begint wethouder Weijers. Ja, ja, nou kan het nog. Ja, dan gaan we. Te beginnen met de SP. Het ging over woningbouw met een hoger segment. Mij werd de vraag gesteld of hij de sociale huur met één derde deel gaan afbouwen. Dat is niet wat ik gezegd heb en ook niet wat ik bedoeld heb. Ik heb gezegd bij toevoegingen zullen we minder dan één derde sociaal toevoegen om die balans juist weer te herstellen. En dat is ook hetgeen we bij de woonvisie hebben vastgesteld en wat we ook met elkaar willen dan de financiële verordening naleven. Mevrouw Wevers gaat daarover. Ja, het is. Dus aan de raad of die verduurzaming stadskantoor gaat plaatsvinden. Dat klopt en daarom ligt het nu ook voor via de begroting. Mocht de raad het anders willen, dan hoor ik dat heel graag. Maar op dit moment hebben we hebben we gedacht om het op deze manier voor te stellen. En ik heb ook gezegd per saldo, wacht even. Het college is nu aan het woord. Kan dat ook geïnterrumpeerd? Ja, prima. Ja, kijk nou niet zo verontwaardigd. Ja, ik ben gewoon nog even aan het zoeken naar de juiste manier. Goed. Meneer Weijers. Wethouder Weijers We hebben een interruptie van mevrouw Wevers. Ja, voorzitter,. Dat kan toch niet wat de wethouder hier doet? Hij zegt Ja, daar gaat de raad over. En dat klopt. Via de financiële verordening moet u dat ook beslissen. Maar dat doet u via de begroting. Dat is geen manier waarop wij hier zaken doen. En dat is precies waarop wij als SP zijnde hebben gezegd dit kan en mag zo niet is gewoon misbruik maken van bevoegdheid en ik vind dat dit plan voor verduurzaming van het stadhuis een fatsoenlijk debat verdient. En wij moeten allemaal keuzes maken. We hebben hier hele lastige beslissingen te nemen en deze wethouder wil er gewoon even doorheen fietsen. Dat hij hier 4 miljoen mag uitgeven de komende jaren aan verduurzaming. Omdat wij even niet opletten bij de begroting. Dat kan niet. Ik vind het echt schandalig als dit doorgaat. Nou volgens mij. Nou goed, ik zal het allemaal eens. Gaat u normaal ben?. Dat mag u vinden uiteraard. Kijk, dat is het voorstel wat wij hier lanceren, wat wij neerleggen. En ik heb ook gezegd dit is per saldo voordeliger. Ja, en dit is een nieuw raad om om daar iets van te vinden,. Zo hebben we in ieder geval voorgelegd en ik denk dat we daarmee de stappen kunnen zetten die we ook noodzakelijk zullen moeten zetten. Dan de VVD had het over uh ja, dat ontslaan, dat is niet noodzakelijk. Maar goed natuurlijk. Verloop waar u wat u over heeft, dat levert pas over enkele jaren het gewenste bedrag op. drop. En dat betekent dat je dus nu wel degelijk mensen zou moeten ontslaan. En dan nog heb je nog te maken met een transitievergoeding. Dus op zich. Is dat een gedachte die die niet strookt met hetgeen zoals vandaag daarin zit en met met de werkelijkheid. We hebben onszelf overigens al een taakstelling opgelegd voor de lange termijn, dus mocht je dit er nog overheen gaan doen, dan denk ik echt dat we de boel lam gaan leggen en dat we alle ambities en en in de ijskast kunnen gaan duwen. Ik denk niet dat dat wenselijk is en dat dat ook niet hetgeen is wat de raad wil. Vijftig medewerkers meer. Daar wordt ook mee geschermd door de VVD. Maar dat dat beeld wil ik ook heel graag nuanceren. Want het heeft er ook mee te maken dat we heel veel. Diensten in eigen huis hebben en ook minder 1.00u hebben dan andere gemeentes. Dus. Vijftig medewerkers meer. Dat ja dat dat kun je niet één op één zo stellen. Dat die op reageren. Ja, interruptie discussie inhuur. Als ik me goed herinner hebben we afgelopen jaar zes 9 miljoen gespendeerd aan inhuur extern personeel. Ja, maar dat is minder. Gemiddeld minder inhuur dan andere gemeentes. En u was met vergelijkingen bezig, dus daar wilde ik in ieder geval nog even verduidelijken dat het hier niet op reageert. Voorzitter. Dat zou ik wel eerst graag willen onderzoeken, maar dat staat los nog steeds van die vijftig extra. Ik, ik, ik. Ik baseer dit op echt op keiharde cijfers en ik wil u graag delen in die informatie. Dus dit is toch even een ander beeld wat u nu schetst dan wat in die stukken naar voren komt. Wethouder Uiteraard kunnen we dat aanleveren indien gewenst en dat geldt ook voor hetgeen wat CDA nog bijkwam en ze vroegen naar de rapporten van Van Rigo. Maar dat is het ook over zijn verleden bij betrokken geweest namens de PvdA. En daaruit zult u zien, ja, hetgeen wat ik eigenlijk benoemd heb. Mocht u daarna daarover willen hebben, dan kan dat uiteraard. Waarbij ik ook nog wil benadrukken er

wordt steeds gewezen naar Heerlen, maar heel even een inhaalslag gemaakt, met name op het gebied van kamerverhuur, woning splitsing. Dat Daar waren de elementen die wij daar al in hadden zitten. Het lijkt nu alsof ze een voorsprong hebben, maar eigenlijk hebben zij hetgeen wat wij al gedaan hadden eerder via een andere weg bijgetrokken. Dus daarmee ook dat beeld zou ik graag nog even nuanceren. Tot zover. Dank je wel. Wie had nog meer openstaande vragen? Niemand. Nee. Wethouder Paas. Ja. Ik had nog even twee reacties op Uh De witte CG gelden uhm voor 2018. Het kost in ieder geval € 800.000 en iedere iedereen die daar voor in aanmerking kwam. Iedere chronisch zieke kreeg een bedrag van € 125. Ik heb even zitten tellen. Even zitten. Tally 800.000. De 125 komen op 64 honderd aanvragers. Er staat in de nieuwe motie van de SP een bedrag, niet 125 maar € 150. Dat gaat de gemeente dus als ik die met 64 honderd vermenigvuldigt 150 gaat die 800. Die stijgt dan naar 900 60.000. Ja, ik vraag mij werkelijk af waar dat vandaan moet halen. Het geld is er gewoon. Voorzitter Ja, ja, dat. Zullen we krijgen we. Nee, maar. Ja, maar u. Heeft. U heeft een dekking voorstel. En dat wethouder interruptie, Ja, daar kan ik nog niks aan doen. Kijk waar we dat geld vandaan. U heeft het geld al gekregen van de overheid. Dan koopt u maar minder lantarenpalen of gaat u een straat niet doen. Ik weet niet waar u dat geld van de chronisch zieken aan heeft uitgegeven, maar dat weet u wel als het goed is. Dus daarom geef ik dat gewoon terug. Dat is dat is wat we de hele tijd. De omgekeerde wereld wat u doet. U pakt eerst het geld af en dan zeggen wij van geef, dat is terug. En dan zegt u Ja, maar dan moet u wel zeggen waar u dat vandaan haalt. Ja, wat is dat voor krom?. Praat goed, we hebben dit al drie of vier keer vanavond heen en weer gediscussieerd. Dus tot slot, want hier houden we het gewoon niet over eens. Tot slot het is in ieder geval zo die regeling is afgeschaft en wij krijgen geen 800.000 of € 960.000 van het rijk. Ik dus wat dat betreft de uh dat verhaal van de witte CG!. Ja voorzitter, daar heb ik toch een vraag. De laatste krijgen we dan wel. Hoeveel krijgen we dan wel daarvoor voor die taak? Want we krijgen daar geld voor en dat staat in de meicirculaire of de december circulaire of welke of de SISA bijdrage of hoe het ook heet. Ergens staat daar zoveel geld gaat naar de chronisch zieken. Nee, dat staat er niet.. Ik, ik, ik Ik stop de discussie. Voorzitter, ik wil nog één één kleine opmerking maken over de OZB. Wat meneer? Uh uh uh Creuse, zei. Hij, kwam hij niet op voor de ondernemers En dat mag ook. Dat is ook zijn goed recht. Dat is helemaal geen punt. Maar uh, het is in ieder geval zo dat die kosten, die extra kosten die nou betaald moet worden in het kader van de OZB. Die zijn allemaal ook fiscaal aftrekbaar voor de ondernemer, dus wat dat betreft valt dat allemaal wel mee. Er wordt zo gedaan gedreigd van ja, ze gaan allemaal kopje onder, maar dat is niet zo. Dank u wel. Dat leidt weer tot een interruptie van meneer Creuse. Ja, wethouder Paas, u dat roept om een reactie. U vraagt er natuurlijk ook om hè?. Hoop ik wel dat die om ondernemer voldoende omzet draait hoor. Ja goed. Dames en heren. Maar ik heb toch een vraag. Er is misschien een addertje onder het gras. Meneer Wijers had het net over dat uh. Dat uh door 4,4 miljoen wordt besteed gereserveerd aan het UH, aan de verduurzaming en de verbouwing van het stadhuis. Maar dat de investering van het stadskantoor apart in de raad komt na de aanbesteding? Is dit niet een vreemd proces?. Wethouder Weijers. Dat heb ik niet gezegd. Dus sorry. Ja, voorzitter, hij heeft dat wel gezegd, want hij heeft gezegd is namelijk dat en dat staat ook in de stukken. Het is al aanbesteed en dat is, en daar heb ik al eerder in de eerste termijn wat over gezegd. Het kan natuurlijk niet dat je eerst gaat lopen aanbesteden en dan gaat zeggen oh nee, het gaat toch niet door, want de raad wil het niet. Zo werkt dat niet. U moet eerst voordat u de aanbesteding. Te gaan naar. De raad. Het is heel helder, mevrouw Weevers, dat u van mening bent dat dat niet conform de verordening is. En het college heeft meerdere keren. Ja, dat kunt u zeggen. Het college heeft aangegeven dat het wel conform is. Dan wordt u het gewoon niet over eens. Dat maak. Ik. Rustig bezwaar tegen wat u nu doet. Want wat u nu zegt. Nou, omdat dit niet kan. Het kan. Wat voor orde?. Mevrouw Wevers, Ik vat gewoon samen even wachten. Ik vat gewoon samen als voorzitter van de vergadering. En dat is mijn taak. Wat deze positie is en wat uw positie is. Meer heb ik niet gedaan. En wat ik doe kan dus wel degelijk. Mevrouw Wevers. Punt. Wat u niet kunt, sorry, maar wat u niet kunt zeggen is dat mijn mening is. Zoals het is. Geen mening is een feit dat het in de ordening staat. U zegt het zo en deze kant zegt het zo. Dat is wat ik zeg en volgens mij zit er geen woord Spaans tussen. Meneer Pauwels. Excuses. Dank je wel. Interruptie? Ja meneer. Zo af en toe straks dan. Het is fijn als we met respect met elkaar behandelen en u af en toe straks ook eens amen alstublieft. De toon die maakt muziek wordt zo vaak gezegd, dus alstublieft wat rustig. We zitten gewoon tegenover elkaar, samen in een ander land. Goed dames en heren, we hebben best een hele mooie dag gehad en we hebben heel veel dingen. Ja, ik ben er. Ik ben er nog helemaal niet. Ik moet nog een tekst aanleveren. Ja, maar u gaat al zwaaien terwijl je nog helemaal niet weet wat ik ga zeggen. Ik ga nog niet stemmen, Ik ga nog niet over tot sluiten. Ik ga samenvatten dat we een inhoudelijke discussie hebben gehad en dat we nog een aantal punten op de i moeten zetten bij een motie van de SP. Daar wordt nog een gewijzigde motie ingediend en voordat we de vergadering dan ten finale afronden doen we een korte schorsing denk ik van een minuutje of vijf. Want ik wil het echt wel kort houden, want het gaat om een kleine tekstuele aanpassing en dan ga ik over tot stemming. Ja meneer Weijers, u bent Meijer. Sorry, ik ben het er niet mee eens. Ja, dan wordt het echt opletten geblazen. Ja, ik was een vlieg. Nou niet op eens. Maar ik ben wel blij dat ik nu ook eindelijk ergens

bij worden geduwd dat het allemaal in de tijd tussen. Dus ook. Aan mezelf. Wat is uw punt?. Nee, maar. Het punt is dat we het twee punten nog even mist. De één kan de belofte van worden gemaakt dat die volgend jaar bij de begrotingsbehandeling niet meer terugkomen. Een twee kan, als we in de financiële commissie hebben gesproken over die bezuinigingen die uit Kom naar de raad komen en dat daar een debat kan plaatsvinden. Dus dat laatste heeft de wethouder Financiën al eerder toegezegd. Vanavond heb ik gehoord dus. Maar er is veel gezegd en dat eerste denk ik dat wethouder Geers dat op dat moment even niet gehoord heeft. Want de CDA fractie heeft gevraagd of u de garantie kunt geven dat de parkeergarage volgend jaar opgelost is. Ja kijk, garanties bestaan niet in de in het leven hè? Uhm, kijk, ik zou ze graag geven, maar dat kan ik niet. Kijk, het is een proces waar we in zitten. En zoals ik net al aan gezag aangegeven heb. We dachten een aantal keer te zijn en toen waren we er toch niet. U mag van mij aannemen dat die die en dat enthousiasme en die passie wat u bij mij ziet, dat ik ook dat daar doe. Alleen ik kan het niet garanderen, maar iedere kans die we krijgen om het op te lossen. Nemen we. Maar we. We zullen ook hard moeten zijn als we hard moeten zijn. We kunnen ons niet door iemand laten drukken in een richting om het snel op te lossen, maar misschien is het in ons belang om te procederen, dus dat is kwaliteit. Wil ik wel voor snelheid, maar ik ga ervan. Ik hoop dat we het snel kunnen oplossen, maar het zou kunnen zijn dat het niet is. Goed dan moeten we dan een ja. Ja nee, want. Dat zit me nog lekker, want we hebben zelf. Als partij hebben wij vragen. Ingediend en hebben we ook een antwoord op gekregen. Voor de volledigheid ik wil hem toch eventjes hier poneren. Dat was onze vraag drie en die is ook beantwoord. De vraag omtrent de begroting. Er staat een investering opgenomen voor het verduurzamen en toekomstbestendig maken van de stadskantoor en raadhuis. We begrepen tijdens een recente informatiebijeenkomst dat ambtenaren al geïnformeerd zijn over de planning en tijdelijke verhuizing van de afdelingen. Is dit project reeds aanbesteed. Dat was onze vraag en zo ja, hier. Gezien de omvang van de investering in raadsbesluit aan ten grondslag. En zo nee, wanneer wordt dit in de raad geagendeerd? Toen was uw antwoord. Er loopt dans dans in aanbesteding voor de uitvoerende werkzaamheden met betrekking tot de verduurzaming van het stadskantoor. Naar verwachting is deze aanbesteding begin december 2024 afgerond. Zodra de begroting 2015 totaal is goedgekeurd en de uitkomst van de aanbesteding bekend is. En zo mede ook het concrete aanbesteding bedrag, zal het uitvoerings krediet worden aangevraagd. Hoezo voorleggen aan de raad?. Ja goed dames en heren, we schorsen even de vergadering sowieso om puntjes op de i te zetten. En deze vraag kan wethouder Weijers dan nog een keer innemen. Over 5 minuten zie ik u graag. Goh, het venijn zit in de staart. Ik ga zo vaak. Ja, er is meestal zoveel aan zo'n vergadering omgedraaid worden als mensen komen en we doen de eerste termijn. Ja, nee. Maar goed, dat snap ik. Maar mijn vraag is van mag ik nog op de VVD reageren na het het verhaal van wethouder Wijers?. Laten we eerst eens even kijken wat het verhaal van wethouder Wijers is, want eigenlijk zijn alle beraadslagingen wel afgesloten. Het ging om de OZB. Dat heeft u al gedaan. Nee, dit ging niet over de OZB. Ik had nog een vraag naar de VVD. U heeft nog een vraag aan de OZB over de aan de VVD over de OZB. Nou. Ja, ik heb eigenlijk niet zo'n trek in een derde termijn. Meneer, ga zo ver. Meneer Oerlemans, maakt u het nog ingewikkelder voor me? Nee hoor, ik zou. Graag een schorsing van 5 minuten langer willen dan 5 minuten. Maak er 10 minuten van. Ja, na 10 minuten maken we er sowieso van en dan zullen we even nadenken. Meneer Kruijswijk, wat we met u vraag. Doen omdat meneer VVD maar één termijn heeft gehad. U had het moeilijk om een discussie in te voeren, dus is het eigenlijk nu een antwoord. Nou ja. Kijk, voordat u straks uw voorzitter weer gaat fileren, dat ze de eigenstandige vergadering naar de hand zet, Dan ga ik het toch even netjes heel erg formeel doen. Dat is nu een orde voorstel van u. Of u die vraag nog mag stellen? Stemt u daarmee in of niet?. Wie stemt ermee in?. Ja, dan mag meneer Kruiswijk die vraag stellen aan de Mag meneer Kruize daar ook nog antwoord op geven? En daarna schorsen we. Misschien is het zo gebeurd. Uhm. De wethouder gaf aan dat er dat er in het kader van de OZB. U gaf aan van een natuurlijk verloop en natuurlijk verloop was niet genoeg. Dat zou waarschijnlijk dan en er is al een taakstelling, dus waarschijnlijk om die OZB te verlagen om naar uw standpunt te komen c.q. bedrag te komen, Toch ontslagen vallen? Blijft u dan toch bij het feit dat de OZB verlaagd moet worden?. Wat u aangeeft in dit amendement?. Kijk wat ik ook in een de presentatie aangeef, er zijn meerdere wegen die naar Rome gaan. Ons punt is. Geen verhoging van de OZB tarieven van 10%. We willen het nog gaan oprekken oprekken naar 5%. Dat gaan we straks ook doen in de tarieven nota. Want ik zie ook dat hiervoor dit amendement wellicht te weinig draagvlak is. De stemming moet nog gebeuren, maar dat is nu eventjes de inschatting die ik doe. Maar ik wil de doelgroep die ik al heb benoemd, wil ik besparen met deze confrontatie. Dat ze straks in januari, dat er een brief aan de deur op de deurmat valt waarmee ze daarmee geconfronteerd worden, dat wil ik ten koste. Het is ook tegen ons principe, dus dat wil ik eventjes vooropstellen. Maar er zijn misschien ook andere manieren om te bezuinigen op die taakstelling. Ja, die staat niet in de begroting. Dat er een taakstelling is dus de vraag van hoe groot, wanneer en noem maar op. Dus dat zou ik ook wel willen. We willen weten van hoe zit dat, dat dat beleid dat eruit om te komen tot misschien een nog meer professionele organisatie waarbij nog meer efficiency en effectiviteit is. Dat is natuurlijk wel een hele interessante vraag, maar ja, daar is de tijd nu niet

voor. Maar het is wel interessant voor de toekomst. Want ik blijf erbij. Het ambtelijk apparaat is Honings gewijs heel erg groot. Dan moet iets gebeuren. Want nogmaals, de toekomst is niet rooskleurig. Vroeg of laat moeten er beslissingen worden genomen. Wees proactief en ga hier gewoon goed mee om aan de voorkant. Goed, er is ook al een paar keer vanavond gezegd dat het studiejaar aankomt. Dat er met de raad ook gesproken wordt over keuzes die gemaakt moeten worden. Dus ongetwijfeld komt deze discussie zo niet vanavond nog elders. Volgend jaar zeker terug. Ik schors de vergadering tot 10.10u. Ik kijk vooral even naar wethouder Weijers. Ze moet u hebben bij de laatste vergadering. Ja, voorzitter, dank u wel. U gaat dit niet gauw vergeten. Zeker niet. Uhm ja, even ten aanzien van van die investering dus. Ten aanzien van het stadskantoor en eigenlijk alles wat daarbij hoort. Dat was nog een bestaand restant krediet. Dat heb ik ook eerder vandaag gezegd. Maar die aanbesteding waar u het over heeft, dat betreft slechts een klein deel van het geheel. En dat kleine gedeelte, dat had te maken met technische installatie. Vandaar dat daar meteen een stap in gezet is. En de rest? Dat nemen we mee in het grote geheel. Dat nemen we dus nu mee in de begroting. Maar er komt een concreet voorstel in het eerste kwartaal en dan kunt u nog altijd nee zeggen daarop. Dus het blijft volledig. U blijft volledig in positie als raad. We doen dat nu in die vierde begroting, zodat je in ieder geval dan op het moment dat je dan komt in het eerste kwartaal naar de raad, dat je dan ook de dekking verankerd hebt. Anders moet je dan ook opnieuw gaan kijken naar dekking. Dus dat is de achterliggende gedachte om het nu mee te nemen in de begroting. En dat sluit ook prima aan bij de verordening. En we hebben u overigens daarover eerder al eens geïnformeerd in februari. We hadden toen voorzien dat we voor het einde van het jaar met een voorstel zouden komen, maar dat wordt dus het eerste kwartaal van het nieuwe jaar. Goed, dat roept nog een vraag op. Ja, dat zou ik toch wel graag willen dat het, want ik kwam Lokaal Alternatief net mee, dat die gelden dan niet meer geoormerkt zo in de begroting staan. Zodat we als raad ook daadwerkelijk de mogelijkheid hebben om te zeggen we gaan het een jaar uitstellen bijvoorbeeld. En ik wil ook graag van u weten of u die aanbesteding nou van 2 miljoen nu al uit hebt gezet. Of er al mensen zijn aan het schrijven zijn om daarop in te tekenen, want dan is het toch een wordt het toch een heel ander verhaal als u dat al gedaan heeft. Even wachten. Wethouder. Onderwijs heeft net duidelijk gezegd hoe het zit, dus die vraag is eigenlijk maar goed. Ik wil even alle vragen verzamelen als Wordt het echt een Poolse landdag? Ik zou meneer alleen nog aan de knop. Ja, wij zouden. Graag willen weten welk bedrag er nu met die technische oplossing gemoeid is. Welk onderdeel van die 2 miljoen dat, dat is. Goed. Geen andere vragen dan die vragen nog. Wethouder Wijers. Het bedrag dat zullen we u aanleveren wordt intern momenteel nagekeken. We zullen dat zo snel mogelijk aanleveren welk bedrag betreft, maar we hebben in ieder geval aangegeven dus een relatief klein bedrag op het grote geheel, dus op het grote geheel kan nog steeds geschoven worden. Het zit, ja het wordt in de begroting meegenomen, maar het staat u vrij om dat vervolgens op een later moment terug te draaien. Als u zegt van willen er toch mee schuiven. Maar we willen wel nu graag die begroting meenemen, zodat we zo meteen ook een concreet voorstel hebben bij de behandeling daarvan. Want anders moeten we dan weer helemaal terug aan kijken. Hebben we niet gedekt, ja, dan wordt het heel ingewikkeld denk ik. Dus we zouden graag in de begroting opgenomen willen hebben. Met dien verstande dat we het eerste kwartaal een concreet voorstel komen en dan kunt u altijd nog terug of verplaatsen, maar dan heb je in ieder geval de dekking. Goed. Dat is toch helder?. Mijn vraag of het al aanbesteed is of die aanbesteding al de deur uit is,. Heeft hij nog niet beantwoord. Wel beantwoord en deel Wethouder, wilt u het nog een keer herhalen?. Puur het kleine deel wat dus technisch noodzakelijk was. Dat is aanbesteed aan de rest, niet aan het bedrag zoals aangegeven dat gaat. Daar gaan wij zo snel mogelijk terugkomen. Dan zullen we u aanleveren. Daar wordt momenteel naar gekeken, maar betekent gewoon dat u volledig in positie bent en blijft. Dank u wel. Goed, dat was het dan. Dan zijn we aan alle beraadslagingen is er dan toch een einde gekomen en ga ik over tot stemming over de amendementen, het ontwerpbesluit. Ik moet mijn tekst nog. Ik had een tekst, een tekst verandering gemaakt. Ja, dat klopt, dat heb ik vergeten. Maar ik neem aan dat het een epos al gepubliceerd is. Even als de gewijzigde tekst voorlezen alleen van Het spreekt uit, Jazeker. De afdeling communicatie en teksten laten opstellen en die te verspreiden naar alle kanalen die de gemeente ter beschikking heeft. En ik ga ervan uit dat de anderen daarmee kunnen leven, anders. Moeten ze het maar aangeven. Maar. Ik dacht dat u dat in de schorsing met elkaar had afgestemd. Oh, oké, Nou, kijk, nog even een BABS. En als ik dadelijk vraag om uw stem, dan moet u voor of tegen stemmen, want. Dat werk had u in de schorsing wel met elkaar kunnen doen natuurlijk. Ja, nou ben ik een beetje de strenge voorzitter. Goed,. Dank mevrouw Loman om het nog een keer onder de aandacht te brengen en het gewijzigde de gewijzigde motie staat in Jacobs. Ja,. Die staat er nog niet in, maar dan wachten we nog even. Hij moet er wel in staan, anders kunnen we. Nou, even verversen en dan staat hij erin. Er staat zoiets in Wat roept de afdeling communicatie op om deze tekst op te stellen en te verspreiden via alle kanalen van de gemeente Kerkrade, zeg ik even na. Correct?. Ja, ja. De achttien Motie achttien gewijzigd. Ik ga afronden. Meneer Kruize. U hebt echt. U moet niet uw hand overspelen vanavond. Echt niet. Nee, we zijn net tot de conclusie gekomen dat we het amendement uh terugtrekken intrekken. Welk amendement?. Het amendement over de OZB gezamenlijk

CDA en. SP. U maakt vandaag wel iets heel nieuws. De reden is gewoon. De hele avond hierover gesproken. Het is niet realistisch, maar de OZB verhoging blijft wel een punt voor ons. Ik spreek ook eventjes namens de andere partijen, dus we zullen hier bij de tarief nota besprekingen zullen we hier op terugkomen. OK, maar het amendement zoals aangekondigd en wordt de hele avond over gesproken hebben van u en de SP wordt ingetrokken. Ik kijk even. Ja. Jullie houden het aan. Nee. Ja nee. Dat is niet. Nee nee, nee, niet instemmen. Maar we houden het aan voor de tarieven. Nota. Ja, oké. Nou, dat wordt de chaos aan het einde. U wilt hier de hele discussie gewoon nog een keer overdoen op 11 december. Ja. Oh, eerst. In de commissie. Ja, u kunt ook wachten tot het studiejaar, maar dat is een politieke keuze natuurlijk. Uiteraard. Ja, we hebben vorig jaar bij de tarieven nota ook zo'n ingewikkelde discussie gehad dat je dan niet de begroting nog gewijzigd. Maar die ga ik nu niet herhalen. Maar weet dat we dat vorig jaar intensief in het Patronaat al in de commissie met elkaar over van gedachten gewisseld hebben dat in principe de tarieven, nota en uitwerking is van de opbrengsten die je vanavond in je begroting accordeert. Dus ik wijs er maar even op in de strengheid als u, voorzitter, dat u natuurlijk tarieven kunt wijzigen, maar dat je dan ook gaten in de begroting slaat. En die kun je dan niet meer repareren bij de tarieven nota. Maar goed, het is aan u. U weet wat u doet. Wethouder Weijers gaf me net nog even aan dat die inmiddels het bedrag weet van van de kleine aanbesteding die wel gelopen is op de technische installatie die kapot was. En dat bedrag is. Nou ja, de gunning die loopt op dit moment. Er is één offerte binnen, één bedrag is binnen, dus ik kan er nog niets over zeggen, maar het valt in ieder geval binnen het bestaande bestand krediet onderhoud. Dus in dat opzicht is er ook geen enkel probleem in relatie tot de verordening. En dat wil ik in ieder geval proberen. Het valt binnen het bestaand krediet onderhoud wat al een keer gefraudeerd is. Het is een herstel van een technische installatie. Goed, ik ga echt afronden en ik ga over tot stemming, wat er nu ook gebeurt. We beginnen. Nee, dan is het amendement is aangehouden ingetrokken. Wat is het nu. Aanhouden? Nou aanhouden dus. Daar hoeven we het verder vanavond niet meer over te hebben. En dan hebben we nu. De. Dan ga ik beginnen met het ontwerpbesluit, want we hebben geen amendementen meer. Het is correct, dus zijn er nog stemverklaringen over de begroting?. De SP. Ja voorzitter, ja, het zal duidelijk zijn. Wij kunnen niet instemmen met de begroting omdat er ons inziens misbruik wordt gemaakt van nieuwe plannen en waar we het net over hebben gehad, ook al zegt de wethouder daar andere dingen over. Nu, we kunnen niet instemmen omdat we het oneerlijk vinden dat er nog steeds geen geld is. Voor de chronisch zieken waar we niet wat niet gereserveerd is. En we zijn tegen de begroting omdat er. Ja, ik, ik je ja. Ik weet niet hoe goed, hoe ik dat moet zeggen, maar omdat er bedragen in de begroting staan En waarvan we nu al weten dat die overschreden worden. En dat vind ik niet een manier waarop we zaken met elkaar kunnen gaan doen. En. Daarnaast wordt er begroten, begrotingen, evenementen begroot die ook niet zijn afgesproken. En dan heb ik het over Guido Dieteren voor € 50.000 komend jaar. Plus dat er bij. Concerten Revi ook 32.000 naartoe gaat en dat is ook weer bijna een ton. En we hebben volgens ons andere afspraken gemaakt over wat we met die concerten doen en dat de wethouder daarvoor eerst naar de raad komt, dus in de product begroting, daar hebben we dat gezien, zijn dat soort bedragen weggezet en dat vinden we niet oké om dat op deze manier te doen. Vandaar dat wij tegenstemmen. OK, staat genoteerd. De raad besluit vanavond de begroting 2025, inclusief de hierin opgenomen meerjarenraming 2028 en de eerste formele bijstelling van 2024 vast te stellen. Wie is voor dit ontwerpbesluit? Dat zijn alle fracties van de gemeenteraad, behalve de fractie van de SP. Die is tegen. Ik heb. Ik heb nog even één vraag. Ik weet niet. Wablief?. Ik ben in de stemprocedure. Oh, oké, da's goed dan. Ik weet niet wat. Is het een orde vraag?. Ik vind het een vreemde. Er is zojuist gezegd dat er nog een discussie zou plaatsvinden in het kader van de tarieven nota, maar de begroting is er een uitvloeisel van. Maar dat moet. U dan maar in de commissie en 11 december. Ik heb die een winstwaarschuwing gegeven, dus u gaat de discussie halen van vorig jaar. Dan moet u bent u allemaal bij en dan kunt u allemaal op reageren. Goed, dan ga ik naar de moties die. Dan ga ik even kijken dat we dat heel goed doen. Ik hoop dat dat goed gaat. Motie één Ingediend door de Partij van de Arbeid Burgerbelangen, hoop ik. En ook de jeugd heeft de toekomst. Wie is voor deze motie? De jeugd heeft de toekomst. Nee, dan zijn alle partijen behalve de SP. SP stemt tegen. Is dat correct? Ja, dan heb ik motie nr negen, want er zijn er een heleboel tussendoor die ingetrokken zijn ingediend door de SP. Een motie van wantrouwen van wethouder Paas. Wie is voor deze motie? Fractie van de SP. Wie is tegen?. Het zijn de overige raadsleden. De motie is verworpen. Motie tien van de SP Motie van wantrouwen tegen wethouder Slangen Wie is voor deze motie? De fractie van de SP. Wie is tegen deze motie? Dat zijn alle andere partijen. De motie is verworpen. Motie nr. Elf van de SP Motie van treurnis voor wethouder Hoogland Wie is voor deze motie de fractie van de SP? Wie is tegen? Kijk vooral even naar ons Kerkrade wat die gaan doen. Die zijn toch tegen alle partijen? Dus de motie is verworpen. De motie twaalf van Lokaal Alternatief, de VVD, Partij van de Arbeid, Ons Kerkrade, Burgerbelangen, de Ouderenpartij en Hart voor Vrijheid, behoud en promotie dialect. Wie is voor deze motie. Dat zijn alle partijen. De motie is unaniem aangenomen. Motie nr. Dertien van de Partij van de Arbeid ingediend, ook door CDA, ONS Kerkrade, Burgerbelangen en de Ouderenpartij Samenwerking Onderwijs en

gemeente. Wie is voor. Dat zijn dat? Dan moet ik even gaan tellen. Wie is voor even hoger? Ja, wie is tegen? Dat is de SP en de VVD, dus alle anderen zijn voor. Dan is er een meerderheid. Motie is aangenomen. Dan ben ik bij motie veertien Partij van de Arbeid CDA Burgerbelangen Ouderenpartij Kerkrade Limburg Gezond Vooruit, ik ga het even anders doen nu. Let op wie is tegen deze motie? Dat is VVD, SP en Lokaal actief. Wie is voor dat is de rest. Dan is de motie aangenomen. Motie vijftien wordt aangehouden. Ja, dus die komt ook nog een keer terug. En motie zestien ingediend door CDA Lokaal anti VVD ouderenpartij Participatie woningzoekenden in de woningbouw programmeren. Let op! Wie is tegen deze motie?. Dat had ik beter andersom kunnen doen. Wie is voor deze motie? Iedereen de moties aangenomen Dan de motie van de SP? Tegemoetkoming chronisch zieken. Wie is voor deze motie? Dat is de fractie van de SP en. Meneer Rozema en meneer Kras Opwek. Wie is tegen?. Dat zijn alle andere partijen. En bij ons Kerkrade is dat maelen, Struweel en meneer Vleugels. De motie is verworpen. Dan ben ik bij motie achttien gewijzigd. Hebben we net gehoord. Het Moreel Appèl. Ingediend door de SP aan de zelfredzame. Wie is. Tegen deze motie?. Dat is de VVD en de oude partij. Wie is voor zijn alle anderen? Deze motie is aangenomen. Dan hebben wij alle moties besproken en het ontwerpbesluit vastgesteld. En dan ben ik bijna aan het einde van deze vergadering. Agendapunt acht. Ik heb het al eerder gezegd. Oh ja, voordat ik dat vergeet, want dadelijk gaat natuurlijk iets anders, dan gaat u allemaal weglopen. Het is ook een goed gebruik dat het college 1111 momentopname maakt van de plannen waar we nu staan, waar het college nu staat. Bijna meer dan de helft van de periode. En die filmpjes zullen de komende weken gelanceerd worden. Dat u er niet door verrast wordt, dan weet u dat. En ik heb het al eerder gememoreerd het is de laatste vergadering, de raadsvergadering van wethouder Weijers. U hebt het nog mooi aan de tand gevoeld op het laatst, dus dat zal hij echt nog wel graag aan terugdenken. Want het venijn zit altijd in de staart bij de raadsvergadering. Maar denk maar niet dat het elders in het leven anders is hoor. Maar ik heb begrepen, meneer jongen, dat u nog even als raads oudsten wethouder Weijers wilt toespreken. Wethouder Weijers eerst Ook dat kan wethouder wethouder Jonge ook wel zeggen. Dan kan raadslid Jongen dadelijk ook komen. Maar wethouder Weijers wil ook nog kort iets zeggen. Ik neem aan voorstel dat u dat toestaat. Zal iemand tegen Niemand. Goh, wat ben die toch aardig. Ja voorzitter, dank u wel. Nou, heel aardig inderdaad. En mooi dat ik hier nog heel kort het woord krijg. Ik heb daar zeer zeker geen 15 minuten voor nodig, maar wel heel graag Toch kort even stilstaan bij dit moment. Dat doen we maandag wat uitgebreider, maar nu heel kort. Zo'n twintig jaar geleden betrad ik als commissielid namens Burgerbelangen deze raadszaal. Een jaar later werd ik raadslid en vier jaar daarna wethouder. De begrotingsvergadering vandaag was mijn laatste politieke vergadering. Aangezien aanstaande maandag mijn afscheidsreceptie plaatsvindt waarvoor jullie zoals bekend van harte uitgenodigd zijn. Het was voor mij een voorrecht om bijna veertien jaar wethouder te mogen zijn van de gemeente Kerkrade. Dank voor jullie steun en onze constructieve samenwerking, zoals ook vanavond is gebleken, waardoor we gezamenlijk vele mooie resultaten hebben bereikt en daar mogen we met z'n allen trots op zijn. Ik hoop dan ook dat jullie onze ingezette koers voortzetten en ik wens jullie daarbij heel veel succes verder. Dank aan Adama. Namens de raad wordt u nog toegesproken door raadslid Jongen. Plaatsvervangend voorzitter van de raad Raads oudste weet ik eigenlijk niet. Die discussie zullen we vanavond nog maar even. Ik geloof het niet, hè? Nee. Zo symbolisch. Gaat. Oudste. Zo oud ben ik nog niet. Voorzitter. Euh, ja, dank je wel Tim. We kennen ons al wat langer. En memorabel moment vandaag. De burgemeester heeft ook gezegd een bijzonder moment omdat voor jou de laatste raadsvergadering is in 2006 ben je in de raad gekomen. In 2010 zijn we samen. Opgestapt of in ieder geval ingestapt in het wethouderschap. We schapen weten nog die memorabele dag toen bij voormalig oud burgemeester Jos Som. Dan denken we nog eens aan terug wat die ons toen voor wijze woorden heeft gezegd, die we dan nog even met niet hebben opgevolgd, als ik het even zo mag zeggen. Maar ik zal verder niet over jouw verdienste ingaan en dat zal ook een later moment wellicht ook door de burgemeester gebeuren. Maar als ik het over twee dingen heb, als ik het over bleef Kerkrade. Heb. En heb ik het over de herstructurering van de wijken van de stad, dan heb je een duidelijke stempel neergezet en daar heb je iets neergezet wat ook gewoon consistent is en waar we nu de vruchten van zien. Je hebt geïnvesteerd in wijken, je bent er altijd flink van aan, ja aan aan zet geweest. En wat ik je als raadslid en ook als collega altijd heb gewaardeerd is dat je op een hele mooie manier met respect voor deze raad. De contacten hebt gezocht. Ook vandaag weer gewoon rustig op jouw manier en dat hebben we altijd gerespecteerd. En wat we ook gerespecteerd hebben is dat je altijd jezelf bent gebleven wordt door Tim. Dicht bij de burgers. En dat siert jou En ik hoop dat je dat ook in de toekomst blijft doen. En de uitdaging die nou tegemoet komt. Jij hebt geïnvesteerd in de wijken en de leefbaarheid van de wijken en de functie die je nu gaat bekleden. Bij de Stichting Gezond in mijn Streek ligt in het verlengde daarvan en we hopen ook dat dat. Ja op het lijf geschreven is. Dat je daar ook weer die piketpalen gaat neerzetten zoals je die hier in Kerkrade hebt neergezet. We wensen je alle goeds, Veel werkplezier, We zien je toch in Kerkrade En misschien dat we je nou eens wat vaker op het terras in Kerkrade zien, dat je daar wat meer tijd voor hebt. In de lijn van de gezonde. Van de gezonde functie die je daar gaat neerzetten, hebben. Wij. Als raad gedacht. Nou, we doen het

op de gezonde manier. En. Nou. Ja. Veel. Veel werk, succes en groei. Ik sluit de vergadering en wens u allen straks wel thuis.